Mai számunk 30 oldal, ára 20 fillér

Tiszántuli Kisgazda
Gyermekek Debreczenje
Ludas Matyi melléklete nkkel

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA: DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG-UTCA 1. TELEFONSZÁMOK: 27—89. SZ. (SZERKESZTŐSÉG). 27—88. SZ. (KIADÓHIVATAL ÉS KÖNYVNYOMDA).

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 2.40 P. NEGYEDÉVRE 7 P. FÉLÉVRE 14 P. ÉVENTE 26 PENGŐ. KÜLFÖLDRE: A FENTI DIJAK KÉTSZERESE. EGYES SZÁM 10 FILLÉR. VASÁRNAP 20 FILLÉR.

XI. ÉVFOLYAM, 84. SZÁM — DEBRECEN, 1934 ÁPRILIS 15., VASÁRNAP — ÁRA: 20. FILLÉR.

Románia belső válsága

Hiába igyekszik a román kormány a legutóbbi katonai összeesküvés jelentőségét csökkenteni, mégsem tudja elleplezni azt a tényt, hogy Románia belső válságba jutott és olyan lavina indult meg belpolitikai életében, melynek következményei még beláthatatlanok. Az erőszakosan felnövelt Románia belső problémái attól az időponttól kezdődtek, mikor olyan óriási területeket kapott, melyek fölött hegemóniát gyakorolni még olyan brutális eszközökkel sem képes és a balkáni méretekre szabott állami szuverénitását megvédeni, illetve kiterjeszteni tartósan nem bírja.

Tévedés volna azt hinni, hogy tisztára a sokat emlegetett Lupescu asszony elleni gyülölet volt indító oka a legutóbbi eseményeknek. A Vasgárda fellépése és hatalmának növekedése szorosan összefügg azzal a ténnyel, hogy a háború előtti kis Románia nem volt képes megemészteni a sok elrabolt területet és nem bírta az igájába igazságtalanul belehajszolt elszakított nemzetiségekkel. Emlékezzünk csak vissza: a románia változó kormányrendszereknek kedvence volt a Vasgárda a maga tulzó nacionliazmussával, a kisebbségek elleni gyülöletével. Emlékezzünk csak vissza milyen kegyetlen, elvetemült magyarellenes zavargásokat rendeztek a Vasgárda tagjai és a velök rokonszenvező diákok az erdélyi magyarság ellen. Napidíjakkal, ingyen vasúti útazással támogatták a vasgárdistákat, mikor a védtelen szegény magyarokat akarta a tulzó soviniszta román politika megfélemliteni. Sorra dulta a Vasgárda és a román diákság az erdélyi magyar városokat. Ezeknek a galád cselekményeknek segítségével lett a Vasgárda Romániában »tettekkel tényező«. Hogy aztán nem elégedett meg a neki kiosztott szereppel, az már a dolog természetéből folyik. Elvégre az evés közben jön meg az étvágy. A Vasgárdának szük lett Macedónia, nem elégedett meg a magyarság elleni terrorcselekményekkel, étvágya jött nagyobb falatokra is, így került szembe a bukaresti kormánnyal, melynek feje, Duca miniszterelnök életével fizetett elődei politikájáért.

Most aztán Lupescu asszony fejét követeli a Vasgárda, jól tudván, hogy a királyt fogják megvelo és Lupescu asszony vörös fején keresztül az egész állami hatalmat magukhoz ragadhatják. Az első kísérlet nem sikerült, mert leleplezték. De alighanem jön majd a többi is.

Románia esetében az isteni igazságszolgáltatás érvényesül. A felidézett rossz szellemet most nem tudják visszaparancsolni. Az a rossz szelleme eddig az elszakadt magyarságot gyötörte, most gyötri éppen felidézőit.

Egy ismert párizsi bankár öngyilkos lett a tárgyaló teremben, mert Franciaország becsülete megromlott

Páris, április 14. Rochette ismert párisi bankár a törvényszék egyik tárgyalótermében a közönség soraiban öngyilkosságot követett el. **Beretvával átvágta a nyakát. A tárgyalást felfüggesztették és a bankárt kórházba vitték, ahol belehalt sérüléseibe.**

Rochett a párisi törvényszék elnökéhez, a köztársaság elnökéhez, Páris biboros érsekéhez és a képviselőház Staviszky bizottságához intézett levelében kifejti, hogy áldozatnak tekinti magát és sajnálkozását fejezi ki amiatt, hogy Franciaország becsülete teljesen megromlott.

Károly román király és Mihály trónörökös meggyilkolását erdélyi román tisztek tervezték

Szenzációs részletek a romániai katonai összeesküvésről

Károly király semmiképpen sem szakit Lupescunéval

London, április 14. A Reuter Iroda feltétlenül megbízható bukaresti forrásból értesül, hogy **Károly román király és Mihály vajda trónörökös meggyilkolását erdélyi román tisztek tervezték. Erdélyben már régóta elégetlenkednek amiatt az elbánás miatt, amelyben a román kormány az erdélyi lakosságot részesíti. Az összesküvők Bukarestbe utaztak, olyan szobákat foglaltak le, amelyek ablakai arra az útvonalra néznek, ahol Károly király és Mihály vajda az éjféli misére hajtattak volna, husvét vasárnapján. A bombákat tartalmazó bőröndöket az összeesküvők tisztiszolgájukra bízták, akik természetesen nem voltak beavatva a tervbe. A szolgáknak feltünt a csomagok szokatlan súlya és gazdájuk ismételt aggódó utasítása, hogy nagyon vigyázzanak a bőröndökre. Bukarestbe érkezve a szolgák sétálni mentek és sátaközben megemlitették gazdájuk viselkedését. Az ügy hamarosan a mindenütt leselkedő titkosrendőrök füleibe jutott, akik azonnal letartóztatták az összeesküvőket.** Különös jelentőséget tulajdonítanak annak a ténynek, folytatja a Reuter iroda közleménye, hogy az összeesküvők feje Precup ezredes, aki a király leghűségesebb embere volt. **Attól tartanak, hogy Románia komoly felfordulások küszöbén áll.**

London, április 14. a Daily Express kiküldött levelezője jelenti Bukarestből: Lupescu asszony felajánlotta »lemondását« arra ez esetre, ha Károly király azt kívánatosnak tartaná. Éjféikor hírnök robogott el Lupescu bukaresti villájából Károly királyhoz Szinajába egy levéllel. A levélben **Lupescuné kijelentette, hogy túlságosan szereti Károlyt ahoz, hogy veszélyeztesse életét és kész elhagyni Romániát, ha azt a király az ország és a dinasztia érdekében szükségesnek tartaná.**

A király, aki már egyszer számkivetésbe ment vöröshajú szeretője kedvéért, azt felelte, amit mindenki várt tőle, aki ismeri: **kereken visszautasitotta az ajánlatot és inkább tárgyalásokat kezdett a Vasgárdával, amely halált esküdött Lupescuné fejére, valamint a hadsereg tisztjeivel. Kijelentette, hogy hajlandó a hazafias csoportok követelését teljesiteni, ha a Vasgárda beszünteti a Lupescu asszony elleni hadjáratot; ő maga részéről ez esetben szigorú katonai kormányzást létesit.**

Ez más szóval azt jelenti, hogy **a király kész a katonai diktaturát megkisérelni.** Bármi legyen is a jelenlegi válság kimenetele. Bukarest egy dologban biztos: **Károly király nem hagyja el Lupescunét** és hogy Helén hercegnő, a király felesége sohasem tér vissza Romániába, hogy elfoglalja a koronázatlan Lupescu Magda királynő

A Daily Mail »Károly bujkál« cím alatt jelenti Bécsből:

Károly román király a szinajai kastélyba zárkózott. Sokan figyelmeztették, hogy csak akkor tarthatja meg a trónt, ha lemond szép vöröshajú szeretőjéről. A király kijelentette Tatarescu miniszterelnöknek és másoknak, hogy inkább **a trónról mond le, mint Lupescu asszonyról.** Az összes politikai pártok vezérei remélni kezdik, hogy Károly király Lupescunéval együtt el fogja hagyni az országot és hogy ismét fia, Mihály trónörökös lesz a király.

A Morning Post bukaresti levelezője közli a román belügyminiszter nyilatkozatát, aki többek között azt állította, hogy Popescup ezredes Románia Mussolinijának képzelte magát.

TISZA ISTVÁN EMLÉKÜNNEP AZ EGYETEMEN.

A Debreceni m. kir. Tisza István Tudományegyetem nagy névadója, gróf Tisza István születésnapja (április 22.) emlékezetére április hó 21-én, szombaton délelőtt 10 órakor a központi épület díszudvarán egyetemi közgyülést tart.

Az egyetemi közgyülés rendje: 1. Nemzeti Hiszekegy. Szabados Béla. Énekli a református kollégiumi kántus. 2. Rektori megnyitó. 3. Emlékbeszédet tart dr. Tóth Lajos egyetemi ny. r. tanár. 4. Himnusz. Énekli a református kollégiumi kántus.

Igmándi a világ legjobb keserüvize!

Hosszú élet egyik titka: legyen jó étvágya. Ha pedig ez hiányozna, Igmándi meghozza.

Nyolcvan éves múltam, mert Igmándit ittam, Minden héten egyszer, fél pohárral reggel.

Figyelem: Az Igmándi keserűvíz kis, három és fél decis üvegekben is kapható!

A kormányzó leveldi Kozma Miklóst a felsőház tagjává nevezte ki

Budapest, április 14. A Hivatalos Lap vasárnapi száma a következő legfelsőbb elhatározást közli:

A m. kir. miniszterelnöknek a miniszterium nevében tett előterjesztésére az országgyülés felsőházáról szóló 1926. évi 22. tc. 23. §-a alapján **vitéz leveldi Kozma Maklós miniszteri tanácsost, a MTI elnökigazgatóját a felsőház tagjává életfogytiglan kinevezem.** — Kelt Budapesten, 1934 április 14. napján. **Horthy Miklós sk. vitéz Gömbös Gyula sk.**

Vitéz leveldi Kozma Miklós a magyar közélet egyik kimagasló és kitünő erényekkel rendelkező alakja. Végigküzdötte a világháborut, honnan több magas kitüntetéssel megsebesülve tért vissza. A forradalom kitörésekor a honvédelmi minisztériumba osztották be szolgálattételre, ellenforradalmi tevékenysége miatt azonban 1919 januárjában letartóztatták s távoznia kellett helyéről. A kommün alatt főleg a Dunántulon rejtőzködött, majd Pécsre s onnan Szegedre ment, ahol a nemzeti hadseregben a védelmi és propagandaosztály vezetését vette át. A fővezérséggel Siófokra, majd Budapestre került s Horthy Miklós, amikor kormányzóvá választották meg, őt mint katonapolitikai referenst magával vitte a katonai irodába. Itt teljesitett szolgálatot 1920 auguszus 7-éig, ekkor átvette a Magyar Távirati Iroda vezetését. Még ebben az évben szolgálatonkivüli őrnaggyá nevezték ki. Ebben az időben kezdődött közéleti szereplése. Fáradhatatlan munkássággal fogott hozzá a magyar hirszolgálat megszervezéséhez, azt ugy külföldi, mint belföldi vonatkozásban teljesen modern alapokra fektette s a Magyar Távirati Irodát néhány év alatt külföldön is elismert kitünő hirszolgálati intézménnyé fejlesztette, majd több hirszolgálati szervet a MTI érdekkörébe vont, valamint a három évtized óta fennálló Telefon Hirmondót, amely 1925 derekán megkapta az államtól a postakinestárral együtt a rádió-koncessziót. Ekkor alakult meg a Magyar Telefonhirmondó és Rádió Rt.

Az elmult évek alatt részben hivatalos, részben magánutak során beutazta egész Európát. Ő volt az, aki annak idején elsőnek hivta fel gróf Bethlen István akkori miniszterelnök figyelmét a franküygyre s annak egyik koronatanuja volt. A magyar irodalomban is sikerrel állta meg helyét, „Egy csapattiszt naplója" cimü munkája, amely németül „Mackensens ungarische Husaren" cimmel jelent meg, valamint „Összeomlás" cimü könyve általános elismerést keltett. Közéleti munkásságáért többizben részesütt kitüntetésben. A kormányzó a miniszteri tanácsosi cimet adományozta neki és szolgálatonkivüli alezredessé nevezte ki. Tulajdonosa a II. osztályu Magyar Érdemkeresztnek, a Corona d' Italia olasz s a norvég Szent Olaf érdemrend középkeresztjének. Amikor a Magyar Távirati Iroda 1931-ben ötvenéves fennállásának jubileumát ünnepelte, kormányzói elismerésben részesült. A Nemzetközi Filmoktatásügyi Intézet tanácsagja és a magyar csoport elnöke.

Nincs szó a testi fenyiték visszaállításáról a középiskolákban

Budapest, ápril 14. Néhány napilap a képviselőházban tárgyalás alatt levő középiskolai törvénynyel kapcsolatban olyan híreket közöl, mintha szó volna a testi fenyiték visszaállításáról a középiskolákban. A MTI munkatársa ezügyben kérdést intézett a kultuszminiszterhez, aki ezeket mondta:

— Az a hir, mintha a középiskolákban a testi fenyitéket bárki is vissza kivánná állitani, kövér hírlapi kacsa. Maday Gyula képviselő ilyen inditványt nem tett.

Előkészületek a törvényhatósági bizottság ujjáalakitására és a választói névjegyzék kiigazitására

Dr. Vásáry István polgármester elnöklésével az igazoló választmány szombaton délben ülést tartott. Öt évenként *a törvényhatósági választott bizottsági tagok fele kilép sorshuzás utján. Az idén ujjá kell alakitani a törvényhatósági bizottságot. De öt évenként ujjá kell alakitani a választói névjegyzéket is,* amelynek alapján a kilépő fele bizottsági tagokat megválasztják. Ezen a tegnapi ülésen a névjegyzék kiigazitását, illetőleg az összeállitást tárgyalták meg.

A névjegyzék ujjá alakitásának alapját képezi a folyó évre érvényes országgyülési képviselőválasztói névjegyzék. Ebből a névjegyzékből ki kell hagyni a törvény, illetőleg annak végrehajtása tárgyában kiadott 140—1934. sz. belügyminszteri rendelt 15. bekezdése értelmében azokat, *akik*

a) *nem laknak hat év óta a törvényhatóság területén,* vagy ott állandó lakásuk sincs és nem tartoznak az 1925—26. t.-c. 4. §-ának 2., 3., 4. bekezdésében felsoroltak közé, b) akik időközben elhaltak, c) akik időközben elveszitették magyar állampolgárságukat, d) akik időközben kerültek olyan helyzetbe, amelynek következtében az országgyülési választói jogból ki vannak zárva.

A törölteket külön jegyzékbe kell foglalni, betürendbe szedni és meg kell jelölni a törlés okát. A kiigazitott névjegyzéket *junius 1—15-ig közszemlére kell helyezni.* A törlés ellen felszólalással lehet élni. A törlés ellen csak az illető választó maga szólalhat fel. Ha valakit jogosulatlanul hagytak benn a névjegyzékben, az ellen mindenki felszólalhat. Akit töröltek, azt értesiteni kell, hogy a törlés ellen felszólalhasson. A felszólalások felett az igazoló választmány határoz junius 30-ig. Akit a központi választmány felvesz, külön jegyzékbe foglalja és az a választói névjegyzéknek a kiegészitő részét képezi. Akinek a felszólalását elutasitják, azokat értesitik és panasszal élhetnek a közigazgatási birósághoz.

Elhatározta az igazoló választmány, hogy a munkálatok első részét a *névjegyzék összeállitását a törvény értelmében május 31-ig folytatólagos ülésekben tárgyalja,* úgy, hogy május hó 31-re összeállitható és közszemlére tehető legyen a névjegyzék.

A KÉPVISELŐI VÁLASZTÓI NÉVJEGYZÉK KIIGAZITÁSA

A központi választmány dr. Vargha Elemér h. polgármester elnöklésével ülést tartott, amelyen a most érvényes képviselői választói névjegyzék kiigazitását tárgyalta. A központi választmány május hó 14-ig folytatólagosan ülésezik.

A kiigazitás abból áll, hogy pótlólag felveszik azokat, akik ebben az évben érték el a választói jogosultság korhatárát: férfiak a 24, nők 30-ik életévüket. Felveszik azokat is, akik nem az életkor elérése folytán lesznek választói jogosultak, hanem más cimen kérték a felvételöket. Ilyen kérelem kb. 70 érkezett be a megszabott határidőn belül. Ezeket pótnévjegyzékbe foglalják, mint uj felvetteket, azonkivül törlik a most érvényes névjegyzékből az elhaltakat és elköltözötteket, vagy akik a magyar állampolgárságukat elveszitették, vagy pedig kizáróok merült fel velük szemben. A kihagyottakat jegyzékbe veszik és ezt közszemlére helyezik ki.

ELJÁRÁS PALLAVICINI BESZÉDE MIATT

Budapest, április 14. Félhivatalosan jelentik: Palavicini György őrgrófnak a legitimisták vacsorájún tartott beszéde, mint ismeretes, a rendőrséget is foglalkoztatta. A rendőrségen Pallavicini György őrgróf beszédének egyes kitételével kapcsolatban nyomozás indult és szerda óta sorozatos kihallgatások is folytak. Hir szerint a kihallgatások alapján Pallavicini György őrgróf ellen bünvádi eljárás indul.

KOSSUTH LAKOMA A FÜGGETLENSÉGI KÖRBEN

Tegnap este a debreceni Függetlenségi Kör az 1849. évi debreceni függetlenségi nyilatkozat évfordulója alkalmából ünnepi vacsorát rendezett, amelyen nagyszámu közönség jelent meg. Az ünnepi beszédetaz erre a célra alapitott Kossuth serleggel a kezében Hegymegi Kiss Pál országgyülési képviselő mondotta. Arról beszélt, hogy sohasem volt nagyobb szükség a Kossuthi eszmékhez való ragaszkodáshoz, mint ma. Csak igy érhető el Magyarország jobb jövője és erre a jobb jövőre üritette a serleget. Az éljenzéssel fogadott felköszöntő után a jelenlévők a késő esti órákig maradtak együtt.

Ha nem tudta valami okból eddig megvásárolni

Filléres ifjuságí könyvtárunk

13, 14, 15, 16. sz. köteteit:

AZ ÁRVA FIU I. kötetét
AZ ÁRVA FIU II. kötetét
NÉNIKE VENDÉGEI I. kötetét
NÉNIKE VENDÉGEI II. kötetét

Az alábbi szelvény és kötetenként 20 fi lér ellenében most kiadóhivatalunk kiszolgá ltatja.

13., 14. 15., 16. szám.

A „DEBRECZEN" filléres ifjuságí könyvtárának

SZELVÉNYE

13., 14. 15., 16. szám.

Megjött a legujabb Underwood, Continental, Super Portable irógép.

irógép. — Mindegyik SZENZÁCIÓS új typus! — Jöjjön nézze meg! Van még sok olcsó kis és nagy gépem: REMINGTON, ROYAL, UNDERWOOD, WOODSTOCK, TORPEDO, MONARCH, SMITH-BROS, IDEAL, stb., amelyeket kp. mellett nagyon olcsón eladok. — JAVITÁS, KELLÉK, RÉSZLET.

Huray WERBŐCZY U. 2. SZ. IPARKAMARA MELLETT. TELEFON: 17—93. SZ

ad a 3+1 csöves
sávszűrös 7331-es

ORION RADIO 7331

Divat lett a
női kerékpár
Legnagyobb választék.
Legolcsóbb árak.
Soltész Kálvin-tér 2.

Nagy Klári, a Csokonai szinház művésznője bemutatja ANNY legujabb modelljét: nagyszélü pörge kalapot sottis-panamából. (Csapó u. 1.)

Unnepélyes keretek között történt meg Csörgey Titusz díszdoktorrá avatása a Tisza István Tudomány Egyetemen

Fényes keretek között zajlott le a debreceni egyetemen az az ünnepélyes aktus, melyen Csörgey Titusz kísérletügyi főigazgatót, a magyar királyi Madártani Intézet igazgatóját avatta az egyetemi tanács érdemei elismeréséül az Egyetem díszdoktorává.

Polgári és katonai előkelőségek jelenlétében folyt le a doktorráavatás. A m. kir. földmivelésügyi minisztert dr. Ruffy Varga Kálmán gazdasági akadémiai igazgató képviselte. Ott láttuk többek között Rásó István Hajdú vármegye alispánját, Kesserű Lajos törvényszéki elnököt, Vincze András alezredes, tüzérosztály parancsnokot, Sesztina Jenő felsőházi tagot, csaknem teljes számban az egyetemi tanács, valamint az egyetemi tanári kar tagjait.

Az ünnepélyt a kollégiumi Kántus énekszáma nyitotta meg, majd felolvasták a díszdoktorráavatás okmányát és a szükséges formaságokon tán dr. *Varga* Zsigmond egyetemi ny rendes tanár, ezidei rektor magas szárnyalású beszédben méltatta Csörgey Titusz érdemeit, melynek méltánylása vezette a debreceni egyetemi tanácsot arra, hogy ezt a megkülönböztető kitüntetést adja a munka és tudás értékéül. A munka és tudományos élet megbecsülése éppen ma kell, hogy a lelkeket megnyugtassa, felemelje és éppen azért tette örömmel az egyetemi tanács az előterjesztést a Csörgey Titusz kitüntetésére.

Az egyetemi rektor beszéde után Csörgey Titusz emelkedett szólásra és hálás szivvel mondott köszönetet a kitüntetésért. Elsősorban Horthy Miklós, Magyarország kormányzójának mondott köszönetet, amiért ezt a kegyes kitüntetést engedélyezte, hogy ő a munkásságát még a régi határú nagy Magyarországon kezdte, mikor a Magyar Madártani intézet munkája felöleette egy szép ország teljes madárvilágát. És ebben a munkában, melyet ő a magyar madárvilágtanulmányozásában töltött el, mindig hűséges és hívséges munkatársai voltak a Madártani Intézet többi munkásai is, akiknek ugyanúgy szól ez a szép kitüntetés, mint neki. De megemlékszem — úgymond — egykori mesteremről, Hermann Ottóról is, a világhíres magyar tudósról, aki vezérelt, vezetett, oktatott és felkészitett arra, hogy íme ezt a szép kitüntetést megszerezhettem. Nagyöröm és nagy elégétel nekem ez a nap, mely életem legszebb napja marad, mert megismertem, belátam, hogy nemcsak lármás, hangos, de csendes munka is megkapja a maga jutalmát, — zárta be beszédét Csörgey Titusz, akit az egybegyültek hosszasan ünnepeltek.

Az ünnepélyes doktorráavatást a kollégiumi Kántus a Szózat pompás eléneklésével zárta be, mely után ismerősök, rokonok és barátok elhalmozták szerencsekivánataikkal a felavatott Honoris causa dr. Csörgey Tituszt.

GÖMBÖS MEGKÖSZÖNTE A SZÁLLODAI ÉS VENDÉGLŐS ALKALMAZOTTAK ÜDVÖZLÉSÉT

Megírtuk annak idején, hogy debreceni szállodai és vendéglős alkalmazottak testületileg csatlakoztak a Nemzeti Egység Pártjához, melyről köszöntő táviratban értesitették Gömbös Gyula miniszterelnököt. Most érkezett meg erre az üdvözlő táviratra a válasz, melyben Gömbös miniszterelnök szives szavakkal köszönte meg az üdvözlést.

GRÓF BETHLEN ISTVÁN DEBRECENBE JÖN

A debreceni Székely Társaság junius 3-án zászlószentelési ünnepet trat, melyen az országnak összes erdélyi vonatkozású egyesületei képviseltetik magukat. Az ünnepségre, természetesen, meghivták gróf Bethlen Istvánt, aki értesitette a rendezőséget, hogy azon meg fog jelenni.

TUNGSRAM RÁDIÓCSŐ

Csörgey Titusz diszdoktorrá avatásá ról.

Vigszinház. Hétfőn először

Ma vasárnap utóljára a legszebb zenés film
Valcerháboru
Renata Müller Bársony Rózsi
Willy Fritsch Hörbiger Pál
Előadások 3, 5, 7 és 9 órakor.
Az első előadáson mérsékelt helyárak

16 éven felülieknek! EDNA FERBER drámája
Vacsora 8-kor
9 sztár filmje. — Főszerepekben:
Jean Harlow John Barrymore
Wallace Beery stb.
Előadások kezdete: 5, 7 és 9 órakor. Az első előadáson mérsékelt helyárak.

Egyről-másról

VIRÁGOS DEBRECEN.

Kezdődik a virágpompa Debrecenben, sok díszfa virít a parkokban, sőt a Nagytemplom előtt kinyilt már az első tulipán... Mindenki gyönyörködik, aki látja. Debrecen kertészete hatalmas lendülettel dolgozik és a mai rossz viszonyok közepette is hasznothozó üzemnek bizonyul. De a haszon nemcsak pénzügyi téren mutatkozik.

A gyümölcstermelés fellendítésével olcsó és vitaminban dús táplálékot juttatunk asztalunkra. Hogy ez a tény egyedül is mit jelent, azt a debreceni széles néprétegek vitaminban szegény táplálkozása mellett nem kell külön hangsulyoznunk.

A virágos környezet áthangolja az embereket, a szinek pompájának óriási a varázsa. Gazdaggá teszi, finomítja a nép lelkületét. Ahol virágos kert van, ott szines pillangók röpködnek, ott megcsendül a madárdal, ott a szépért való rajongás csirái is termékeny talajra találnak. Megtanuljuk meglátni és élvezni a szépet. Az élet sivárságában van hova menekülnünk, van hol gyönyörködnünk. És nem tudok elképzelni olyan agyonnyomorított, elfásult embert, aki ezer baj és gond közepette is ne tudna megállni néhány percre egy-egy pompázó virágágy vagy gyönyörü fa mellett és ne tudna legalább pillanatnyilag gyönyörködni a természet szépségében. Fontos ez éppen a mai világban. A debreceni néplélekre óriási hatása lesz virágos Debrecennek.

A talaj, a por megkötése viszont egészségügyi szempontból elsőrendű jelentőségü. A tüdőtuberkulózis kérdése nagyrészt ezen fordul meg. Debrecen belvárosában, ahol legsürübben lakott területek vannak, az útburkolások és parkosítás óta rohamosan esik a tüdőbajosok száma. Sok helyen a magánházak kertjei is megtelnek virággal, pázsit foglalja el a kopár udvarok nagy részét és az egészséges élet feltételei megsokasodnak, a gyermekek szép és egészséges környezetben nevelődnek és ennek nyoma lesz egész életükben...

Nyiljon hát Debrecenben minél több virág!

—

CSENDHÁBORITÓ CSECSEMŐ.

Debrecen egyik főutcáján elsőemeleti nyitott erkélyén egy kéthónapos csecsemő elsírta magát. Sírt-sírt vékony, kicsi hangján és az anyja a harmadik szobában véletlenül nem hallotta meg. A kicsi leány vékony hangját meghallotta az utcán a rendőr, szólt a házmesternek és az szigoruan figyelmeztette az anyát, hogy ne csináljon csendháborítást. Ugyanakkor a motorbicikliknek szabad volt pufogni az utcán, a rádióüzletek nyitott ajtajain szabad volt a legkülönbözőbb zeneszámokat és bemondásokat az utcára közvetiteni, a Kossuth utcán egy kis kutyának szabad volt földszinti nyitott ablakból mindenkit megugatni.

A gyermekkel kapcsolatos ribillió gondolkodóba ejtett. Nagyapáink mennyivel másképpen gondolkodtak! Ők még azt tartották, hogy legszebb muzsika a gyermeksirás. Különösen Amerikában a gyermek minden ténykedését szeretettel, megértéssel kísérik. A kicsiny gyermeknek — mondhatnám — minden szabad, még sírni is. Az anya mindenesetre vigyázzon gyermekére, de tegye ki a napra, mert erre a gyarmeknek szüksége van, természetesen felesleges zajongást, sírást tőle telhetően akadályozzon meg. Ha azonban a gyermek véletlenül elsírja magát és kicsiny elkeseredett hangja kihallatszik az utcára, ne tekintsük benne a csendháborítót, hanem tekintsük benne a jövő magyar társadalom egyik tartó láncszemét. Most mikor oly kevés magyar gyermek születik, örüljünk, ha valahonnan gyermeksirást hallunk.

Legyen nekünk is ez a legszebb muzsika!

—

HALOTTÉGETÉS — ANGLIÁBAN.

Angliában jelenleg 24 krematórium működik. — 1931-ben 5195 egyént hamvasztottak el, 1933-ban 7480-at. A londoni krematórium 1902-ben nyilott meg és azóta itt 28.884 halottat égettek el. 1929—1933-ig az elhamvasztások 87—200 százalékkal szaporodtak.

Dr Láng Sándor tisztifőorvos meglepetésszerü felülvizsgálatot tartott a Népház intézményeiben és mindent a legnagyobb rendben talált

A legnagyobb elismeréssel adózik az ottfolyó munkákkal szemben. — Modern műtőterem kellene a szülőotthonban. — Országos viszonylatban is kitünő eredmények ket érnek itt el.

A városi Népházban működő intézmények úgy adminisztrativ, mint orvosi szempontból állandó felügyelet alatt állanak. Legutóbb dr. Láng Sándor egészségügyi főtanácsos, városi tiszti főorvos tartott felülvizsgálatot az intézményekben. Tapasztalatairól a következőkben nyilatkozott a „Debreczen" munkatársa előtt:

— A Népházban működő intézeteket 9-én megszemléltem. A benyomásaim a legjobbak voltak. A nagyközönségnek fogalma sincs arról az áldásos munkáról, melyet ezek a „Dr. Magoss György intézet" név alatt itt működő intézmények folytatnak. A szociális és kurativ intézmények egész sora nyert ugyanis a Népházban elhelyezést. Két kiváló, szociális érzékkel megáldott egyén: dr. Hadházi Zsigmond ny. főispán és dr. Magoss György ny. polgármester hívták életre ezeket.

Valóban ezidőszerint a Népház szociális és egészségügyi problémáink fókuszát képezi,

amelyben a város számszerint öt, a debreceni Stefánia Szövetség szintén öt, a Debreceni Közjótékonysági Egyesület pedig négy intézményét helyezte el s tartja működésben. Itt történik az Országos Stefánia Szövetség öt debreceni védőintézetének a központi vezetése is. A Népházban futnak össze a városi népjóléti hivatal által adminisztrált városi szegényház, szegénygondozó, népfürdő, népkonyhák, napközi otthonok, inségakció szálai.

Az itt tapasztaltakkal szemben a legnagyobb elismeréssel adózhatom. Nyugodt, csendes, céltudatos, pontos és eredményes munka folyik itt, mindenütt tisztaság, rend, pontos idő- és munkabeosztás.

A debreceni Stefánia Szövetség, mint a Népjóléti Hivatal szerves kiegészítő része a megélhetés nélküli anyák s csecsemők részére anya- és csecsemőotthont, gyermeküdülőtelepet, napközi otthont, tejkonyhát tart fenn, mely utóbbi intézmény a Közjótékonysági Egyesületnek is rendelkezésére áll. — Ezeken kívül tevékenységét képezi az anyák és csecsemők szociális gondozása: vándorkelengye — a szülészeti vándorláda akció, az anyák érdekében a hatóságoknál kifejtett közbenjárás, aminők: gyermektörvényesítés, örökbefogadás, utólagos házasságkötések, okmányok beszerzése stb. — ezeken kívül ingyentej akció, ingyenes gyermektápszerosztás, társadalmi propaganda, nemi betegségek ellenj küzdelem.

A Debreceni Közjótékonysági Egyesület három gyógyító intézetet tart fenn: a szülőotthont, a gyermekkórházat s a tüdőbeteggondozót.

— Fő orvos úr milyennek találta ez utóbbi intézetek működését, amelyek az utóbbi időben az érdeklődés homlokterébe kerültek. Bizonyos érdekeltség részéről támadás érte ezeket az intézeteket?

— Csak a szülőotthon körül volt az utóbbi időben kavarodás. Ez a 40 ágyas kis gyógyító intézet együtt a vele szomszédos 30 ágyas gyermekkórházzal maradt meg Debrecennek, mint nyilvános jellegű kórházacskája. Mégis a szülőotthont bizonyos érdekeltség el akarta törölni a föld színéről. A közkórházunkat elnyelte már az egyetem s így a beteg felvételnél megszünt az ingerenciánk. Mint kis szigetet a Szülőotthont is nyaldosták az egyetem hullámai, azonban itt sarkunkra álltunk. Köszönettel kell adóznunk dr. Dávid Mihály belügyi osztálytanácsos urnak, kiváló nőorvos, belügyminiszteri kiküldöttnek, aki átlátta, hogy Debrecen városát megfosztani a szülőotthon hézagpótló intézményétől bűn volna, ellenkezőleg azokat a hiányokat, amelyekbe egyesek belekapaszkodtak, meg kell szüntetni. Ezek a hiányok: *egy modern műtőterem berendezése s némi padlójavitások.*

Én régen kopogtatok már a város vezetőségének ajtaján egy modern műtőterem berendezésének engedélyezése tekintetében. Tudomásom szerint a Szülőotthon egyik vezető szakorvosától 8 hónappal ezelőtt formális ajánlat nyujtatott be egy modern műtőterem berendezésére, a város ingyen kapott volna kis kórháza számára egy kis modern műtőtermet, ami által a Szülőotthon fejlesztésénél is megszünt volna az a kifogás, hogy nincs pénz, meg a támadási felület is adminimum redukálódott volna.

Ami a Szülőotthon müködését illeti, *az országos viszonylatban is megállja helyét. Eredményei kitünőek. Az anyák szivesen keresik fel. Humánus bánásmód, kifogástalan ellátás, állandó orvosi felügyelet, sebészi tisztaság, lelkiismeretes ápolás s megbizható szakorvosi ellátás jellemzik az intézményt.* Véleményem szerint, *ha ez a kis kórház nem volna, fel kellene állitani.* Ugyanez mondható *a gyermekkórházra, a tüdőgondozóra s általában a Népház valamennyi intézményére.* Én, aki körsétáimon nem csak a fényes, parkos utcákat s tereket járom, hanem a város árnyékos oldalait is: a szegényházakat, a hajléktalanok menhelyét, a szükséglakások odvait, a tüdővészes és tifuszos gócokat — bizony, bizony mondhatom, Debrecen városában e téren még sok a tennivaló.

Mi a véleménye főorvos urnak azokról a személyi változtatásokról, melyet állitólag most végre akarnak hajtani?

A személyi változtatások joga a debreceni Közjótékonysági Egyesületé. Az fog e kérdésben döntőleg határozni. Hallomásom szerint erre a kérdésre állitólag egy szerintem tréfaszámba menő beadvány érkezett volna, amely szerint a Népházban működő összes orvosokat el kell küldeni, uj pályázatot hirdetni, nem törődve *az évek sora óta ott eredményesen megelégedésre dolgozó orvosokkal.* Azt hiszem ehhez a Közjótékonysági Egyesület vezetőségének is lesz néhány szava. Állitólag volna olyan elgondolás is, amely szerint a Stefánia Egyesület intézményei s Közjótékonysági Egyesület által fenntartott intézmények szét választatnának s egy *orvosi tanács* vezetése alá kerülnének. *Halvaszületett eszme!* Ezek az intézmények egy szociális egységet alkotnak s adminisztrációja kitünően elképzelhető egy klinikus orvos-főnök s egy adminisztrativ igazgató utján, kik egymás mellé volnának rendelve s kik az orvosi vonatkozásu kérdésekben a Közjótékonysági Egyesület orvos tagjaiból alakított bizottságnak felelnének, amint ez Abauj-Torna vármegyében kitünően bevált.

BIZTOSITÁSI KÖTVÉNYT kap ELVESZTÉS ÉS LOPÁS esetére minden Parker Duofold-hoz

A legtökéletesebb töltőtoll mely minden nyomás nélkül siklik a papiron. Legalkalmasabb ajándék.

Vételkényszer nélkül próbálja ki a GSÁTHY FERENC egyetemi könyvkereskedésében, Ferenc József-ut 8. Parker Duofold képviselet

Háziasszonyok figyelmébe!

Nagytakarításokat, poloskák svábok és ruszkyik

KIIRTÁSÁT SZAVATOSSÁG MELLETT VÁLLALJA

Takarítási Vállalat, Debrecen, Nap-utca 3. szám.

TELEFON 17-55

Hatóságilag elismert »Porasin« féregirtószer is kapható!

Máskép látok...

Sokszor, mint a gyermek lázban,
verekedtem, hadonásztam,

máskor, mint a puli, pusztán
heverésztem, fűben, lustán

és a naptól félájultan
órák hosszat elbámultam...

Dajkáltam a hajnalt térden
kacagva jött a dél értem

karonfogott s vitt-vitt messze,
hogy szemem az alkonyt lesse...

és azóta néha, hosszan
van időm, hogy gondolkozzam,

sok-sok mindent máskép látok
ellenségek, jó barátok

szárnyain a lenge szélnek
jönnek és helyet cserélnek.

FÉNYES JENŐ.

A Duna-Tisza csatorna építésének meséjével 50,000 pengőt akartak kicsalni a szegény napszámosoktól

Hirt adtunk annak idején arról, hogy Debrecenben megjelent egy magát császári és királyi kamarásnak és kormányfőtanácsosnak kiadó előkellő megjelenésű úr, aki Ráday Andor Gusztáv néven mutatkozott be. A hivatalokban is járt és bejelentette, hogy egy nagy holland tőkecsoport támogatásával már a tavasszal megindulnak Debrecenben a munkálatok, melyeknek célja az, hogy szerződtessenek több ezer munkást, akik a Duna—Tisza csatornázási munkálatokon dolgoznak majd. **Munkástoborzást kezdett és a jó munkaalkalomra tódultak a szegény napszámosok, akiknek hónapokig tartó jó fizetéses alkalmazást igért.** A napszámosoknak csatolni kellett a jelentkezéshez arcképes igazolványt, fényképet és orvosi igazolványt.

Sikerült is 150 embert Debrecenben meghódítani, akik utolsó fillérüket, néhányan a ruhájukat adták el, csakogy fényképre és orvosi bizonyítványra legyen pénzük. A debreceni rendőrség hamarosan leleplezte a szélhámosságot. Kiderült hogy nem volt semmiféle holland tőkecsoport **Ráday háta mögött Ráday nem kamarás, hanem egy többször büntetett csaló, aki Budapesten tervezte ki a nagyarányu szélhámosságot, mely ha sikerül, néhány hét alatt 50.000 pengőt szedett volna össze.** Nyomtatványokat szerzett be, szóval befektetést is eszközölt és alkalmazottakat szerződtetett a jó üzlet reményében. A terve az volt, hogy minden munkástól, aki jelentkezik két pengőt vesz el és igy gyüjti össze az 50.000 pengőt. Nemcsak Debrecenben hanem az ország más helyén is megkezdte a szerződéseket, de szerencsére idejében leleplezték a szélhámost.

A debreceni rendőrség most befejezte az utolsó kihallgatásokat is az ügyben és az iratokat, lefoglalt nyomtatványokat felküldi a budapesti főkapitányságnak, ahol tovább folyik az eljárás Ráday Andor Gusztáv ellen és kutatják, kik voltak büntársai.

GAZDÁK FIGYELMÉBE!

Árjegyzék kivonat:

1 kg kátrány	P —.26	1 kanna cca 1 kg »Izsák« szerszámolaj	1.86
1 „ carbolineum	„ —.36	1 kg takarmánymész poritott	„ —.08
1 „ halzsir	„ —.82	1 „ takarmánymész darabos	„ —.10
1 „ gépolaj vékony	„ —.52	1 „ rézgálic (kékkő) (100 kg vásárlásnál engedmény).	„ —.58
1 „ gépolaj vastag	„ —.88	1 „ kénpor	„ —.42
1 „ motorolaj	„ 1.28	1 „ raffia	„ 1.28
1 „ traktorolaj	„ 1.16	1 „ káliszappan permetezéshez	„ —.48
1 „ hengerolaj	„ —.88	1 „ kreolin	„ —.78
1 „ gépzsir nehezékmentes	„ —.68	1 „ formaldechid	„ 1.44
1 „ kocsikenőcs sárga vagy kék uszó	„ —.44	1 „ vaslakk	„ —.98
1 „ bőrzsir 1 kg-os dobozokban	„ 1.30	1 tekercs 10 m. fedéllemez 200-as	„ 4.50
1 kanna cca ½ kg »Izsák« szerszámolaj	„ 1.08	1 liter petróleum	„ —.28

Az összes növényvédelmi szerek kaphatók!

Izsák József R. T.

vegyészeti gyár

Magyarország legnagyob festékkereskedelmi vállalata.
Központja: Budapest, V., Pozsonyi út 63.

8. sz. fiók: Debrecen, Csapó-u. 17. Tel. 26-55.

A hütlen vőlegény vonata darabolta szét az elhagyott menyasszony testét

Drámai részletek Varga Róza öngyilkosságáról.

Hírt adott a »Debreczen« arról a borzalmas öngyilkosságról, mely néhány nappal ezelőtt a Csapókerti halálsorompó közelében történt. Varga Róza 22 éves hajdúböszörményi leány a Nyiregyháza felé robogó mozdony elé vetette magát és a kerekek feldarabolták a testét.

A rendőrségen Szabó Gyula rendőrkapitány már befejezte a nyomozást az ügyben és az iratokat átadta az ügyészségnek. Megállapították, hogy Varga Rózának négy éven át udvarolt Vitéz Ferenc földmives és *eljegyezte a leányt, aki vakon bizott vőlegényében.* Vitéz aki Debrecenben szolgált mint katona, leszerelése után viszsatért a falujába és onnan írt levelet Varga Rózának, aki szüleinél tartózkodott Hajdúböszörményben. *Megkérte, hogy jöjjön be Debrecenbe, mert fontos ügyben akar vele beszélni.* A leány engedelmeskedett a hivásnak és vidáman fogadta vőlegényét. A kedve csak *akkor változott át keserves sirásra, amikor a legény közölte vele, hogy mással fog megesküdni és vissza is adja a gyürüt.* A gyürü átadása után *bucsu nélkül elhagyta a sirót leányt és sietett a pályaudvarra, hogy visszautazzon a falujába.*

A csalódott leány elkeseredésében a Csapókerti sorompóhoz rohant, megvárta míg a *közelébe érkezik az a vonat, melyen a hütlen vőlegény utazott hazafelé és a mozdony elé dobta magát.*

A hütlen legény, lehet hogy *vidáman beszélgetett a kocsiban, mint aki jól végezte dolgát s nem is sejtette, hogy a volt menyasszonya vérétől pirosló kerekek csattognak alatta.*

Az ügyészségen szombaton délben megjelentek az öngyilkossá lett leány szülei és bejelentették, hogy *pert inditanak a hütlen vőlegény ellen, aki magatartásával előidézője lett a leány halálának.*

Uránia.

A leghatalmasabb szines filmcsoda a

Panoptikum

FAY WRAY
és LIONEL ATTWILL
főszereplésével.

Ma, vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor.
holnap hétfőn 5, 7 és 9 órakor.

Első előadás mérsékelt helyárakkal.

Apolló.

Két érdekes attrakció:

1. **Lázadás Illyriában**

vidám zenés filmoperett és

2. **Mi történt jun. 13-án?**

izgalmas bünügyi történet.

Ma, vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor.
Első előadás mérsékelt helyárakkal.

A világhirü
Continental autó és kerékpárgumik minőségben utóérbeletlenek
Lerakat:
Király Albert müszaki és kerékpár raktára.
Hunyadi ucca 2. szám. (Royal szálló épülete).

Balás Károly

Az élet örökös bucsuzkodás. Minden nap, minden órában bucsuzkodnunk kell valakitől, vagy valamitől. Ha utazunk, bucsuzunk itt hagyott barátainktól, kedves személyeinktől, kedvelt megszokott tanyánktól s az életünk ily örökös utazás, melyben minden percnek van valami kedves értéke, mitől el kell válnunk, el kell bucsuznunk. A debreceni vasutasság az utóbbi időben sokszor sorakozott a bucsuzás zászlajával, hogy kedves, megszokott és szeretett feljebbvalóitól némább, csendesebb mint most, mikor a közeljövőben Balás Károly üzletigazgató távozik helyéről — egy nagy, szinte sereget alkotó vasutasság éléről. Csendben és magasztaló szavak nélkül — talán észrevétlen akar elmenni a seregek éléről, melyek Budapesttől a határig állnak sorfalat — míg elmegy s helyét utódjának adja át! Valóban az ajkak némák, de a szivek beszélnek! — S érezzük, hogy a vasutasság éléről, a közélet szinpadáról olyan egyén távozik, ki nemcsak szerepét töltötte be a leghivatottabbak módjára, de aki hivatalos feladatain és szerepén tul a nagy eszméknek, a nemes és tiszta gondolatoknak volt mindig harcosa és makulátlan lovagja!

Balás Károly mint a vasutasok egyik legnagyobb feljebb valója nem volt mosolygós és vállakat veregető parancsnok, némán — tekintetének fényével irányitott és méltatott ...

Távol volt a sereg katonáitól látszatra és kimértségét ítélve, de ez a pár lépésről is érezhető távolság olyanná változott, mint a nap távolléte földünktől, akkor küldte legmelegebb és legszebb sugarait ... mert a vezért illető távolságból is méltatta az érdemeseket s azokat megtartani és meleg tekintetével gazdagitani tudta és akarta igazságra törekedett és ezt a vágyát fokozta és növelte az érzés, mely beosztottai, alárendeltjei iránt mindig élt és buzogott benne!

Kelleme a jellemeket kereste és örült azoknak. A zene szerelmese volt és mikor Budapesten a kormányzó úr elé vezette vasutas gárdáját s az opera előtt kellett elmennünk, feljogtam tekintetét, mely körülölelte és átkarolta a magyar zeneköltészet fészkét és fellegvárát. A zene szerelmese volt, de megtisztelte és érdemén sokszor felül méltányolta minden emberét, ki a művészet bármely ágában bontogatta kezdő vagy gyakorlottabb szárnyait. A zene szerelmese most is, tovább is .... ettől nem bucsuzik el élete utolsó percéig sem s gyönyörködni fog továbbra is, ha a földi zene a magasság felé szárnyal s lelke gazdag volt és gazdag marad egy a magasságból áradó harmoniával, mely a földi életnek, munkának, törekvéseknek nemes irányt szab s magasztos célt tud kijelölni. Ebben a kettős zenei hulláméterben élt és él Balás Károly és ezért volt neki mint üzletigazgatónak is oly kicsi árnyéka, mondhatnánk: semmi árnyéka; ezért volt tiszta fény utja és személye egyaránt!

Alakja, jelleme, igazságszeretete vissza ragyog reánk ... s mi uj és bölcs vezetőnk alatt is hálával és szeretettel keressük személyét és cselekedeteit továbbra is a magyar közélet tiszta mezgyéin — melyeknek bizonyára további harcosa és munkása lesz — még a nyugalom és pihenés gazdag éveiben is igen-igen sokáig!

B—r.

Varrógépeket
szakszerüen javit
Schenkengel Imre
Piac ucca 89.

Gabányi posztóüzlet **olcsó árai:** Debrecen szenzációja. **Piac-u. 1.**

Kodály Zoltán ma délben érkezik meg Debrecenbe

Nagyszabású zenei ünnepet rendez az Ady Társaság a világhirű zeneköltő tiszt eletére.

Ma, vasárnap délután 6 órakor az Arany Bika dísztermében rendezendő hangversenyen ünnepli a debreceni Ady Társaság Kodály Zoltánt, a világhírű magyar zeneköltőt, aki működésével új korszakot nyitott a magyar zene történetében. Több, mint 25 évvel ezelőtt indult el Bartók Bélával együtt az ismeretlen magyar népzene felkutatására és összegyüjtésére, mert hitte, hogy a magyar muzsika lehetőségeinek forrása egyedül csak a magyar nép lehet. Nem is csalódott, mert olyan zenei kincset talált az eldugott falvakban, amelyekről addig még sejtelme sem volt a zenetudománynak.

A mai Kodály hangversenyen meg fogjuk hallani az élmény erejével ható kórusokat, a Lengyel László játékban zengő magyar sorsot, a Pünkösdölő ragyogó színeit, a Mátrai képek változatait, a Süket sógor tiszta humorát. Kodály dalok és zongoradarabok bemutatják működésének széles skáláját. Az ünnepélyen Ady Lajos tankerületi főigazgató, az Ady Társaság elnöke üdvözli Kodály Zoltánt az ünnepélyt megnyitó beszédében, Kodály Zoltán pedig a »Népzene és műzene« című felolvasásával lép a közönség elé. Az előadást megafonok erősítik fel, úgyhogy az a terem minden pontján hallható lesz.

Az ünnepély belépőjegyéül szolgáló Kodály plakettek ma egész nap kaphatók az Arany Bika hallban, 5 órától kezdve az ünnep pénztáránál. Néhány páholy még kapható.

Kodály Zoltán vasárnap délben 12 órakor érkezik Debrecenbe. Érkezésekor a nagyállomásnál ünnepélyesen fogadják és tiszteletére a Kántus fog énekelni.

A délutáni hangversenyen dr Baranyi János, G. Hoór-Tempis Erzsébet, Galánffy Lajos, a városi zeneiskola gyermekkara, Elefánthy Mária, a városi zeneiskola vegyeskara, Szabó Emil, a Dóczi leánygimnázium énekkara, Horváth Károly és a kollégiumi polgári iskola gyermekkara, Csősz László vezénylete mellett szólaltatják meg Kodály műveit.

Gál Samu helyivasutl üzletigazgató jubileuma

Gál Samu, a Debreceni Helyi Vasut és a Debrecen—Nyírbátori HÉV üzletigazgatója folyó hó 14-én, szombaton töltötte e vasutaknál tízéves szolgálatának évfordulóját. Ebből az alkalomból a vasutak tisztviselői az összes alkalmazottakkal együtt meleg, családias ünnepséget rendeztek a Harmónia Dalárda közreműködésével az üzletigazgató tiszteletére, amely ünnepségen csak a vasutak alkalmazottai és ezek családtagjai vettek részt.

Budapestről megjelentek a központ nevében Szász János kormányfőtanácsos, Erdélyi Vince igazgató, Preuss Béla igazgató, aki tolmácsolta is a központ szíves üdvözletét.

Déli 12 órakor az ünnepelt hivatalos helyiségében megjelent a tisztviselői kar, melynek nevében Farkas Lehel főfelügyelő üdvözölte a jubilánst és átnyujtotta tisztviselői karnak és csoportvezetőknek fényképéből készített díszes kivitelü emlékalbumot.

Este 8 órakor a műhelytelepen, a Nyírbátori vasut új kocsifényező műhelyében gyült össze valamennyi alkalmazott, ahol a Harmónia Dalárda a »Hiszekegy«-et énekelte el Forray István karnagy vezénylete mellett. Ezután a budapesti központi igazgatóságok nevében Erdélyi Vince igazgató, az alkalmazottak részéről dr Tarján Oszkár felügyelő, a »Harmonia« Dalegyesület részéről pedig Horváth Ferenc főintéző, társelnök üdvözölte az üzletigazgatót és a beszéde közben leleplezte az ünnepeltnek az arcképét, melyet Dienes János festőművész készitett az egyesület részére, mely egyesületnek a megalapitója tudvalévően Gál üzletigazgató. Az arckép leleplezése után a dalárda Sztára Sándor üdvözlő dalát énekelte, mely után Gál Samu üzletigazgató meghatottan válaszolt az üdvözlésekre és többek között ezeket mondta:

— Ugy érzem, hogy érdemes volt ezt a tíz évet itt eltöltenem és igy töltenem el. Felette nehéz a vezetés, amikor az embernek nemcsak agya, de szive is van. Nehéz a szív és az agy között a kellő határt megtalálni. Hogy erre a szeretetre és megbecsülésre raszolgáltam, azt elsősorban annak köszönhetem, hogy megértő munkatársaim és alkalmazottaim vannak.

Hálás köszönetét fejezi ki a központi igazgatóságnak élén Gergely Vilmos vezérigazgatónak támogatásukért.

Beszédét igy fejezte be:

— A magam örömére, az ünnep emlékezetessé tételére felajánlok 2000 pengős alapitványt avval a rendeltetéssel, hogy a megszorult és nehéz helyzetbe, vagy bajba jutott szegény alkalmazottak ebből legfeljebb 150 pengőig terjedő kölcsönt kapjanak, amelyet 10 pengős havi részletben vonnak le tőlük. (Szünni nem akaró viharos taps, éljenzés.)

Ezzel a jubileumi ünnepség első része véget ért. Rövid szünet után a Harmónia Dalárda Forray István karnagy vezényletével adott díszhangversenyt. A díszhangverseny után az ünnepelt az alkalmazottakat a Korona vendéglőben látta vendégül vacsorán, melyen fehér asztal mellett a késő éjszakai órákig ünnepelték a jubilánst munkatársai.

A vacsora és a felszolgált italok kitünősége Tóth Imre vendéglős konyháját és pincéjét dicsérik.

— **A Nemzeti Egység hirei:** A Nemzeti Egység törvényhatósági szervezetének VI-ik városrészéhez tartozó 34, 35, 36, 37, és 38. körzetek irodáját a Szabó-féle vendéglőben, Cegléd ucca, megnyitottuk, naponta hivatalos óra délután 6—8 óráig és szivesen áll rendelkezésre igazolt tagjainknak a titkárság.

Nem minden az ár
a minőség is fontos. Házilag készitett elsőrendü mosóbőrkesztyü P 4.—
Schön Sándornál
Piac ucca 14. szám
Csapó ucca sarok.

A MAGYAR PERZSA TÁRSASÁG TAGUL VÁLASZTOTTA BÁRÓ VAY LÁSZLÓ FŐISPÁNT

Most érkezett le az értesítés a Tesz keretében megalakult Magyar Perzsa Társaság elnökségétől arról, hogy a társaság báró Vay László Hajdú vármegye és Debrecen sz. kir. város főispánját rendes tagjául megválasztotta. Báró Vay László a megválasztást köszönettel tudomásul vette és erről értesitette a Magyar Perzsa Társaság elnökségét. A társaság célja egyébként kulturális és gazdasági kapcsolatok kiépitése a távoli keleti országgal, Perzsiával.

GONDATLANSÁGBÓL OKOZOTT SULYOS TESTISÉRTÉSSEL VÁDOLT ORVOS

Gondatlanságból okozott súlyos testisértéssel vádoltan állott biró elé dr. *Domokos*, Lukács Olga 5 éves kisleányt himlő ellen beoltotta, amikor az súlyos kiütéses betegségben szenvedett. A tegnap megtartott tárgyalás folyamán a vádlott orvos tagadta a terhére irt súlyos vádakat. Ő a gyermeket alaposan megvizsgálta és a testén semminemü excémát nem tapasztalt. Tehát ő gondtalanul nem járt el. Ugyanigy vallott Tóth Béla községi írnok, aki mint oltási biztos jelen volt az oltásnál. *A gyermek kezelő orvosa dr. Blum Zoltán azt állította, hogy ő a gyermeket* az oltás előtt három hónappal kezelte *és akkor súlyos beteg volt a gyermek. Szerinte a kiütés akkor is megvolt, amikor az oltás megtörtént.*

Oltás után 8 nappal a gyermeket elhozták hozzá, azonban gyógykezelését annak súlyossága miatt nem vállalta, hanem a debreceni klinikára szállittatta. Dr. *Horváth* Arthur törvényszéki orvos szakvéleményében kifejtette, hogy lehetséges az a körülmény, mely szerint az oltásnál a kiütés már meg volt jelen, tehát dr. Domokos nem járt el gondtalanul. Ugyanezt a véleményt adta a debreceni gyermek klinika is. *Rózsa* Lenci tanácselnök elnapolta a tárgyalást, mert több tanú kihallgatása vált szükségessé.

METEOR MOZI MŰSORA

Vasárnap: „Sörben az igazság" — Buster Keaton, Jimmy Durante szenzációs vigjátékslágere. Megelőzi „Halhatatlan szerelem" Dráma. Grace Moore világhirü operaénekesnő főszereplésével. Előadások: 3, 5, 7, 9 órakor.

AZ OSZTÁLYSORSJÁTÉK ELSŐ NAPI EREDMÉNYE

15.000 pengőt nyert: 7789.
3000 pengőt nyert: 51070
2000 pengőt nyert: 71829
1000 pengőt nyert: 38507 47980 49934 73380
500 pengőt nyertek: 4617 33786 35386 50440 59002 60189 80824
300 pengőt nyertek: 3758 5656 6657 11842 20964 32935 48113 52887 55418 61807 64576 74261 75290 76806
150 pengőt nyertek: 732 1550 2312 2890 5740 6166 7202 7240 13001 13107 13401 13528 15602 15899 16654 18872 19052 19163 20273 21461 23341 26348 26420 27553 33502 37554 38223 47498 51252 51658 52218 52394 53311 58901 62937 65412 66759 67956 74602 63761
60 pengőt nyert többszáz sorsjegy.

SZINHÁZ

ADY ENDRE

Nagy Dániel drámájának díszbemutatója a Csokonai szinházban.

Kardos Géza szinigazgatói pályája uj fejezettel gazdagodott április 14-én. Ekkor mutatta be a Csokonai szinház Nagy Dániel »Ady Endre« cimü drámáját, mely országos érdeklődést váltott ki. A debreceni szinház ezzel az eredeti bemutatóval kívánt áldozni a nagy költő emlékének, mely ma erősebb, mely ma élőbb, mint valaha. A »maradandóság városa« expiálta régi bűnét s alázatos lélekkel kísérte végig azt a nagy utat, melyet az Ér tett meg, míg befutott a nagy, szent Oceánba.

A szombati bemutató igazi theatre pare volt. Debrecen város társadalmi es irói életének csaknem minden kiválósága megjelent a diszelőadáson, melynek irodalomtörténeti jelentősége messze felülemelkedik az eddigi kulturünnepélyeken.

Nagy Dániel, a darab illusztris szerzője, érdekesen, ötletesen és eredeti szempontok szerint dolgozta fel Ady Endre életét, bár nem tudta száz százalékig valóra váltani azt, amit akart. Ennek oka azonban mindenki előtt nyilvánvalóvá válik, ha meggondoljuk, hogy Nagy Dániel emberfölötti feladatra vállalkozott. Ady Endre sorsában kétségkívül megvan a tragikai elem, Ady Endre annak idején hős is volt, hőse a magára-ébredt magyar irodalmi törekvéseknek, melyeket ő juttatott diadalra. Más azonban az életben hősnek lenni és más a szinpadon. Ady Endréből hiányoznak a drámai hős kritériumai. Egyénisége, küzdelme és életének egy-egy részlete talán lehet drámai anyag, de ezt az egész életet — a költő 18 éves korától halálig — egy szinpadi drámába süríteni már a szinpadi kötöttségek miatt is lehetetlen.

A szerzőnek éppen az az erőssége, hogy a leküzdhetetlen akadályok ellenére is drámai hatást tudott elérni. Még oly közel vagyunk a Tegnaphoz s a költő kortársai közül annyi él, emlékszik és működik mellettünk, körülöttünk, hogy a drámairó csak a legnagyobb óvatossággal nyulhat témájához. Nagy Dániel izléssel, mértéktartással és bizonyos áhítattal rajzolta meg Ady Endre roppant árnyékú figuráját és azt a korszakot, melyben ez a lángelme élt, szikrázott és kilobbant.

Az iró maga is érezhette, hogy Ady drámai valőrje nem elég határozott, nem elég éles és a drámát már az indításkor a misztérium felé kormányozta. Az életszerető Ady mellett ott áll mint negativ hős, a Halál. Amikor a költő koccint, amikor csókol, dorbézol, a Halál mindig megjelenik és figyelmezteti az idő mulására. A Halál szimbóluma az egész darabon végig vonul, részévé válik a költő lelkiségének, mely kétségbeesve forrong, háborog. De bizonyos tekintetben Rienzi Mária szerepe is szimbolikus jelentőségü. Ez a beteg vérü színésznő itt egy csábító démon, egy gonosz bestia, aki örök utitársat adott a költőnek. Ady ezt a nőt egészen másképpen festi le hires novellájában, Nagy Dániel azonban helyesen tette, hogy nem követte a költőt, mert ezzel nemcsak azt érte el, hogy eredetit nyujtott, elgondolása valóban drámai hatást vált ki.

Nagy Dániel egyébként a lehetőség szerint ragaszkodik a költő életrajzához. A darab mesője Érmindszenten kezdődik, ahol a vendégek cigánymuzsika mellett ünneplik Ady Lőrincet névnapja alkalmából. Apja kívánságára az akkor maturált Ady Endre megígérte, hogy jogász lesz. A költő Temesváron irnokoskodik, de lelke már csupa seb, láz gyötri és látomásai vannak. A következő állomás Debrecen, ahol jogász lesz, de unja a dolgot és az ujságirói pályára lép. Az apa megrendülve veszi tudomásul fia szándékát, de nem tesz ellene, mert látja, hogy minden ellenkezése hiábavaló volna. Debrecenből Nagyváradra kerül, ahol már hires költő s fenékig üriti ki a szerelem poharát. Rienzi Mária, a veszedelmes táncosnő, gonosz gunnyal adja a költő tudtára, hogy az ő emlékétől sohasem fog tudni szabadulni. Nagyváradról Ady Párisba utazik, ahol Léda társaságában gyönyörü napokat él. Léda férje félreáll az utjából, hogy a két szerelmes tovább élvezhesse a boldogságot a Riviérán. Később azonban a költő szakit Léda asszonnyal, aki a bécsi pályaudvaron hiába várja az imádott férfit. A messzeségből fülébe csendül az »Elbocsájtó szép üzenet« s a feketeruhás asszony ájultan omlik össze. Az idők teltek, az idők multak és Ady Endre testben és lélekben betegen a »Három Holló« kávéházban dorbézol. Körülöttük ülnek íróbarátai, akik nem veszik észre, hogy ismét megjelent a Halál egy vasuti kalauz személyében. Itt éri el a darab a kulminációs pontot. Ezután már csak a tragikus összeomlás következik. Barátai még egyszer felkeresik a beteg költőt, hogy vigasztalják, de ő már érzi a közeledő halált. Végül a kórházi fehérágyon kileheli lelkét a modern magyar irodalom legnagyobb költője.

Rövidre fogva ez az Ady darab meséje. A szerzőt néha elragadja az ihlet és virágos, költői szavakat ad alakjai szájára. Ilyenkor a dráma zökken egyet s időbe telik, míg ujra visszakerül az egyenesbe. Mindez azonban nem kisebbíti Nagy Dániel érdemét, akiről el kell ismernünk, hogy alkotása érdekes, ujszerű és eredeti munka.

Az első Ady-drámát vitéz *Jakabffy* Dezső rendezte, akinek nagy érdeme van a darab bemutatása körül. Az előadás minden tekintetben fővárosi niveón mozgott. Jakabffy Dezső a szokottnál is nagyobb gonddal végezte nehéz munkáját. Mit tudott volna csinálni ez a nagyszerü rendező, ha forgószinpada lenne a Csokonai szinháznak! De igy is zavartalan volt az előadás tempója, a diszletek izlésesek és szépek, a bécsi pályaudvar diszlete pedig egyenesen szenzációs.

A cimszerepben *Thuróczy* Gyula szinészi pályájának talán legnehezebb feladatát nagy bravurral oldotta meg. Eleinte a szerep passzivitása miatt nem tudott a tömegből drámai hőssé kiszakadni, de amikor az iró is megtalálta az igazi hangot, Thuróczy szinte a szerep fölé nőtt s a Halállal való dáridós jelenetben megdöbbentette és magával ragadta a közönséget megrázó drámai játékával. A Halál szerepében *Kardoss* Géza olyan volt, mint egy élő Mementó. Művészi elgondolása, különféle maszkja s alakításának csodálatos eredetisége valóságos élmény volt számunkra. Sokszor csak egy pillanatra jelenik meg a szinen, de ez a pillanat elég arra, hogy központ legyen. Duhaj dáridója a Három Hollóban diabolikus hatású. *Bihari* Nándor természetes eszközökkel megformált Ady Lőrince a maga komoly, érett művészetével az előadás egyik legelőbb figurája volt.

Két érdekes jelenet Nagy Dániel „Ady Endre" cimü szindarabjából.

Kardoss Géza (a Halál) és Thuróczy Gyula (Ady Endre).

Bihary Nándor és Halassy Mariska mint Ady Lőrinc és Ady Lőrincné.

Budapesti Nemzetközi Vásár

május 4—14.

50%-os utazási kedvezmény április 28 tól május 22-ig a **vásárigazolvány** felmutatása ellenében.

Nagy Dániel, az „Ady Endre" darab szerzője.

Székelyhidy Adrienne, az Ady darab Lédája.

Léda férjét *Bende* László alakította férfias erővel, intelligensen. *Sólyom* Győző a nótás szolgabiró szerepében nemcsak szép hangjával, de kifogástalan játékával is feltünést keltett. *Szigethy* Andor életszagu, izes kántorja mellett külön elismerés illeti *Szerémy* Jánost, aki egy bőbeszédű civist alakított sok invencióval. *Dózsa* Jenő, *Bányai* Ferenc, *Virágháty* Lajos, *Kormos* Ferenc, *Szokoly* Gyula, *Marjai* Károly, *Bessa*

Hotel August Abbazia

Szobát teljes ellátással 9 pengőért. Pengőben Budapesten kifizethető. Felvilágositást nyujt fenti szálloda és Auguszt Cukrászda Budapest. I., Krisztina tér 3.

Miklós, *Bakoss* Gyula s a zongoránál *Venetianer* Sándor karnagy, valamint *Halász* József, *Czombál* Lajos és *Sándor* Gyula párszavas szerepükben is kifogástalanok voltak.

Lédát a vendégművésznő *Székelyhidy* Adrienne alakította, aki ragyogó megjelenésével, mélyen átérzett finom játékával egycsapásra meghódította a debreceni közönséget. Székelyhidy Adrienne szinte klasszikusan szép beszéde külön érték s egyéniségének egészséges bájával ideális régiókba emelte az Asszonyt. A költő édesanyját *Halassy* Mariska vitte szinpadra azzal a tisztelettel és szívvel telített művészettel, melyet mindnyájan érezünk a ma is élő nagyasszony iránt. *Eőry* Klára különösen nagy sikert aratott Rienzi Mária szerepében kígyózó démoniságával, csábító exterriőrjével és játékának meglepő eredetiségével. *Nóthy* Margit kokottja drámai valőrrel aláfestett játékával és kellemes hangjával őszinte tetszést váltott ki. *Nagy* Klári a legteljesebb közvetlenséggel, egyszerű eszközökkel rajzolta meg Berta alakját. *Jatzkó* Cia bensőséges, finom alakítása egy darab élet volt. *Apor* Klári költőnője pompás kabinetfigura. A kisebb szerepekben elsősorban *Fáskerthy* Mária, továbbá *Kondor* Erzsi, *Szende* Mária és *Révy* Baba tüntek ki.

Külön szenzációja volt az előadásnak az egyetemi szavalókórus, mely *Barcza* Gedeon tanárjelölt vezetésével gyönyörüen adta elő az »Elbocsájtó szép üzenet« című Ady verset.

A közönség zsufolásig megtöltötte a szinházat és nagy lelkesedéssel ünnepelte a szereplőket és az illusztris szerzőt. *(b. p.)*

•

A szombati bemutatóra a fővárosból és a vidékről is számosan jöttek Debrecenbe. Ugy volt, hogy Jób Dániel és Roboz Imre budapesti szinigazgatók is megnézik a premiert, de az utolsó órában kénytelen voltak jövetelüket lemondani. Sebestyén Géza, a Budai Szinkör igazgatója azonban úgy a délutáni, mint az esti előadáson megjelent a Csokonai-színházban. Az Ady darabot a fővárosi szinikritikusok közül megnézte Kállay Miklós, Hevesi András, Ignótus Pál, Féjja Géza, valamint a fővárosi lapok debreceni tudósítói.

Az Ady-családot Ady Lajos tankerületi főigazgató képviselte az ünnepi bemutatón. Özv. Ady Lőrincné nem jelent meg a bemutatón, mert nem tartózkodik Debrecenben, különben is a darab nagyon felizgatná s ettől az izgalomtól a család meg akarja kímélni őt.

—

HETI MÜSOR.

Április 15., vasárnap délután 3 órakor: **Kék Duna.** (Olcsó.)
Délután 6 órakor: **Ella Ilbak táncestje.** (Olcsó.)
Este fél 9 órakor: **Ady Endre.**
Április 16., hétfő este 8 órakor: **Ady Endre.** (A és premier bérlet.)
Április 17., kedd délután fél 4 órakor: **Hamupipőke.** Gyermekelőadás.
Este 8 órakor: **Ady Endre.**
Április 18., szerda délután 3 órakor: **Selmeci bál.** (Zóna.)
Este 8 órakor: **Ady Endre.** B bérlet.)
Április 19., csütörtök délután 3 órakor: **Kék Duna.** (Zóna.)
Este 8 órakor: **Ady Endre.**
Április 20., péntek este 8 órakor: **Ady Endre.** (C bérlet.)
Április 21., szombat este 8 órakor: **Jávor Pál** felléptével: **Aranyifju.**

—

A szinházi iroda jelentése:

Ma, vasárnap a legparádésabb műsorral kedveskedik a debreceni Csokonai szinház.

Délután 3-kor olcsó helyárakkal a legnagyobb világsikert, a

„KÉK DUNA"-t

játssza el a szinház a premier szereposztásában, **Sólyommal** a főszerepben.

Délután Ella Ilbak ez a világhirü tánceszt táncosnő fogja bemutatni a debreceni közönségnek olcsó **helyárak mellett** az ő felülmulhatatlan táncművészetét. **Ella Ilbak** ma egy fogalom a táncművészet jerén és a debreceni közönség iránt érzett hálját akarja leróni, amikor olcsó helyárak mellett bemutatja az ő csodálatos müsorát.

Este fél 9-kor a tegnap oly országos viszonylatban is szenzációs sikert elért

„ADY ENDRE"

szinmü kerül bemutatóra **rendes helyárakkal.**

Igazán csak gratulálni lehet a szinháznak ezért a nagyszerüen összeállitott müsoráért, amelyet hisszük, hogy telt házak fognak végigtapsolni.

Szerdán délután zóna helyárakkal Marsalkó—Liszt—M. Galánffy Ágnes legnagyobb sikert elért eredeti operettje, a **„Selmeci bál"** kerül bemutatóra. Ezuttal is felhivjuk az iskolák figyelmét erre az előadásra.

Szombat estére sikerült még egy vendégszereplésre megnyerni **Jávor Palit,** a Vigszinház kiváló művészét, aki az **„Aranyifju"**-ban fogja a majdnem egy hétig tartó vendégszereplésének sorozatos sikereeit szaporitani.

Egész héten át minden este Nagy Dániel „Ady Endre" cimü szinmüve kerül előadásra. A nagy érdeklődésre való tekintettel ajánlatos a jegyekről előre gondoskodni. Szelvények érvényesek.

T. Timár Ilát megszerették az erdélyi magyarok

Még az elmúlt évben elment közülünk. Egy ideig nem is tudtuk, hogy hol jár, mit csinál. Csak később jött híre Aradról, Temesvárról, hogy a debrecenieknek kedvenc primadonnája, T. Timár Ila sikert-sikerre halmozott és az erdélyi árva magyarok az első fellépések után szivükbe zárták. Dícsérettel írtak a lapok, hogy milyen sikereket arat estéről-estére. Valahányszor fellépett, énekelt, játszott, mindannyiszor tomboló siker és közönség, színésztársak egyaránt megszerették azt, akit mi már évek óta dédelgetett kedvencünknek ismertünk és magunkénak vallunk...

T. Timár Ila neve, híre, sikere bejárta az erdélyi városok táját. A magyar szó diadallal hordozta körül nevét a magyar lapokban és mi mindannyiszor jóleső örömmel gondoltunk arra, hogy íme mások is értik, érzik ,szeretik, megbecsülik a művészetét annak, akiért Debrecen szinházjáró népe olyan lelkesedéssel lángolt mindig, valahányszor megjelent a történelmi emlékű Csokonai-szinház szinpadán...

A múlt év novemberében ment el. Csendben, halkan, szó nélkül. Vitte a szive és vitte lelke igaz magyar művészetét. Aradon és Temesváron játszott. Jót és szépet hallottunk róla, mignem most húsvétkor hirtelen és váratlanul olvasnunk kellett az erdélyi magyar lapokból, hogy T. Timár Ilát és néhány magyar állampolgár művésztársát még, haladéktalanul kiutasították, illeve megvonták tőlük a játszási engedélyt, így el kellett hagyniok sikerük szinterét. Nem akartunk hinni a szemünknek, fülünknek. Egy asszony, ki szavával, mosolyával, hangjával és játékával szerzett szállást ezer és ezer magyar szivében túl az új határokon, most elnémitottan, búsultan jöjjön haza közénk.

És mégis úgy történt. Odaát irigy, rosszindultú emberek nem tudták elviselni, hogy valakinek többet tapsolnak, hogy valakit melegebben ünnepelnek, hogy valakinek szivét, lelkét elhalmozzák a szeretenek, gyöngédségnek minden jelével. És Timár Ilának jönnie kellett. Haza, közénk, kicsi fiához, élete társához és immár megsokasodott erdélyi emlékeihez is.

És alig ért haza, mikor már jött is idős Szendrey Mihály szinigazgató levele. Nem irunk mellé semmi kommentárt. Beszéljen ez a levél:

Arad, 1934.

Drága jó Ila! A világ legjobb és legintelligensebb primadonnája!

Nehéz nekem öreg beteg szivemmel Magának az édes kártyájára válaszolni, mert könny jön öreg szemembe. Én csak azt ismételhetem, amit Magának sokszor mondtam, »Ha ránézek, a dicső szép múltam van előttem.» A rossz emberek munkája tönkretette azt a szép művészi munkát, amelyet az élen Timár Ilával végeztünk a magyar szinművészet dicsőségére, az irigy rossz emberek, akik magyarnak vallják magukat! De nem nyúgodtam bele egy percig sem. Meg fogom szerezni az engedélyt Bkarestben személyesen, ahol megértő emberek vannak. Én igyekszem helyrehozni mielőbb; soha nem mondtam azt, amit nem éreztem. Én képes vagyok odaát igazgató lenni Timár Ila drága jó tagomért. Feleségem, fiam és összes kollegáim üdvözlik és keresik a jó, kedves kollegát. Kezét csókolja öreg Szendrey.

U. i. Kedves férjét öleljük, *ő nyert, mi vesztettünk.*

Igy ír Szendrey Mihály. És lássuk, hogy hogyan ír egyik legutóbbi szerepléséről az egyik temesvári lap, mikor a Csipetkét mutatták be: *»De hogy a Csipetkét szivesen néztük végig, az első sorban Timár Ila érdeme. A darab cimszerepében elénk varázsolta mindazt, amit a primadonnák közül is csak kevesen tudnak: a kitisztult művészetbe lendülő játékot. Timár Iláról nem mondhatunk többet, minthogy hálás lehet Temesvár közönsége, hogy a kifinomult, szoborszépségü mozdulatait láthatja, ezüstösen csengő hangját hallhatja és zenévé olvadt táncát tapsolhatja. A tegnapi bemutatón egy tangóját háromszor elismételtették, a toalettjeit pedig külön megtapsolták...»*

És alig néhány nap mulva már kikézbesitették számára, hogy a játszási engedélyt megvonták. És most újra hit, újra reménykedés, hogy hátha mégis felcsendülhet hangja Timár Ilának a temesvári, aradi szinházakban és a lelkes magyar közönség szivéből, őszintén lelkesen ünnepelheti a rövid idő alatt is megkedvelt kedvencét...

Jól sikerült a Tiszántuli Szépmíves Céh műsoros ünnepélye

A Tiszántuli Szépmíves Céh szombaton délután nagysikerü ünnepélyes Céh ülést tartott előkelő közönség részvételével a Kollégium diszteremében.

A nivós és gazdag müsort dr **Csobán** Endre, a Céh ügyvezető elnöke vezette be, aki megnyitó beszédében hangsulyozta a tiszántuli lelkiség felsőbbrendüségét és rámutatott ennek az irói mentalitásnak nemzeti voltára. **Pálfy** József felelős szerkesztő, a Céh választmányi tagja az ujságszerkesztésről tartott ötletekben bővelkedő humoros felolvasást, melyet a közönség állandó derültséggel és nagy tetszéssel fogadott.

Benyovszky Pál, a Céh titkára három rendkivül szép költeményét olvasta fel nagy hatás mellett.

Nagy Sikert aratott **Jakabfi** Magda zongoramüvésznő, aki Mendelssohn—Liszt Nászindulóját adta elő csodálatosan finom technikával, művészi interpretálásban. A közönség lelkesen ünnepelte a tehetséges zongoramüvésznőt.

Dr **Szalacsy Rácz Imre**, a Céh szerkesztője hatásos Céh-propagandát tartott, melyben hangoztatta, hogy a közönségnek is vannak kötelességei az irodalommal szemben.

Székelyné Bészler Anna, a Céh választmányi tagja fokozott érdeklődés mellett olvasta fel Nuter-Nuteru cimü finoman cizellált egyiptomi tárgyu novelláját.

Dr **Fényes Jenő**, a Céh ügyvezető elnöke ujabb költeményeiből mutatott be néhány gyöngyszemet a közönség lelkes tapsaitól kisérve. Megelőzőleg a lira létjogosultságáról és mindent betöltő erejéről mondott a kiváló költő frappáns hatásu rögtönzést, majd sorba felovasa ujabb verseit. Nagy tapsot aratott a „Lélek lesz belőle" cimü poémájával, hatásos volt a „Pusztulnának, akik verset irnak" cimü költeménye.

Befejezésül a Mácsai Dalkör **Szabó** Emil karnagy vezetésével három szép dalt adott elő preciz összetanultsággal és kitünő felkészültséggel. Különösen nagyon tetszett Szabó Emil: Gerencséry ucca cimü magyaros motivumu szerzeménye.

Ezzel a jólsikerült ünnepély este nyolc órakor ért véget.

Maradékok

melyek a tavaszi szezon lezajlásával összegyültek, egész ruhára is alkalmas darabokban, selyemben, szövetben, mosóáruban

Héttőtől

kezdve, minden elképzelést felülmuló olcsó árakon árusitom.

Klein Divatház (volt Ecker, Klein, Sugár)

Különleges nyári ruhaanyagok raktárra érkeztek.

Nádat

1200 kévét keresek megvételre. Árajánlatot irásban vagy személyes tárgyalás a kiadóhivatal pénztárában.

Férfi öltöny tisztitása és vasalása **P 3·—**

WEISZ kelmefestő
ARANY JANOS UCCA 20.

Gázmérgezés veszélyének tette ki a ház lakóit az öngyilkos cseléd

Megirtuk már, hogy a Piac ucca 56. sz. házban Zs. Kovács Margit hajdúböszörményi születésü cseléd-lány világitógázzal megmérgezte magát és mire rátaláltak, meghalt. Az öngyilkosság ügyében már befejezték a nyomozást. Megállapitották, hogy a cselédleány a mások életét is veszélyeztette.

A szomszéd szobában két fiatal egyetemi hallgató aludt, akik közül az egyik már el is bódult a beáramló gáztól, de szerencsére a másik felriadt és ablakot nyitva friss levegőt engedett a lakásba. Az ügyészség a lefolytatott vizsgálat alapján a cselédleány temetésére megadta az engedélyt.

Levágták a motorosvonat kerekei egy szoboszlai leány mindkét lábát

Súlyos vonatgázolás történt szombaton este hét óra tájban a Hajdúszoboszló és Kaba közötti vasuti vonalon. Kovács Etelka hajdúszoboszlói leány este a pályatesten Kaba irányából Szoboszló felé jött, mikor a Püspökladány és Debrecen között közlekedő motorosvonat utólérte. A leány nem ment le a pályáról, hanem tovább lépdelt a sínek mellett. Minden valószínűség szerint a vonat odaérkezésekor megcsúszott és a motoros kerekei elé esett. A vonatot vezető gépész abban a pillanatban észrevette a szerencsétlenséget, fékezett, de azt megakadályozni nem tudta. A szerencsétlen leánynak a kerekek az egyik lábát tőből levágták, míg a másikat teljesen összeroncsolták. Feltették a motoros kocsiba és behozták a debreceni nagyállomásra, ahol már a mentők várták Kovács Etelkát és első segélynyujtás után kiszállitották a sebészeti klinikára. A súlyosan sérült leányon még az éjszakai órákban műtétet hajtottak végre, hogy megmentsék az életnek.

A csendőrség a szerencsétlenség ügyében megindította a nyomozást.

Pythia évekkel ezelőtt megjósolta a romániai eseményeket

Napok óta tartózkodik már Debrecenben a világszerte ismert Madame Pythia, aki preciz és szinte az elképzelhetetlenség határán túlmenő irásanalíziseivel tette ismertté a nevét. Ez a nagyszerű tudású asszony, már az egész világot bejárta és mint a Dimineáta bukaresti politikai napilap egyik 1930. évi számából kiderül, ott jártakor megmutatták neki Leonte Moldován képviselő, a konzervativ párt fejének a kézirását. A politikus irásának analizise után egy más kézirást mutattak Madame Pythiának, aki anélkül, hogy tudta volna, hogy kié az, analizálta és megjósolta a román király, az akkori trónörökös trónról való lemondását és azt, hogy a király hosszabb párisi tartózkodás után újra hazamegy Romániába és elfoglalja trónját. Ugyancsak ez a lap irta Madame Pythiával kapcsolatban azt a cikket, amelyben a kivételes tehetségü asszony figyelmezteti a királyt s megjósolta Heléna királynővel való kibékülését. Ezen a nyáron Pythia nak megmutatatták a király kézirását, egy tengerészeti ünnepély alkalmából a jelenlévő román királynak és pontosan megmondta az ősszel elkövetkezendő politikai változásokat. A királyi környezet irásainak alapján a király jövőjére nézve veszedelmesnek jelentette ki Dumitrescu ezredes és egy hölgy irását. Mint később kiderült, ez a hölgy Lupescu asszony volt. Sőt ő figyelmeztette a királyt Dumitrescu ezredes és kamarillája működésére, amely egyedüli oka volt a király népszerűtlenségének.

Kitüzték a főtárgyalás napját a debreceni halálos műtétben szereplő orvosok ügyében

Az ellenőrző orvosszakértő a hires Erdélyi Béla bünügyből ismert Kelemen Endre főorvos lesz. — A halálműtétet végrehajtó dr Marossy Imre csak mint tanu jelenik meg a polgári törvényszék előtt.

Az elmult ősszel történt halálos műtét ügye, mely országszerte rendkivül kinos szenzációt keltett, a jövő hó első felében kerül a debreceni törvényszék, valamint a debreceni honvédtörvényszék elé. Az áldozatnak, Földesi Piroskának halála miatt a királyi ügyészség dr Moskovics Zsigmond orvos ellen a Btk. 306. §-ába ütköző, halált okozó sulyos testisértés büntette miatt emelt vádat, mig dr Gács Jenő és dr Tukacs János orvosok ellen bünpártolás vétsége miatt szól az ügyészség vádja.

A debreceni törvényszékhez az orvosszakértők már régebben beterjesztették véleményüket s az ügyészség vádirata is elkészült már, a törvényszék kitüzte a főtárgyalás napját is. Jeney Sándor dr tanácselnök fogja megtartani a főtárgyalást a szenzációs bünpörben és a tárgyalást május 12-én délelőtt 9 órakor kezdik meg. A törvényszék a tárgyalásra megidézi, mint orvosszakértőket dr Kovács Ferenc, dr Orsós Ferenc egyetemi tanárokat és dr Horváth Arthur törvényszéki orvosszakértőt, dr Ökrös Sándor egyetemi tanársegédet, aki résztvett a halálos mütét áldozatának felboncolásában és megállapitotta a halált okozó vétkes gondatlanságot.

A főtárgyalásnak érdekes szenzációja lesz az ellenőrző orvosszakértő szerepeltetése, mivel ez az orvosszakértő nem más, mint Kelemen Endre budapesti igazgató főorvos, aki a hires Erdélyi Béla-féle gyilkossági bünperben is szerepelt már, mint orvosszakértő a birósági tárgyalásokon.

A polgári biróság Jeney Sándor dr elnöklete alatt előreláthatólag két napig fog tárgyalni s valószinüleg csak a harmadik napon hirdet itéletet a három orvos ügyében. A polgári biróságon a tárgyalások során ki fogják hallgatni Marossy Imre dr katonaorvost is, aki a honvédügyészség foglya. Marossy dr kihallgatása a legfontosabb, mert hiszen az eddigiek szerint ő végezte a mütétet, mely Földesi Piroska halálát okozta. A tárgyalás iránt óriási érdeklődés nyilvánul meg nemcsak Debrecenben, hanem az egész országban is, ami érthető is, hiszen hasonló bünügyre ritkán volt még példa.

Marossy Imre dr katonaorvos ügye nem kerül egyidejüleg elbirálás alá a másik három orvos ügyével, mivel ő a katonai hatóságok itélkezése alá tartozik. Ő felette a honvédtörvényszék fog itéletet mondani és a Jeney tanács előtt csak mint tanu fog megjelenni.

Már egy éve viselem a PALMA Okma tartóstalpat

Kérje Ön is cipészétől!

Ócska, kopott ruháját Ön is bizalommal cserélheti divatos gyapjuszövetre. — Ruhacserében Sas-u. 4. Ujdonságok állandóan érkeznek.

Háromnapi elzárásra itéltek egy nyilaskeresztes vezért, mert szerelmével üldözte Szaplonczay Évát

Érdekes rendőrbirói tárgyalás volt szombaton délelőtt Budapesten a IV. kerületi kapitányságon. Szaplonczay Éva, »Miss Magyarország 1931« mint panaszos állott szemben Jablonkay-Mahay Károly magánhivatalnokkal.

A három év előtti Miss Magyarország feljelentette a rendőrségen a magánhivatalnokot, aki — előadása szerint — állandóan szerelmével üldözte, az uccán megszólította, a lakása előtt leselkedett és olyan botrányosan viselkedett, hogy emiatt már hat esetben büntették meg. uccai botrányokozás címén. Legutóbb a VIII. kerületi kapitányság háromnapi elzárással büntette Jablonkay-Mahayt. A magánhivatalnok azonban ennek ellenére is tovább folytatta szerelmi üldözéseit.

A rendőrtanácsos már az elmult héten Szaplonczay Évát és édesanyját hallgatta ki elsősorban. Mind a ketten egyöntetüen vallották, hogy Jablonkay-Mahay Károly két év óta üldözi már Szaplonczay Évát, úgyhogy a volt »Miss Magyarország« jóformán nem mer egyedül kimenni az uccára.

Szombaton délelőtt került sor az érdekes tárgyalás folytatására. Ezúttal Jablonkay-Mahay Károlyt hallgatta ki a rendőrtanácsos. Kiderült, hogy a szerelmes fiatalember azelőtt a fővárosnál volt tisztviselő és onnan hasonló ügy miatt bocsátották el. Temperamentuma révén ekkor belesodródott a nyilaskeresztes mozgalomba, röpiratot adott ki »Nemzeti rendi államfront« címen, amelyben 57 pontos törvénytervezetet szerkesztett. Furcsa törvényponjai között szerepelt az inkvizició és a vérbíróságok visszaállitása is.

A szerelmes nyilaskeresztes magántisztviselő beismerő vallomást tett. Azzal védekezett, hogy halálosan szerelmes Szaplonczay Évába és nem tud uralkodni magán. Kihallgatása után a rendőri büntetőbíró az erkölcsvédelmi rendeletbe ütköző kihágás miatt 3 napi elzárásra itélte.

A MÉHELY BAJTÁRSI EGYESÜLET DOMINÁJÁVÁ AVATJA ELLA ILBAK ESZT TÁNCMÜVÉSZNŐT

A Méhely B. E. ma este 8 órakor avató dísztáborozást tart az Angol Királynő kék és fehér termeiben. A dísztáborozásnak a magister és patrónusavatáson kivül az ad még különös érdekességet, hogy ez alkalommal avatja fel a Méhely B. E. tiszteletbeli dominájává *Ella Ilbakot*, a rokon eszt nemzet nagy táncművésznőjét. Ella Ilbak azért nyeri ezt a nagy megtiszteltetést a debreceni egyetemi ifjúság részéről, mert többszöri budapesti vendégszereplése alatt ugy megszerette a magyarokat, hogy ezután minden alkalmat felhasznált, hogy a külföld érdeklődését és rokonszenvét megnyerje Magyarország számára. A Méhely B. E. avató dísztáborozása igy részben Debrecen világhirű eszt vendégének az ünneplése jegyében fog lefolyni. Zongorakisérettel előadásra kerülő énekszámok bővitik és teszik majd szebbé a dísztáborozás műsorát, amit várakozás szerint nagy és díszes közönség fog meghallgatni.

BALÁS KÁROLY ÜZLETIGAZGATÓ BUCSUZTATÁSA A MÁV FILHARMÓNIKUSOK KÖZGYÜLÉSÉN

Vasárnap délelőtt 11 órai kezdettel a MÁV Filharmóniai zenekar a műhelytelep dísztermében ünnepélyes rendkívüli közgyülést tart, amellyel az eredményes és szép multra visszatekintő egyesület elbúcsúztatja nyugalomba vonuló elnökét **Balás** Károly kormányfőtanácsost, üzletigazgatót, aki nyugalomba vonul. A rendkívüli közgyülésre, amelyre a vasútas társadalom reprezentánsain kívül a város társadalmi életének vezetői is megjelennek, a máv. különvonatot indit, amely 10 órakor indul a nagyállomásról.

Szentanna pusztai PASZTŐRIZALT TEJBŐL KÉSZÜLT TEAVAJ 10 dekás csomagolásban kapható Kontsek Géza rt. füszerüzletében. Kossuth-u. 15.

HIRDETMÉNY

Városi műjéggyár a műjég házhozszállitását bérfuvar igénybevételével szándékozik végeztetni. Részletes ajánlati feltételek a közvágóhid igazgatóságánál megtudhatók.

Városi műjéggyár.

RÉSZLET A VIKTORIA ELŐADÁSÁBÓL

nelyet a Hajdunánási Levente Egyesület működvelő társasága mutatott óriási sikerrel. Nagyszerű volt a változatokban gazdag kitűnő színdarab díszletezése. Az előadás szereplői Ujvárossy Ilona, Ujvárossy Margit, Nemes Jolán, Répássy Rózsi, Répássy Mandi, Dobány Ilonka, Sáfrány Béla, Kállai Imre, Angyaláti József, Sebestyén József, Beregszói József, Lipták János, Gombi Imre, Gönczi Sándor, Balogh Zsigmond, Varga Miklós, Máró Imre, Dobány István, Ecsedi István, Nemes Gyula és Sebestyén Józsefné sugó a sikerben egyformán osztozkodtak. Zammer Ottóné mint karmester Smigroczky Györggyel és ifj. Rézműves Tódorral a kitünő (Ábrahám) operett gyönyörü zenéjét precizen játszotta. A darabot dr. Nagy Imre főjegyző rendezte pompásan.

—

DARMOL tavasszal vértisztításra

Perák József a kiváló tennisztréner Debrecenben telepedett meg s itt oktat Perák mester sokáig tanított Olaszországban s ő oktatta tenniszre az olasz királyi családot.

A Tiszántuli Madárvédelmi Egyesület díszülése

Dr. Csörgey Titusz és Schenk Jakab igazgató előadásai

Feledhetetlen élményben volt része annak a nagyszámú közönségnek, amelyik a Déri-múzeumban összegyült tegnap este. A magyar madártan két legkiválóbb alakja tartotta székfoglaló előadását. Sesztina Jenő elnök megnyitó beszéde után dr Nagy Jenő alelnök ismertette és méltatta dr Csörgey munkásságát és érdemeit. Dr Csörgey Titusz ismertette a magyar madárvédelem leghitelesebb történetét 1900-tól napjainkig. Kitért Debrecen és Sesztina Jenő irányító hatására. Hisz a Kühnelféle magyar fészekodugyár itt kezdte tulajdonképpen a működését. Még pedig Sesztina Jenő ösztönzésére. Ismertette azután saját kutatásait s a szép elért eredményeit.

Utána Sesztina Jenő remekművü rézdomborművet adott át az ünnepeltnek, amelyen az ünnepelt életéből vett motivumok vannak. E dombormű dr Nagy Jenő munkája.

Majd dr Nagy Jenő Schenk Jakabnak, a másik uj tiszteletbeli tagnak munkásságát és érdemeit ismertette.

Utána Schenk Jakab igazgató tartotta meg mély szántásu tudományos előadását a gólyák vonulásáról. Ismertette a német gólyakisérleteket, térkép alapján.

Ő is egy rézdomborművet kapott emlékbe. Majd helybeli és vidéki intézmények és egyesületek üdvözölték dr Csörgey Tituszt és Schenk Jakab igazgatót, így a gazdasági akadémia, mezőgazdasági kamara vitéz Czeglédy Béla igazgató által, a pécsi Mecsek Madárvédő Egyesület Páldy Géza MÁV főintéző által, erdőigazgatóság Král János erdőigazgató által.

Ezzel a benőséges ünnep, amelyen két kiváló szakembert volt módjában hallgatni Debrecen közönségének, véget ért.

Utána az Angol Királynőben díszvacsora volt a két ünnepelt tiszteletére, ahol az egyetem rektora is megjelent. A bensőséges ünnepi vacsorán sok pohárköszöntő hangzott el.

Itt nyujtotta át dr Nagy Jenő alelnök dr. Csörgey Titusznak a Bársony György által felajánlott remekművü fokost. Pohárköszöntőket mondtak: Sesztina Jenő elnök, dr Nagy Jenő alelnök, dr Csörgey Titusz, dr Varga Zsigmond egyetemi rektor.

A kedves, meghitt ünneplés a legbarátságosabb hangulatban sokáig együtt tartotta a jelenlevő nagyszámú madárkedvelőt.

PATAKY SÁNDOR KÉPKIÁLLITÁSA MA BEZÁRUL

A Déri-múzeum kiállítási termében ma estével bezárul Pataky Sándor képkiállítása. A kiváló erdélyi művésznek megérdemelt, nagy sikere volt a Hajdúság fővárosában ; a debreceni közönség meleg szeretettel fogadta az erdélyi képeket s nemcsak látogatta a kiállítást, de — vásárolt is. A méltányló elismerésre valóban reá szolgált Erdély reprezentativ akvarellistája : nyolcvannál több képén csodálhattuk bámulatosan biztos technikáját és színeinek lágy harmóniáját, amelyhez valami különös belső átvilágítottság járul, úgy, hogy színfoltjai úgy hatnak, mintha átlátszó üveglapra rakta volna föl őket. Háromszék violaszínü hegyei, a csiki erdők komor zöldje, a csernavölgyi sziklák barna és szürke tömbjei elevenedtek meg előttünk, hol tüzes napverőben, hol halk alkonyatok páráiban, hol a hajnal ködfátyolában. Debrecen művészi életének kiemelkedő eseménye volt Pataky Sándor kiállítása s a tárlatzáráskor a viszontlátás reményében búcsúzunk a kiváló művésztől.

A DEBRECENI SZÉKELY TÁRSASÁG ZÁSZLÓSZENTELÉSI ÜNNEPÉLYT RENDEZ A DEBRECENI HÉTTEL KAPCSOLATBAN

A debreceni Székely Társaság régi vágyát kívánja most megvalósítani a Debreceni Hét ünnepi idejében, mikor is erdélyi zászlót készítenek és ezt megszentelik ünnepélyes keretek között .A szükebb körü szervezőbizottság már meg is alakult és megkezdte munkásságát. Előkészíti a zászlószentelési ünnepély programját. Nemesak a környék erdélyi magyarjait, székelyeit, de az országag minden részében eloszlott székelyföldi szülötteket meghívják erre az ünnepélyre. Külsőségeiben is impozánsnak igérkezik ez az ünnepély, mert minden vontakozásban igyekszik a rendezőség erdélyi szinnel és izzel is kifejezésre juttani az ünnepség erdélyi voltát. Székely eredeti népviselet, férfiak és nők fogják hordani ezeket az ősi ruhákat.

Az ünnepséget előkészítő bizottság kapcsolatot keres az Erdélyi Férfiak Egyesületével és az ország minden városában lévő erdélyi székely egyesületekkel. Gondoskodni kíván a rendezőség arról is, hogy kedvezményes vasúti jegyeket szerezhessenek erre az alkalombra, hogy az ország minden részéből olcsóbban és akadály nélkül vehessen részt minden székely ezen az ünnepélyen.

Üzletvezetőt keres főváros cipőgyár óvadékkal, nyiregyháza fióküzletébe. — Ajánlatokat teljes referenciával „Existencia“ jeligére a kiadóba.

Itt van a cserebogár!

Az idén nagy cserebogár invázióra van kilátás. Bizonyára megfognak jelenni a cserebogarakkal egyidejüleg a falragaszok is a cserebogár irtásáról. De ki fogja a falragaszok rendelkezéseit végrehajtani? — mert a falragaszoktól a cserebogarak még nem fognak elpusztulni.

Hogy a cserebogár milyen károkat okoz gyümölcsösben, faiskolában, szőlőkben, veteményeskertben, ezt tudjuk és hangoztatjuk, azonban ellenük vagy sehogy, vagy csak immel-ámmal védekezünk.

A cserebogár mint pajor (csimasz) három éven át a földben végzi pusztító munkáját, elrágva csemetéink, növényeink gyökereit. Majd kifejlődve és a föld alól előbujva mint cserebogár végzi tovább rövid életü, de annál pusztítóbb munkáját, — gyakran egész erdőket kopasszá téve.

A legegyszerübb védekezési és irtási eljárás az, ha rajzásuk idején a kora reggeli órákban a fákat megrázzuk, ilyenkor a cserebogarak dermedtek, nem repülnek és könnyen összeszedhetők. Az összeszedett cserebogarak leforrázva megsemmisülnek s jó baromfi eleséget, vagy trágyát szolgáltatnak.

Miután a cserebogárkártétel nemzeti veszedelem, az irtással komolyan és behatóan kellene foglalkozni. Az iskolás gyermekeket lehetne kivezényelni rajzás idején a pusztításhoz. A néhány napi korai kelés a gyermekeknek sem árt s egy kis szabadban való mozgás és játékszámba menő könnyü dolog még jót is tesz a városi gyermekek. Ami pedig az esetleges iskolai mulasztást illeti, ez könnyen pótolható — s a gyermekek itt is tanulnak. Továbbá a leventék és cserkészek is sokat tehetnének a cserebogárpusztítás terén.

Egy másik módja a cserebogár irtásának az, ha alapos talajmunkákat, földforgatásokat végzünk s akor az ásó és lapát elé kerülő pajorokat összeszedjük, megöljük, esetleg megetetjük a baromfiakkal.

Tavaly nyáron egy három holdas teleptiendő gyümölcsös talajmunkálatainak a vezetője voltam s az alapos földforgatás közben kiszedettük a munkásokkal a pajorokat. Hogy az eredmény biztosabb legyen jutalmat adtunk a munkásoknak és pedig három darab pajor után 1 fillért. Szedték is embereim (de csakis így) szorgalmasan a férgeket, naponta ezerszámra, úgy, hogy a 3 hold területből kikerült harmincezer darab pajor. Vagyis holdanként 10.000 darab. Még kimondani is sok, Pedig igy van! Ha ezen nagy tömeg férget ki nem szedjük, — milyen pusztításokat végeztek volna az ültetett fiatal gyümölcsfa csemetékben.

A kérdéses munka az egyik országut mentén folyt. Ott mentek el a tanyai és falusi gazdák. Meg-megálltak, találgatták, hogy ugyan mi lesz itt? Egyikmásik oda bátorkodott hozzám, kérdezve, hogy mi lesz ide ültetve? Amikor megmondtam, hogy gyümölcsfák, emberem nagyot nézett, mondván: minek a gyümölcsfáknak a földforgatás, ezt soha senki sem csinálta, (elég baj!). Majd amikor látja emberem, hogy a pajorokat is kiszedjük, sőt azokért még külön jutalmat is adunk, — akkor még további csodálkozásának adott kifejezést. — De ugyanaz az ember, aki igy gondolkodik, de sokszor vakargatja a fejebubját, mondván: hej uram! mindent megesz a fireg!

Éppen a napokban kaptam egy barátomtól levelet, melyben közli velem, hogy faiskoláját, gyümölcsösét teljesen tönkre tették a nyulak, egerek és pajorok.

Bizony magyar gazdák nemcsak siránkozni kell, hanem komoly munkával cselekedni is!

Nagylaki Károly
kertész.

1 üveg eredeti „Sidol“

már
20 fillérért kapható!

A Szent Erzsébet Egyesület köszönete

A Szent Erzsébet Egyesület ragyogó, fényes estélyén látványosságba menő büffet állt a nagyközönség rendelkezésére. A tagok és az egyesület barátainak határt nem ismerő áldozatkészsége tette lehetővé ezt a varázslatos csodát, melyben fellelhető volt minden, ami szem-szájnak ingere. A hosszú műsor után megéheztek az emberek és az ennivalóknak pazar bőkezüsége eredményezte azt, hogy percek alatt szétkapkodtak mindent és tüneményes gyorsasággal hordták szét a jobbnál jobb falatokat.

Az egész büffet összegyüjtését, összeszedését Nagy Józsefné az egyesület pénztárosnője hozta létre olyan páratlan szorgalommal, lelkesedő lélekkel, egész bátran mondhatjuk a páratlan sikerben az oroszlán rész Achácz Imréné vigalmi elnökön kívül Nagy Józsefnét illeti. Az ő emberfeletti fáradozásuknak tudható be leginkább a nagy érdem. Köszönet ezerszeresen nekik, azonkívül a buffetben segédkező drága uri asszonyoknak, nemeslelkü tagtársainknak és az egyesület jó barátainak, kik lehetővé tették ezt a minden várakozást felülmuló sikert.

A büffetbe befolyt adományok a következők: Pénzbeli segély: Dr. Baranyai Béláné 5, Rozsályi Gergelyné 5, dr. Radó Endréné 4, Buray Sándorné 4, dr. Szily Tiborné 3, Szentkirályi Tivadarné 2, Wilhelms Emilné 2, Aberle Raymondné 2, Trux Miklósné 2, Halasi Pálné 2, Szendrődy Pálné 2, Králl Jánosné 2, Laczkó Béláné 2, dr. Kontsek Béláné 2, dr. Rex Sándorné 2, özv. Horváth Ferencné 2, Dávid Jakabné 2, Czelloth Jánosné 2, Kontsek Kornélné 2, Geréby Pálné 2, Udvardy Miklósné 2, dr. Pfeiffer Józsefné 2, Varga Endréné 1.50, Békés Gyuláné 1, Kubek Erzsébet 1, Szekér Ernőné 1, Preineszberger Jenőné 1, Csernátonyi Jenőné 1, dr. Koháry Józsefné 1, Dömsödy Zoltánné 1, Szegedy Oszkárné 1, X. Y. 1, Olvashatatlan aláírás 1, Salgó Lászlóné 1, Körmendy Ferencné 1, Suhajda Béláné 1, Pálinkás Zoltánné 1, dr. Oláh Jánosné —.50, N. N. —.50, N. N. —.50, N. N. —.50 P.

Felülfizetések: dr. Rásó Istvánné 3, Misszió főnöknő 2, Vidoni B. Jánosné 2.50, Szakács Mózesné 1, Klamartsik Antalné 1, Szimits Tivadarné 1, Parletits Béláné —.50 P.

Természetbeni adományok: Dr. Vásáry Istvánné 5 kg narancs, Vidoni B. Jánosné 2 rud szalámi, Bőde Gyuláné szalámi, váradi Szabó Jánosné torta, vitéz Szegedy Gyuláné torta, vitéz Lépes Győzőné sütemény, Kaplanek Lipótné torta, Bohuss Károlyné sütemény, dr. Széll Kálmánné casino tojás, özv. Wolff Jánosné sütemény, Bódy Pálné torta, dr. Ásvány Ernőné torta, dr. Tarján Oszkárné sütemény, Haidegger Erzsébet szendvics, dr. Radó Endréné szendvics, vitéz Soltész Gyuláné szendvics, dr. Kazinczy Gáborné torta, Horváth Antalné torta, Horis Rezsőné szendvics, dr. Borossy Józsefné torta, Kokas Nándorné torta, Vágó Gyuláné szendvics, Füredy F. Gusztávné szendvics, Temesváry Gerőné torta, dr. Medvigy Mihályné sütemény, Bozóky Jánosné sütemény, Dezső Mórné sütemény, oKndr Istvánné narancs, Nemes Dénesné sütemény, dr. Fazekas Sándorné torta, Bulek Lászlóné sütemény, dr. Nagy Endréné sütemény, dr. Szabó Gusztávné sütemény, Csinki Ernőné sütemény, Kompasz Lászlóné szendvics, Babits Sándorné sütemény, Mirjay Lászlóné torta, Piacsek Jánosné torta, Kövessy Boldizsárné szalámi, Des Combes Henrikné szendvics, Lám Dezsőné sütemény, Nagy Józsefné sütemény, dr. Grigássy Lajosné sütemény, Iváncsuk Lászlóné torta, Szilágyi Lajosné torta, Sándor Jenőné sütemény, Botos Gézáné szendvics, vitéz Sóvári Gézáné torta, Kontsek Gézáné sütemény, Szakács Mózesné sütemény, Kontsek Lászlóné narancs, Hennel Oszkárné szendvics, dr. Szabó Imréné torta, N. N. narancs, Kosztyú Mária szendvics, Somossy Piroska torta, Siposs Miklósné torta, dr. Lengyel Zoltánné torta, Kovássy Kálmánné sütemény, dr. Böszörményi Béláné sütemény, Schlachta Jánosné torta, Koós Györgyné torta, dr. Pajor Kálmánné torta, dr. Mitrovics Gyuláné sütemény, Bárdos Gézáné torta, sütemény, Borsos Józsefné szendvics, dr. Dóczy Gedeonné sütemény, Szolyori Nagy Gizi szendvics, Balás Károlyné torta, dr. tunyogi Szücs Gézáné torta, Balázs Emilné torta, Komoróczy Imréné sütemény, Békés Istvánné szendvics.

UJ IPAROSOK ÉS KERESKEDŐK

A mult héten az elsőfoku iparhatóság a következőket vette fel lajstromába: Longauer István lakatos, Szabó József kisebb kőmüves, Milosch Mártonné baromfi, gyümölcs, és déligyümölcs kiskereskedés, Nádházy Lajosné szatócs, Pongor Gyula kisebb ács, Varga Lajos egyfogatu bérkocsi, Polgár György és Polgár Györgyné közkereseti társaságban vendéglő, Rácz István férfi és női fodrász, Hegedüs Antal zöldség, főzelék, burgonya kersekedő, Dávid Salamon szatócs, Lámor Béla kenyér, péksütemény, levestészta és debreceni perec kiskereskedés, Róth Ernő posztó bélés és konfekció áru kereskedés, Kiss Gábor liszt kiskereskedés, Klein Jenő és Klein Lajos közkeresetti társaságban férfiszabó, ifj. Illés János tüzif kiskereskedés, Fógel Andor fehérnemü készítés, Bujdosó István fuvaros, Tóth Ferencné szatócs, Farkas Áron mezőgazdasági termény és nyers gyümölcs kiskereskedés, Pávai István hentes és mészáros, Kiss Kálmán asztalosmester, Fodor István szatócs, Kovács Antalné tejtermék kiskereskedő, Csapó Lászlóné szatócs, Cserei Kamilla szatócs, Nagy Endréné korcsma, Löbl Linka koporsókereskedés, Kauffmann Etel kávémérés és kifőzés, Kiss Ferenc festék és háztartási cikk kiskereskedés, özv. Komáromi Józsefné fodrászati, kozmetikai és pipere cikk árusítás, Végh Mihályné szatócs, Ladányi Lajos gyümölcs, déligyümölcs, tojás, baromfi tej és tejtermék kiskereskedés, Péntek Sándor sertés és marhabelszerv és hurka kiskereskedés, Gitlieb Jenőné rőfös, rövidáru, női és férfi konfekció kiskereskedés, Vértesi Lajos természetes jég gyártó.

A mult héten tehát összesen 36 uj iparossal szaporodott Debrecenben az iparosok és kereskedők száma.

MEGSZÜNT IPAROK

A mult héten az első foku iparhatóság a következőket törölte lajstromából:

Bagdi Antalné manikür, Nagy Endre korcsmáros, Juhász Sándorné kifőzés, Varga János egyfogatu bérkocsi, Polgár Györgyné korcsmáros, Várkonyi András fazekas árukkal való kereskedés, Berényi Sándor vendéglő-szálloda, özv. Bajomi Józsefné tüzifa és szén kiskereskedés, mechanikai favágás, Ogrinciu Tivadarné korcsmáros, Harsányi Sándorné kifőzés, Balázs Gábor hentes és mészáros, Botos Lajosné korcsmáros, Szabó Dezsőné szatócs, Juhász Miklós szatócs, özv. Gombos Ferencné gyümölcs, déligyümölcs kiskereskedés, Sántha Imre Gábor sajt, vaj, tejtermék és szatócsáru kiskereskedés, Schmidt Endre hangszer és zongora kölcsönzés, Dézsi Lajosné szatócs, Bónis Sámuel jégszóda és mosóporkészítés, Laczi Veronika gyümölcs, főzelék, tejtermék kiskereskedés, ifj. Fekete Ferenc hentes és mészáros, Madar Istvánné szatócs, Weisz Margit zsibárus, Windiger Béla korcsmáros, özv. Skultéti Gyuláné nőiszabó, Kaszás Józsefné fuvaros, Moskovitz Adolf bazárárus, Weiszmann Gyuláné szatócs, Kórizs Antalné tejtermék, tojás, gyümölcs kiskereskedés, Kutron Imre péksütemény kereskedés, Papp József hentes és mészáros.

Időjárás

Közép-Európa időjárása száraz jellegü. Kisebb lecsapódások csak a Balkán északi részében voltak.

Hazánkban északról beáramló hideg levegő csak a Tiszántúlon okozott átmeneti hőcsökkenést, a csapadék pedig csak a Dunántúl nyugati részében voltak jelentéktelen mennyiségben. A hőmérséklet legmagasabb értéke ma 21 fok, az esti hőmérséklet pedig 16 C fok volt.

Időprognózis: **Déli légáramlás mellett változóan felhős, igen enyhe idő várható.**

— **Nóta tanulás magánúton.** Korszakalkotó ujítás a zongoratanulás terén. Siessen megrendelni *Dezső Gábor* fővárosi zeneszerzőnek *naturalista zongoraiskoláját*. Nyolcvan leckével 75 nótával tárgyalja a nótatanulást. A diszes albumalaku könyv ára 10 pengő a pénz előzetes beküldésével. Megrendelhető *Dezső Gábornál* Budapest, VIII. Szigony utca 16-b. I. em. 18.

Rádiók
és alkatrészek legolcsóbb beszerzési forrása
Földes Sándor
Debrecen, Püspöki palota.

Szőnyegkészítéshez csak „FUTAR“ védjegyü gyapjufonalat használjon.
Világmárka.

HIREK

— Istentiszteleti rend vasárnap 1934 április hó 15-én, a ref. templomokban. Nagytemplomban délelőtt 10 órakor dr Soós Béla, délután öt órakor dr Lencz G. Sándor. — Kistemplomban délelőtt 9 órakor Kolozsváry Kiss László, 11 órakor Kovács József, délután 5 órakor Kovács József. — Kossuth uccai templomban délelőtt 10 órakor Molnár Ferenc, délután 5 órakor dr Módis László. Árpádtéri templomban délelőtt 9 órakor gyermekistentisztelet Márki Kálmán, délelőtt 10 órakor Baja Mihály, délután 3 órakor Márki Kálmán. — Ispotály templomban délelőtt 10 órakor Magyar Bertalan, délután 5 órakor Kulcsár Dezső. — Homokkertben délelőtt 10 órakor Kalas Ferenc, délután 3 órakor Csiky Pál th. — Nyilastelepen délután 3 órakor Papp Imre Csapókertben délelőtt 10 órakor dr Dancsházy Sándor, délután 3 órakor vallásosünnepély. — Nagyerdőn délelőtt 10 órakor Bagdy Dániel. — Sámsoni úti iskolában délután 4 órakor vallásosünnepély. — Nyulason délelőtt 10 órakor Tamás Ferenc th. — Kerekestelepen délután 3 órakor Kalas Ferenc — Téglaskertben délután 3 órakor Szabó Gábor th. — Egyeken délután 3 órakor Siposs Imre. — Wolaffkatelepen délután 3 órakor Dedinszky J. th. — Téglavetőben délután 3 órakor Varga Emil th — Pallagon délelőtt 11 órakor Mezey Béla. — Ebesen délelőtt 10 órakor Tóth Sándor. Alvincitéren délután 3 órakor Tóth S.

Fainar

— Vasárnapi rend a római katolikus templomban és az iskolakápolnákban. Husvét utáni második vasárnap, szentmisék a szokott vasárnapi rendben: Reggel 6, 7, 8, 9, 11, háromnegyed 12 és félegy órakor csendes szentmisék, féltíz órakor ünnepélyes nagymisét mond dr Lindenberger János apostoli kormányzó, utána prédikál Révész István káplán. — Délután öt órakor litánia. — A Csapókertben 10 órakor szentmisét mond és prédikál Kummergruber Emil kegyesrendi tanár. — A Homokkertben tíz órakor dr Hanzély Lajos szentszéki aljegyző, egyházmegyei levéltáros. — Nyilastelepen tíz órakor Szabó Imre káplán — Auguszta szanatóriumban 9 órakor Somogyi Ferenc káplán.

— Az evangelikus templomban, (Miklós ucca 3. szám) vasárnap délelőtt 9 órakor ifjúsági istentisztelet. Prédikál Labossa Lajos hitoktató. Délelőtt 10 órakor és este öt órakor istentisztelet. Mindkét alkalommal Pass László lelkész prédikál.

— Vasárnapi templomi rend a gör. szertartásu róm. kat. templomban. — Reggel hét órakor reggeli istentisztelet. Nyolc órakor diákmise. Kilenc órakor katonamise. 10 órakor nagyszentmise, a szentbeszédet Papp Gyula szentszéki tanácsos tartja. Délután félnégy órakor rózsafüzér ájtatosság. Négy órakor vecsernye, utána szentségimádás.

— Istentiszteletek a baptista imaházban. A Szappanos ucca 23. sz. alatt levő imaházban vasárnap délelőtt fél 9—fél 10 óráig imaháhítat, féltíztől, féltizenegy óráig prédikáció. 11—12 óráig vasárnapiiskola, délután 6—7-ig prédikáció, fél 8—9 óráig vallásosestély, vegyeskar és zeneszámokkal. Szerdán este fél8—fél 9 óráig prédikáció. — Pénteken este fél 8—fél 9-ig bibliaóra.

X Villany edolálás 6 havi garanciával, művészi vizbullám. Hajfestés minden árnyalatban. kozmetika legújabb párisi módszer szerint. KOMÁROMINÉ Bika bérház.

A FESTETICH B. E. TÁNCESTÉLYE AZ ANGOL KIRÁLYNŐBEN

— Vallásos estély a Kistemplomban. A 49 sz. Tisza Ilona leányeserkészcsapat és a 101. sz. Emese tündérke csapat folyó hó 15-én délután 5 órakor a Kistemplomban vallásos estély keretében tartja avatási ünnepélyét.

— A Szaboleska Irodalmi Társaság kulturestje. A Szaboleska Irodalmi Társaság április 18-án, szerdán este 7 órai kezdettel Piac ucca 38. sz. alatti helyiségében irodalmi estét tart.

butorai

x Tanintézet áthelyezése. A Német Gyermekotthon áthelyezi nyelvintézetét Piac ucca 34. alól Batthyány ucca 16 alá, ahol május 1-től a német játékdélelőttök óvodás gyermekek részére is, szintén megnyilnak Tandij: 6 pengő.

— A Kossuth utcai egyházrész leányköre ismét megkezdi működését. Az összejövetelek helye ezentul nem a Dóczi intézet lesz, hanem a Kossuth u. 52. sz. alatti iskola egyik terme. A leánykör tagjai f. hó 18-án, szerdán délután 6 órakor megbeszélést tartanak a Kossuth utcai templomban. Kérem a leánykör tagjait, hogy az 5 órakor kezdődő bibliaköri összejövetelen szíveskedjenek megjelenni s utána a templomban maradni a megbeszélésekre. Biky Gábor vallástanár, leánykőri vezető.

x Magastörzsü rózsák, csemegevesszők, gyümölcsfák, leszállított árban kaphatók Ungvári lerakatában, — Bethlen ucca 14. szám.

— Gázfőző bemutató. A Világitási Vállalat által minden hóban megtartott gázfőzési bemutató és oktató előadás folyó hó 18-án, szerdán délután 5 órakor lesz a Világitási Vállalat Önképzőköri helyiségében Piac u. 36., a volt Főposta épület telefonközpontja). Felhivjuk az érdeklődők figyelmét annál is inkább, mert ezen a bemutatón szakszerü felvilágositást nyerhetnek és meg is győződhetnek arról, miképpen lehet a gázzal takarékosan sütni főzni.

— A Kerekestelep és Környéke Polgári Olvasókör f. hó 15-én, vasárnap este fél 9 órai kezdettel Bartalis tánctanár vezetésével táncestét rendez, elsőrendü jazz-zene közremüködésével.

— A debreceni Téglaskerti Kispolgárok Olvasókörének működedvelő ifjusága folyó hó 15-én, délután 5 órai kezdettel müsoros délutánt tart, melyre a kör barátait szeretettel meghivja a rendezőség.

— Ki akar Debreceni Hét propagandabélyeget? A város polgármestere értesiti a város közönségét, hogy aki külföldi és vidéki tömegesebb levelezéseire a debreceni hetet propagáló záróbélyegre igényt tart és különféle hivatalok és testületek utján ahhoz hozzájutni nem tud, mérsékelt számu bélyeg átvétele végett forduljon valamelyik városi hivatalhoz, vagy a Debreceni Hét központi bizottsága hivatalához, városháza, emelet 23. szoba.

x Legújabb divatu ruhák, olcsón Keresztesi úriszabónál készülnek. Varga ucca 1. szám alatt.

megbizhatók

x Falszin és megvilágitás. Szobafestéskor, tapétázáskor nagy gondot a fal szinének kiválasztása. A fal szine szerint a reá eső fény kisebb-nagyobb részét elnyeli. Igy pl. a fehérre festett fal a reá eső fényből 78—82 százalékot ver vissza, a szürke 45 százalékot, a sötétvörös szinü csak 15 százalékot. A csillárba szerelt izzólámpa fényéből pedig a csillár szerkezete szerint 30—100 százaléka a falakat éri. A fehérfalu szobát 2000 lumen (kb. 140—180 watt) fényteljesitményü izzólámpákkal tudjuk jól megvilágitani, a sötétvörös falszinü szobában azonban ugyanolyan világitás eléréséhez már 8—10.000 lumen fény szükséges.

— Feltételes megállót kap a Hatvan és Szepességi utca környéke. Dr. Vass Károly főjegyző előterjesztést tett a polgármesternek, hogy teljesitse a Hatvan- és Szepességi ucca környékén lakók kérését, hogy a HÉV a Hatvan és Szepességi uccák sarkán feltételes megállót létesitsen. A közforgalmi és rendészeti szempontból a vizsgálatot megtartották, a megálló létesitésének semmi akadálya nincs. Dr. Vásáry István polgármester ezért hozzájárult, hogy a HÉV a saját költségén feltételes megállót létesitsen.

x Japán rádió Debrecenben nincs, de olcsóságáról meggyőződhet Mayer Emil okl. gépészmérnöknél. — Gyári készülékek bizományi raktára. Javitások, alkatrészek legolcsóbban. Villanyszerelés szakszerüen. Burgondia ucca 15. szám. Telefon 15-79.

— Mükedvelő előadás a Frontharcos Otthonban. Vasárnap, folyó hó 15-én, délután 6 órai kezdettel az Otthon helyiségében a tagok szórakoztatására mükedvelői előadást rendez a Vigalmi bizottság. Előadás után tánc. Olcsó büffé.

— Vasárnap este dől el, ki lesz Debrecen város bridzs bajnoka. Debrecen város bridzsbajnokcsapatának cimért folyó küzdelem ma, vasárnap este végleg el fog dőlni. A csapatok mindegyike legjobb tudását viszi a küzdelembe, hogy minél nagyobb eredményt érjen el. Az eddigi játékok eredménye azt mutatja, hogy a döntő küzdelem a Casinó és Csarnok csapata között fog lefolyni. A négy napos mérkőzésen mindkét csapat biztositotta magának a vezető helyet 3—3 győzelmi ponttal. A harmadik helyért egyenlő esélyekkel mérkőzik a másik három csapat, a Szomjas, az Ujságiró Club és a Magántisztviselők teamje. A mai, vasárnapi mérkőzés fél 6 órakor kezdődik az Ujságiró Club helyiségében.

Piac-utca 32.

— Hirek a rendőrségről. A debreceni rendőrségnek jelentették, hogy Taskovics József Hortobágy uti lakosnak az István malom mellett lévő kertjéből ismeretlen tettes ellopta a tavaszi kabátját, mig ő a kertjében dolgozott. — Nagy Zoltán Malvin ucca 41. szám alatt lakó hat éves gyermeket a vámospércsi uton egy ismeretlen kerékpáros elgázolta és tovább kerekezett. A gyermek sérülése nem sulyos. A rendőrség a nyomozást megindította.

x Üvegezést, ablakok gittelését felelősséggel heti 1 P részletfizetésre. **Tóth Gyula** üvegező vállal, Bocskai tér 2. (DMKE mellett). Telefon: 32-87.

— Tóth Aurél ny. kuriai biró leányának sirjáról leszedte a virágokat egy szabadult fegyenc. Szombaton reggel a Kossuth utcai temetőben a csősz észrevette, hogy dr. Tóth Aurél nyug. kuriai biró leányának sirjáról, melyet a gyászoló szülők virággal borítottak el, az összes virágokat leszedte egy napszámos és zsákba gyüjtve elakarja vinni. Aoznnal értesitette a közelben posztoló rendőrt, aki bevitte a virágtolvajt az ügyeletre. Kiderült, hogy a tolvaj, Lenák Mihály 30 éves napszámos, aki most szabadult ki a váci fegyházból, ahol két évet ült lopásokért. Kiszabadulása után Budapestre ment és onnan toloncolták le Debrecenbe, mert itt született. Lenák Mihályt a rendőrség őrizetbe vette és átadják az ügyészségnek.

x „Arany" kalapszalonban női kalapok elegáns, divat szinekben 2.50-től, Alakitás modell után 1 pengő. Sas u. 4. szám.

INFLUENZA,
spanyoljárvány, torokgyulladás, az orr és garat elnyálkodása, a mandolák megbetegedése, valamint izületi bajok, vagy tüdőcsucshurut esetén gondoskodjék arról, hogy gyomra és belei a természetes „Ferenc József“ keserüviz használata által gyakran és alaposan kitisztittassanak. Közkórházak főorvosai megállapitották, hogy a **Ferenc József** viz lázzal járó fertőző betegségeknél is nagy szolgálatot tesz a szenvedő emberiségnek.

ANYAKÖNYVI HIREK

Születések: Jonatka Ferenc napszámos, fiú Ferenc. Dancs Lajos pénzügyőr, fiú Lajos. Szabó Márton napszámos, leány Gizella. Spitz Sándor keresk. ügynök, leány Gizella. Zorger Sámuel rőföskereskedő, leány Ilona. Grósz Henrik szatócs, fiú Dénes. Tiba Sándor téglamester, leány Margit. Dobi József gazdálkodó, fiú József. Jakó János napszámos, leány Gizella. Arany János gazdálkodó, leány Katalin. Vass Péter kőműves, fiú Sándor.

Halálozások: Cservencz László rk. 21. éves, Késes ucca 22. szám. Kovács János rk. 28. éves. Tereske. Tóth Istvánné Szoboszlai Julia ref. 53. éves, Bánk 128. szám. Vadai Mihály ref. 10 éves, Mikepércs. Nagy Margit ref. 19. éves, Piac ucca 59. szám. Badar Sándor ref. 76. éves, Kabar ucca 15. szám.

Eljegyzés: Nagy Sándor segédtiszt—Bardovics Margit.

Házasságok: Szabó Gyula napszámos—Kemecsei Eszter. Tóth János asztalos—Kozma Irma. Harsányi Gyula kőműves—Doró Erzsébet. Pázmány István földműves—Farkas Piroska. Király Ferenc műszerész—Rácz Zsuzsánna. Viesl József asztalos—Szatmári Róza. Czikszai Mihály vendéglős Moór Jolán.

Mindenkinek kell hogy legyen a csuda jó és olcsó Dr. Scholl-féle lábsó

Minden patikában és drogériában 86 fillérért kapható.

— **Eljegyzés.** Szalkay Margit Klára írleányt Debrecenből eljegyezte Mr. Eugéne Medvetzky, Passaic Newyork, (USA.)

— **Szakosztályi ülések az Ipartestületben.** Az Ipartestület fogműves szakosztálya f. hó 16-án, hétfőn este 8 órai kezdettel az ipartestület helyiségében, igen fontos szakmai ügyek tárgyalása céljából ülést tart. — Az Ipartestület kárpitos szakosztálya f. hó 16-án, hétfőn este 7 órakor, az Ipartestületben igen fontos ügyekben ülést tart. — A borbély-férfifodrász szakosztálya f. hó 17-én, kedden este fél 8 órakor, az Ipartestület tanácstermében tisztujító ülést tart. — Az Ipartestületbe tartozó kőművesiparosok szakosztálya f. hó 15-én, azaz ma, vasárnap délelőtt 9 órai kezdettel, az ipartestület helyiségében, rendkívüli fontos ügyekben ülést tart, amelyre a szakosztályi tagokat ezuton hívja meg, pontos megjelenésüket kéri az elnökség. Felkéretnek ezzel kapcsolatban azok a kőművesiparosok, akik ácsiparral is rendelkeznek, hogy ezen szakosztályi ülésre — saját érdekükben — jöjjenek fel és vegyenek részt, mert az ülésen rendkívül fontos ügyek fognak tárgyaltatni. — A debreceni Ipartestület kovács szakosztálya f. hó 15-én, vasárnap délután 5 órakor, az ipartetület helyiségében, vasárak tárgyalása és más fontos, a kovácsiparosokat közvetlen közelről érintő ügyekben ülést tart, amely ülésre a szakosztály tagjait ezuton hivja meg, pontos megjelenést kérve az elnökség.

Nyiló kis ibolyák

Tele van a szivem szeretettel, vággyal,
Mint ahogy a tavasz nyiló ibolyával.
Szeretnék szeretni, búgó gerle módra,
Rózsaágyon kelni, szerelmetes szóra,
Lelkem a lelkéhez úgy simulna vágyva,
Mint gyöngyöző harmat ibolya szirmára.
... Szolgája is lennék!... Hűs hajnali szellő,
Perzselő napfényben, fehér bárányfelhő,
Lába alatt pázsit, amerre jár szerte...
Nyiló kis ibolyák, ne hagyjatok cserbe!...

Ne hagyjatok cserbe kis ibolya szirmok!
Csókoljatok lágyan, hogyha érte sirok
Őrizzétek lelkem csüggedő hitében,
Mint gyenge szirmotok a viharos szélben.
Vigyétek el hozzá alázatos szivem,
Hozzá, kit szeretek és szerettem hiven.
Öleljétek lelkét tavasz illatával,
Saját magatokkal, ibolya virággal,
Hogy szivem a szivét örökre elnyerje...
... Nyiló kis ibolyák ne hagyjatok cserbe.

BARANYI LILY.

Rejtélyes tüzeset egy kislakásban

A Dembinszky ucca 4. számú ház lakói szombaton délelőtt tíz óra tájban riadtan vették észre, hogy az épület egyik kislakásából a nyitott ablakon keresztül füst tör elő. A lakók betörték az ajtót és benyomultak a lakásba. Az ágy felől sűrű füst ömlött elő és az ágyneműek már kezdtek lángolni, mikor pár veder vízzel eloltották a tüzet. Ezalatt hazaérkezett a lakás tulajdonosa *Nikházy* Lászlóné is, aki pár órával azelőtt ment el a piacra napi bevásárlásait megejteni. Férje Nikházy László nyugdijas tisztviselő már a kora reggeli órákban eltávozott s mindkettőjük távollétében történt a tüzeset, melynek az ágynemű teljesen martaléka lett.

A tüzeset körülményeit teljes homály fedi A kislakás tulajdonosa Nikházy László és felesége semmi gyúlékony anyagot nem tartottak a szobában s igy a legnagyobb rejtély, hogy mi idézhette elő a tüzet. Minden jel arra mutat, hogy a tüzet gyujtogatás idézhette elő. Nikházy László egyébként még a délelőtt folyamán jelentést tett a tüzesetről a rendőrségen.

2 utolsó nap

csak hétfő estig ismerheti meg saját és mindazok jellemét, sorsát, akik Önnek családi, lelki, üzleti szempontból fontosak. Vigye kézirásukat PYTHIÁHOZ

Fogad 11—1 óráig és délután 4—7 óra között, Arany Bika szálló II. em. 204.

PYTHIA.

— **Felhivás.** Felhivatnak mindazok a debreceni iparral rendelkező zöldségárúsok és termelő konyhakertészek, akik a Rákóczi uccai zöldségpiacon helyfoglalásra és állandó hely jelölésre igényt tartanak, hogy **f. hó 17-én Kedden reggel 7 órára saját érdekükben sziveskedjenek a piacon megjelenni**, annál is inkább, mivel utólagos jelentkezéseket és felszólalásokat a hely megjelölése után már nem lesz módunkban elfogadni. Felkérésünkre Ferenczy József piaci és vásári főellenőr szives volt megígérni azt, hogy a piaci rend megterem.tése érdekében a rendszeresen a piacokon árúsító termelő konyhakertészek és iparral rendelkezők részére kijelölendő helykiosztásnál saját személyében is a legmesszebbmenőkig fogja felülbirálni az árúsítóhelyek megjelölésének helyességét. **Debreceni Vásári Kereskedők és Piaci Árúsok Társulata**

x Cserépkályhák, minden szinben és nagyságban raktáron. Tisztítást, átrakást, Harthmuth és másrendszerre, vidéken is jutányosan végez. Krisch Károly kályhásmester, Piac ucca 89. Telefon 12-18.

FELHIVÁS. A Nemzeti Egység tagdíjincannánsai igazolvánnyal látattak el, csak az az igazolvány érvényes, melyet vitéz Kolosváry Borcsa Mihály törvényhatósági titkár adott ki és Soós Kálmán irodaigazgató április hóra érvényesített. A rendes tagsági bélyeg 20 filléres fekete, a pártoló tagsági bélyeg 2 pengő zöldszinü. Kérjék tagjaink az igazolvány felmutatását.

— **Tenniszütők, hurok** nagy választékban, olcsón, Kántor Ernő és Társánál.

— **Cserkészünnepély.** Ma tartja Jamboree beszámoló ünnepélyét a 954. „Török Bálint“ cserkészcsapat az Iparostanonciskola tornatermében pontosan 6 órai kezdettel. A müsor után tánc. A cserkészet iránt érdeklődő közönséget és a cserkészeket szeretettel hivja és várja a parancsnokság.

— **Meghivó a Homokkerti MANSz. csoport által vasárnap,** április hó 15én este hétórai kezdettel a Homokkerti Ref. Olvasókör dísztermében tartandó ismerkedési teaestre, melyre a közönséget szeretettel meghivjuk. Az estély alatt klasszikus zeneszámokkal szolgál a Homokkert Ifjúsága által e célra alakult zenekar. Tekintettel arra, hogy az estély jövedelme jótékonycélt szolgál, kérjük a n. é. közönség jóindlatu támogatását. A tea után éjfélig családias jellegü tánc lesz, melyre a megváltott teajegyek érvényesek. Teajegy ára ötven fillér. A tánchoz a zenét a homokkerti olvasóegylet zenekara szolgáltatja, Földi István vezetésével.

— **Kereskedők részére** minden vasárnap este 9—12 óráig össztánc. Balogh táncintézetében, ötven fillér.

— **A Debreceni Vadásztársulat** választmánya értesiti a társulat tagjait, hogy őzbak cserkészetre jelentkezni lehet a pénztárosnál, sorrend kisorsolás áprilsi hó 18-án, délután öt órakor. a pénztárosnál megtekinthetők.

FÁJÓ LÁBAK

Megkönnyebbülés 3 pere alatt

Az uj módszer

Sokezer ember fordul manapság ehhez a gyors és egyszerü módszerhez, hogy minden lábbetegségnek végetvessen. Tegye lábait még ma este egyszerüen egy meleg, Saltrat Rodelles oxigén-fürdőbe. Az érzékenység azonnal megszünik, ahogy ezek az oxigéntartalmu sók behatolnak a szövetekbe. Három perc alatt minden égés, duzzadtság tökéletesen eltünik. A tyuksze mek megpuhulnak, ugy hogy gyökerestől, fájdalom és veszély nélkül kiveheti őket. Egy egész számmal kis bb cipot hordhat, kenyelmesen járhat egész nap és áttáncolhatja az éjszakát. Saltrat Rodelit a szaküzletek csekély árért árusitják.

Mihály O., Budapest, Podmanicky ucca 43.

— **Damasztárúk, asztalnemüek** a jó minőség határán belül minden árhoz nagy választékban Kardos Lászlónál.

— **Ügyvédi irodámat** Piac ucca 19. szám alatt megnyitottam, dr Breider Ferenc.

— **Nyilvános köszönet.** Ezuton mondunk köszönetet a **Harkányi Ede és Fiai debreceni szobrászoknak,** azon gondos, lelkiismeretes és művészi munkáért, melyet a Köztemetőben a családi sirboltunkon és hármas siremlékünkön végeztek. Őket mindenkinek a legmelegebben ajánlhatjuk,

özv. dr Kiss Dánielné és családja.

MA VAN A CSOKONAI TÖRZS MÓRA FERENC EMLÉKÜNNEPÉLYE

Ma délután négy órakor rendezi a debreceni bölcsészek „Árpád“ Bajtársi Egyesületének „Csokonai“ vezértörzse Móra-emlékünnepélyét, mely egyetlen emlékezés Debrecenben eddig Móra Ferencről. Nemcsak maga a tárgy, az emlékezés formája is olyan, ami ujszerüségében és magas nivójában méltó az irodalommal foglalkozók minden érdeklődésére. Móra legzamatosabb, legköltőibb szépségű alkotásaiból. Az „Ének a búzamezőn“ cimü regényéből és a „Georgikon“ c. kötetéből mutatnak be részleteket, mig Móra irodalmának és a mai modern szépprózának központi kérdését Nánay Béla fogja ismertetni és tárgyalni. Az ünnepély részletes müsora a következő: 1. Törzsfői megnyitó. 2. „Ének a búzamezőről“ c. Móra-regény bevezetését előadja: Bartha Katalin 1-b. 3. „A paraszt a modern magyar irodalomban“ címen előadást tart: Nánay Béla leánygimnáziumi tanár. 4. Verseiből felolvas: Bakó Elemér db. 5. Móra Ferencről előadást tart: O. Szabó Mihály törzsfő. 6. Móra F.: „Himnusz a búzamezőn“ (Részlet a Georgikon-ból.) előadja Némedi Lajos nádor. 7. Zárszó. Az ünnepélyt pontosan négy órakor kezdik a Kollégium dísztermében. Belépődij nincs.

Gyászrovat

Sztavrath Edit temetése. Nagy részvét mellett helyezték örök nyugalomra tegnap délután a Szent Anna uccai temető kápolnájában a tragikus körülmények között elhalt Sztavrath Editet, a Svetits-intézet volt növendékét. A temetésen nagyszámú gyászolóközönség jelent meg, akik fájó szívvel állták körül a korán elhunyt leányka virágokkal borított koporsóját. A temetésen megjelentek a volt iskolatársak valamennyien, de elkisérték utolsó utjára a kis Sztavrath Edithet a Svetits-intézet összes növendékei is. A kis leány elhunytát dr Törő Imre klinikai tanársegéd s a Mayer—Bőhm és a Törös-családok gyászolják.

Badar Sándor temetése vasárnap délután félöt órakor lesz a Köztemetőben. — Temetését a Gebauer cég rendezi.

Zs. Nagy Margit temetése vasárnap délután félnégy órakor lesz a Köztemetőben. — Temetését a Gebauer cég rendezi.

I. Nagy János nyugalmazott MÁV mozdonyfütő, élt 58. évet. Temetése vasárnap délután négy órakor lesz a Köztemető II. A. számú ravatalozó termében, a református egyház szertartása szerint tartandó ima után. Temetését Fehértói temetkezési vállalata rendezi.

Papp Gyuláné szül. Kovács Eszter és **Kovács József** exhumálása hétfőn reggel lesz a Kossuth uccai temetőből és a Köztemetőben 9 órakor tartandó gyászima után örök nyugalomra helyezve. Exhumálását Bartha vállalata végzi.

Tóth Gyula exhumálását a Péterfia uccai temetőből és Tiszaszentimrére való elszállítását kedden reggel nyolc órakor Bartha vállalat végzi.

Szunyoghy Attila temetése hétfőn délelőtt 12 órakor lesz a Köztemetőben, Dankó temetkezési vállalat rendezésében, Kossuth ucca 3. szám.

Báthory Gáborné 69. éves korában elhunyt. Temetése hétfőn délelőtt 11 órakor lesz a Köztemetőben, Dankó temetkezési vállalat rendezésében.

Cservencz László pincér temetése vasárnap délután három órakor lesz a Köztemetőben, Dankó temetkezési vállalat rendezésében.

Korom Lajos cipész temetése vasárnap délután négy órakor lesz a Köztemetőben, Dankó temetkezési vállalat rendezésében.

Köszönetnyilvánítás. Mindazon kedves rokonok, jóbarátok és ismerősök, nemkülönben a gazdatársadalom igen tisztelt tagjai, kik felejthetetlen jó férjem, édesapánk, nagyapánk temetésén megjelenésükkel és vigasztaló szavaikkal a mi nagy fájdalmunkat enyhiteni igyekeztek, ezuton mondunk hálás köszönetet.

özv. Posta Jánosné és gyermekei.

Köszönetnyilvánítás. özv. Csarnay Sándorné édesanyánk elhalálozása alkalmával részvéttel volt rokonainknak barátainknak, ismerőseinknek ezuton mondunk köszönetet.

Gyászoló gyermekei.

Köszönetnyilvánítás. Felejthetetlen férjem és nevelt gyermekünk, ifj. Nagy István elhunytával megnyilvánult jóleső részvétért, ravatalára küldött koszoruk és virágokért ezuton is hálás köszönetet mondunk.

Bánatos neje és nevelőszülei.

Köszönetnyilvánítás. Istenben boldogult drága gyermekünk végtisztességtételén megjelent rokonainknak, s barátainknak, meleg részvétükért ezuton is hálás köszönetet mondunk.

Diószegi János és családja.

Gyászesetben Fehértói temetkezési vállalatát keresse fel, Dégenfeld-tér 4. Kérjen árajánlatot.

SPORT

A 74.

Ausztria—Magyarország

Vasárnap két fronton is harcol a magyar válogatott labdarugócsapat, Bécsben az első garnitúra az osztrákokkal vívja a 74. nemzetek közötti csatát. Nehéz küzdelem előtt állanak, a Hohe Warte poklában kell megküzdeni a magyar színek diadaláért a 11 magyar kiküldöttnek, akiknek sorában két debreceni is játszik, két Bocskai játékos.

Bízunk benne, hogy a magyar virtus, a magyar tudás megtermi gyümölcsét s ahogy a közelmultban három debreceni bevette Párist, ahogy a debreceni csatárok meghódították Szófiát, úgy most a legnehezebb feladatot is megoldják, s »beveszik Bécsnek büszke várát«.

A magyar csapat a következőképpen áll fel: Háda — Törös, Bíró — Laki, Móré, Szalay — Markos, Vince, Sárosi, Toldi, Kemény.

Gyenge pontnak látszik Törös, Palotás is hiányozni fog Vince—Markos megett és a balszárny, különösen Kemény gyenge és nagy kérdőjel, mennyire tudja megközelíteni husvéti nagy formáját Sárosi és ez fok kihatni Vince és Markos játékára is.

Ha kedvezőbb eredményt várunk, annak oka az is, hogy az osztrákok pillanatnyilag nincsenek a legjobb formában.

BRÜNNBEN

a második garnitúra Brünn válogatottjával játszik. Itt a debreceni Palotás szerepel és a csapatot az MLSz elnöksége megbízásából a debreceni Kollmann Ferenc országos alelnök kiséri. Hét ujpesti játékos van a csapatban és tekintve a brünniek gyengébb formáját (legutóbb Budapesten 8:2 arányban győztek ellene a magyarok), most is győzelmet várunk, ha nem is ilyen nagy arányban.

A bécsi mérkőzés második félidejét a bécsi rádió közvetíti.

—

A Bocskai Miskolcon játszik jövő vasárnap

A Bocskai legközelebbi mérkőzése a jövő vasárnap, április 22-én lesz Miskolcon. A mérkőzés fontossága az Attilára nézve egészen rendkívüli, hiszen ennek elvesztése esetén emberi számítás szerint ki kell esnie az I. ligából. A miskolci piros-kékeknek tehát élet-halál kérdése a naggyá nőtt régi rivális feletti győzelem s így a Bocskai—Attila találkozást igen nagy érdeklődés előzi meg.

Debrecenben is fokozott várakozás és figyelem nyilvánul meg a kék-sárgák miskolci szereplése iránt s nagyon sokan készültek filléres gyorssal átkiserni a debreceni profikat. A filléres gyorsot azonban nem indítják s így a Bocskai, hogy mégis lehetővé tegye híveinek a miskolci mérkőzésen való részvételt, autóbusz társasutazást szervez. Az autóbusz menetdija Miskolcra és vissza személyenként 8 pengőbe kerül. Jelentkezni a Bocskai irodájában lehet, az Arany Bika félemeletén, bejárat a József kir. herceg uccai kapun, este 6—fél 8 óra között.

MAGYARNAK BÉCS — KELETNEK PÉCS

Míg a magyar válogatott Bécsben harcol, addig a keleti amatőrválogatott Pécsre útazott és ott Délnyugat válogatott csapatával játszik a Déli Végek Szent Korona Kupájáért.

Ősszel Nyíregyházán volt az első forduló és akkor Kelet győzött 3:1 arányban, de most nehéz lesz Pécsett megismételni ezt a bravurt és tisztes döntetlen is sikernek számítana. Bíró: Koch (Nyugat).

MEGÉRKEZTEK A KELETI VÁLOGATOTTAK PÉCSRE

A keleti amatőrválogatott csapat, amely ma délután fog játszani a nyugati alszövetség válogatottjai ellen, tegnap megérkezett Pécsre. A hosszú és kellemes útazás alatt a fiúk szórakozással töltötték az időt, kisebb csoportok alakultak és jókedvüen latolgatták a másnapi mérkőzés esélyeit. Simontornyán meglátogatta a fiúkat Fodor Károly, a Simontornyai BTC elnöke, aki melegen üdvözölte a társaságot, majd a magával hozott 5 literes demijonból megkínálta őket. A délnyugati alszövetség határán felszállt a vonatra dr Balogh György, a délnyugati alszövetség elnöke, Csáky Ferenc, a délnyugati alszövetség alelnöke, akik barátságos vendégszeretettel fogadták a Pécsre útazó fiúkat és vezetőket. A megérkezéskor Halász Elemér szövetségi kapitány üdvözölte a debreceni válogatottat, akiket az összegyült érdeklődők hatalmas tábora hosszasan megéljenezett. A csapat tagjai jól érzik magukat, a hosszú útazástól fáradtak, bizakodva néznek a mai mérkőzés elé.

A KELETI AMATŐRÖKNÉL

Nyíregyházán NyTVE—Textil bajnoki mérkőzés lesz, őszi eredmény 6:1 a NyTVE javára.

Debrecenben csak II. osztályú bajnoki mérkőzések lesznek, a DEAC pályán a derbi, DEAC II.—DMTE fél 4 órakor (ősszel a DMTE győzött 2:1-re). Bíró: Gutfreund.

A vasutas pályán a DVSC a Derecskei MOVE-t látja vendégül fél 4 órakor, bíró Stuimer, előzőleg 2 órakor DVSE—Veinberger Cipőgyár FC.

A DTE pályán délelőtt 10 órakor DTE—Textil II. bajnoki mérkőzés.

A DVSC KÖZGYÜLÉSE

A Debreceni Vasutas Sport Club folyó évi április hó 27-én délután 3 órakor tartja évi rendes közgyülését a MÁV műhelytelep termeiben. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Főtitkári jelentés. 3. Gazdasági bizottság, számvizsgálók és főpénztáros jelentése és a jövő évi költségvetés megállapítása. 4. Tisztujitás. 5. A közgyülést megelőzőleg 8 nappal irásban benyujtott indítványok.

Határozatképtelenség esetén folyó évi május hó 4-én este 7 órakor a jelzett helyen és tárgysorozattal ujabb közgyülést tartunk, mely a megjelentek számára való tekintet nélkül határozatokat fog hozni. Az elnökség.

DANKÓ
temetkezési vállalat
Debrecen, Kossuth-u. 3.
Temetések, exhumálások, szállitások. Díjtalan költségvetés, kedvező fizetési feltételek.

Olimpia sportáruház
Ferenc József ut (Piac ucca) 22—24.

Tennis cikkek.
Mindenfajta labdák, rakettek, hálók, keretek, prések, cipők. Rakettek szakszerü húrozása Dunlop géppel is!

Atlétikai cikkek.
GYAKORLÓ RUHÁK
BEMELEGITŐK
TRAININGCIPŐK
és az összes felszerelési cikkek.

Fürdő cikkek.
FÜRDŐTRIKÓK
FÜRDŐKABÁTOK
PIZSAMÁK
SAPKÁK

Futball cikkek.
Elsőrendü versenylabdák
Prima belső gumik
Modern csapatfelszerelés
Összes kellékek.

Torna cikkek.
Trikók és cipők prima minőségben. — Tornanadrágok, övek. Tréningruhák

Turisztika:
Kirándulásokhoz minden szükséges cikk a mai kor igényeinek megfelelő összeállitásban.

Olcsó árjegyzéki áraink megfelelnek a fővárosi áraknak.

Tavaszi újdonságok
Rendkivül olcsó árakon

SZÖVETEK, SELYMEK

Tweed szövet csodaszép szolid mintákban . . 1·30
Gyapjuszövet divat szövésü tavaszi szinekben . . . 2.80 2·30
Férfiszövet tavaszi ujdonságok kamgarn és seviott 11.80 7·80
Nyersselyem prima minőségű, garantált hernyóselyem . 3.20 1·98
Crépe de chine egész nehéz minőség, minden szinben . . . . 2.80 2·50

DIVATCIKKEK

Burette pastell és nyers szinekben, prima minőség . . 1.70 1.20 0·88
Ajour burette csodaszép szinárnyalatokban, — prima minőség 1.98 1·30
Tropicál gyönyörü divat mintákban és szinekben . . . . 1.50 1·40
Noppe eponge pepita és skót kockás mintákban . . . . . 1·98
Boukle diagonál, divatos complé és ruhaanyag . . 2.60 1·98

MOSÓÁRUK

Divat voál, csak idei szép mintákban 0.96 0·68
Műselyem nagy választékban, csodaszép uj mintákban 1.20 0.98 0·78
Pongyola crepp finom pastell szinekben 1.30 0·88
Ripsz vászon sport és teniszruhára minden szinben . . 1.20 1·10
Blous és ing puplinok legujabb mintákban 1.50 1·30

URIDIVAT

Kötött sporting divat mintás és egyszinű anyagból . . . 3.60 2·60
Panama ing apacs és sport fasonban, minden szinben . . 3.90 3·20
»Mikádó Puplinette« divating bélelt elejjel, 1 kemény, 1 puha gallérral . . . . . 5·20
Hálóing, prima, mosott siffonból, többféle fasonban . . . . 3.90 3·20
Rövid alsónadrág, gombos, prima sefirből 1.80 1·20

MARADÉKOKAT
a rendes ár feléért tovább árusitjuk.

CSILLAG TESTVÉREK
Piac- és Simonffy-u. sarok.

BOCSKAI FELFORGATOTT CSAPATA—SZINÉSZEK-BOCSKAI DRUKKEREK CSAPATA

játszik a vasutas pályán fél 11 órakor tréfás labdarugómérkőzést egy hordó sörbe. A kezdőrugást színésznők teszik és a határbíró tisztet is a színtársulat tagjai látják el. A Bocskai felforgatott csapata nyolc gól előnyt ad és csak a 16-os vonalon kivül szabad lőnie kapura. Az élvezetesnek, humorosnak igérkező mérkőzést élénk érdeklődés előzi meg.

MIEFHOE JOGÁSZOK—MIEFHOE MEDIKUSOK 3:1 (3:0)

A jogászok végig nagy fölényben szép győzelmet arattak a jóképességü medikus csapat felett. A második félidőben a jogászok lefékezve is biztosan tartották kezükben a győzelmet, bár egy bírói tévedés a medikusokat jogosulatlan gólhoz juttatta. Kitüntek a jogászok közül: Friedlander, Fehér J., Farkas, Krecs és Sebestyén II. A medikusok közül egyedül Kemény játékát illeti dicséret, mig a többieknél az igyekezet pótolta a tudást. Góllövők: Fehér 2, Friedlander, illetve Reiner.

DEAC II.—DMTE

második osztályú bajnoki mérkőzés az egyetlen sportesemény ma Debrecenben. A két csapat küzdelme mindig bővelkedett az izgalmakban, a mai találkozó azonban mégis kiemelkedik az eddigiek közül, mert a munkásoknak az első osztályba való biztos bejutást jelentené, ha két vállra terítenék az egyetemistákat. A mérkőzés pontosan 4 órakor kezdődik az egyetemiek sporttelepén Gutfreund biráskodása mellett.

IFJUSÁGI EREDMÉNYEK

Rerf. polg. válogatott—Kath. gimn. V. alsó 5 : 3 (4 : 1). Góllövők: Völgyi 1, Ötvös 2, Beke 2. Jók voltak: Kozma és Mészáros.

Reáliskola III. a)—IV. a) 6 : 4 (3 : 4). Góllövők: Kostmár, Kiss, Bernáth, Suta, Gere, Beluch, illetve Bernáth 2, Katona A. 2. Jók: Harangi, Németi.

Piarista gimn. III. b)—KFC 5 : 4 (1 : 2). Góllövők: Kovács 4, Fürjes 1. Jók voltak: Szegedi, Gulyás, Nagy, Egyed, Vajai, Török.

FELHIVÁSOK

Felkérjük a Színészek-Ujságirók-Drukkerek kombinált csapatának alanti játékosait, hogy vasárnap délelőtt 10 órára a vasutas pályán jelenjenek meg: Thiszen, Angyal, Bajkay, Burg, Neumann, Kormos, Bihari, Lányi, Gerő, Reményi, Dávid, Bányai, Vadas I., Vadas II., Bende, Frici, Venetiáner, Figa, Gergely, Szokoly, Sólyom, Gelber.

Felkérem a Veinberger FC összes játékosait, hogy folyó hó 15-én, azaz vasárnap délután legkésőbb 1 órára a DVSC pályán a DVSE elleni bajnoki mérkőzésen jelenjenek meg. Pontos megjelenést kér Szabó főtitkár.

Felkérem a DTE II. csapat játékosait, hogy vasárnap délelőtt fél 10 órára a nagyerdei pályán teljes számban jelenjenek meg. Intéző.

Felkérem a Cipőgyár összes játékosait, hogy ma délután 1 órára a vasutas pályán a Villanygyár elleni mérkőzésre teljes számmal megjelenni szíveskedjenek. Intéző.

Felhivom a Dohánygyár FC összes játékosait, hogy ma, vasárnap délelőtt legkésőbb féltizenegyre a gyárban felszerelésátvétel végett feltétlen jelenjenek meg. Vidékre megyünk. Intéző.

Üzleti nyomtatványait díszítse klisével

Üzletének, mühelyének a klisékhez szükséges fényképét dijmentesen adjuk, ha nyomtatványszükségletét nálunk szerzi be.

Ajánlatotadlapunknyomdája

József kir. h. u. 1.

Bika-bérház.

KÖZGAZDASÁG

Piaci árak

Élőbaromfiárak: Pulyka, sovány kg. 0.80—0.90, liba, sovány drb. 4.00—7.00, liba, kövér kg. 0.90—1.20, kacsa, idei drb. 0.35—0.40, kacsa, kövér kg. 0.90—1.10, kapapn kg. 0.80—0.90, tyúk párja 4.00—5.50, jérce párja 3.00—3.80, csirke, sütnivaló párja 2.20—2.80, csirke, rántanivaló párja 1.60—2.00 P, tojás 4—4.5 fillér.

Gyümölcspiaci árak: Nemes alma kg. 60—85, közönséges alalma kg. 32—50, szilva, aszalt kg. 80—90 fillér, dióbél kg. 3.20—3.40, mandarin kg. 70—86, citrom drb. 4—7, narancs kg. 60—70 fillér.

Konyhakerti vetemények árai: Vereshagyma kg. 4—6, fokhagyma kg. 18—24, dughagyma kg. 22—26, burgonya, rózsa kg. 7—8, burgonya, vegyes kg. 3—6, savanyukáposzta kg. 14—16, kalarábé csomója 2—6, petrezselyem csomója 4—6, sárgarépa csomója 4—6, bab, száraz kg. 16—22, torma kg. 24—36, ugorka drb. 15—30, spenót csomója 2—3, saláta fej 2—6, zöldhagyma csomója 3—5, sóska csomója 2—4 fillér.

Kenyérárak: Fehér kg. 28, félbarna kg. 24, barna kg. 20, rozs kg. 16—20, péksütemény drb. 4 fillér.

Lisztárak: Búzaliszt 00-ás kg. 28, 0-ás kg. 28, 2-ős kg. 24, 4-es 22, 8-as 20, búzadara kg. 32, rozsliszt kg. 16—20, korpa kg. 5 fillér.

—

DEBRECENI TERMÉNY- ÉS TAKARMÁNYPIACI ÁRAK

Búza 8.80—8.60—8.40 és a boletta, rozs 4.20—3.80 és a boletta, árpa 7.80—7.50, zab 7.60—7.50, tengeri (ó) 7.40—7.00—6.80—6.40, lucerna 4.00—3.80—3.60—3.40, széna 3.30—3.20—2.80—2.40, lóhere 3.20, bükköny 2.50—2.20—1.80, alomszalma 1.20—1.00, rozsszalma 1.40, zsupszalma 1 kéve 8—10 fillér, cukorrépa 1.20—1.00, takarmányrépa 0.90—0.80.

—

TERMÉNYTŐZSDE

A határidőpiac hivatalos árfolyamai: Búza májusra 9.94—9.95, júniusra 9.72—9.73. Rozs májusra 5.08—5.10, júniusra 5.26—5.28. Tengeri májusra 9.70—9.72, júliusra 10.06—10.08.

A budapesti árutőzsde hivatalos árfolyamai: Búza tiszai 77 kg-os 10.05—10.30, 78 kg-os 10.15—10.40, 79 kg-os 10.25—10.50, 80 kg-os 10.35—10.60, felsőtiszai 77 kg-os 9.85—10.00, 78 kg-os 9.95—10.10, 79 kg-os 10.05—10.20, 80 kg-os 10.15—10.35.

Rozs 4.65—4.75, sörárpa 11.50—12.50, tak. árpa I. 8.90—9.00, tak. árpa II. 8.70—8.80, zab I. 9.55—9.65, zab II. 9.40—9.55, tengeri (új) 9.10—9.20, tengeri ó) 9.75—9.85, korpa 8.40—8.50.

TISZÁNTÚLI KISGAZDA
A DEBRECZEN KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ VASÁRNAPI MELLÉKLETE

A magyar gazda-reménységek

Irta: *Balogh István,* a Gazdakör elnöke.

Az elmult hetekben a fővárosi nagybankok és pénzintézetek közreadták az évi mérlegüket és az évi rendes közgyüléseken beszámoltak az 1933. év üzleti eredményeiről. A közölt mérlegek alapján megállapithatjuk, hogy úgy a részvényesek, mint a betétesek érdeke szempontjából teljes bizalmat érdemelnek ezek az intézetek, mert hiszen még ebben a katasztrófális gazdasági helyzetben is megfelelő osztalékot adtak, de a tartalékalapot, nyugdijalapot is gyarapitották. Más részről igen megnyugtató tünet az is, hogy a betétállományok is igen jelentékeny összegekkel szaporodtak. Néhány kivétellel ilyen eredményt vidéki pénzintézeteknél nem lehetett elérni, aminek az a magyarázata, hogy ezek a vidéki pénzintézetek vannak elsősorban érdekelve a kölcsönt igénybevevőkkel, igy inkább a vidéki intézetek mérlegei a pontosabb fokmérői a mai általános magyar közgazdasági életnek.

Itt, ezeknél az intézeteknél igazolódtak be nagynevü képviselőnknek, gróf Bethlen Istvánnak a beszámoló beszédében leszögezett tények, nevezetesen, hogy a föld kataszteri tiszta jövedelmét legalább felére kell leszállitani, hogy az ingatlan tulajdonnásak ne kelljen annyi adót fizetni. Ha pedig a termény ára netalántán feljebb menne, akkor inkább tudna az adós kamatot fizetni adóssága után, de természetesen jóval kevesebb százalékkal.

A legutóbb lentjárt miniszterközi bizottság ülésén elhangzott sok igaz panasz és a Tiszántul szempontjából minden tekintetben helytálló panasz egy egész vastag kötetet tenne ki. Ezen panaszoknak orvoslását egyedül és teljes mértékben gróf Bethlen István beszámoló beszédének és álláspontjának teljes és sürgős végrehajtásával lehet megszerezni.

Gömbös Gyula miniszterelnökünk Rómában folytatott tárgyalásai alatt hangzott el gazda körökben az is, hogy tizenöt pengőben állapitják meg az idei buza kiviteli árát s persze olyan hang is volt, hogy ez az ár mindenképpen alkalmas. Akkor hangzottak el ilyen kijelentések, mikor még azt se lehet előre tudni, hogy mennyi buza terem és milyen lesz a minősége. Mert ahogy ma kinéznek a buzavetések s amennyivel kevesebb területek vannak bevetve az elmult évhez viszonyitva, alig lehet felényi termésre számitani, mint amennyi az elmult évben termett még kedvező idő esetén is. Olyan termés, úgy mennyiség, mint minőség tekintetében csak 20—25 esztendőben terem, mint az elmult esztendőben, igy nem tudom helyeselni illetékes vezető körök álláspontját, hogy el kell adni az összes buzakészletünket, mert csak ezen az uton lehet a jövő évi buzatermés jobb árát biztositani. Holott lehet, hogy ebből a gyenge vetésből olyan buzatermésünk lesz, hogy nagyon is nagy szükségünk lenne ebből a mostani világmárkát képviselő buzánkból a jövő termés feljavitásához, de persze nem 15 pengős ár, hanem legalább 20 pengős ár mellett. Közepes termés esetén legalább 20 pengőt kell érnie a buzának, gyenge termés esetén pedig ehhez az árhoz kell viszonyitani a többi mezőgazdasági termények árát is.

Akkor tud a gazda munkát adni iparnak, kereskedelemnek, ha a vagyonába befektetett tőkéjének megfelelő jövedelme van. Minden szabad pályán lévő embernek csak igy lehet jövedelme vagy bevétele. Én már évekkel ezelőtt rámutattam, hogy fáradságos sok munkája után minden rendü szabad pályán lévő megérdemli úgy ház-, mint földtulajdonos a tőkéje jövedelmét, csak úgy, mint a betéttulajdonos, aki gond és fáradság nélkül élvezi tőkéje kamatát.

Az ingatlan vagyonok értéke csakis a tulszigoru pénzügyi politikai miatt devalválódott ennyire, természetesen igy a jövedelem is devalválódott, éppen azért nem késhet tovább a kormány, hogy megfelelő intézkedéssel változtasson a mai helyzeten.

A gazda nem tudja házát, tanyaépületeit javitani, gazdasági eszközeit pótolni, felujitani, holott csakis igy lehetne munkát biztositani az ország munkásrétegeinek. Hiába mutatjuk igy ki, hogy a kivitelből mennyi összeg folyt be, ha pl. négymillió mázsa buzáért csak 39 millió pengő folyt be, mig a többi termékekért még kevesebb, mert ezek a számok azt mutatják, hogy a gazda ráfizet a termelésre.

A bérlakások bérei annyira leestek, hogy ha a körülbelül 70—75 százalék lakbért kifizeti a tulajdonos adóba, úgy a házba elhelyezett tőkének semmi jövedelme sem marad, meg aztán a nagyobb lakások üresen maradnak a pénz telenség miatt, igy az állam sem kapja meg az adót, a tulajdonos sem tud kamatot fizetni, sőt még a megélhetése sincs biztositva a tőkéje után.

Mindezen tényekből következtetni lehet, hogy itt feltétlen sürgős beavatkozásokra van szükség. Néhány éve már annak, hogy megállapitottuk, hogy a pénz és az ingatlan vagyon jövedelmét okvetlenül arányositani kell, mert csakis azután lehet elképzelni reális és biztos közállapotokat.

A magyar királyi kormány arra törekedett az elmult évben, hogy a kivitelt minden erőfeszitésével biztositsa. Legutóbb a római tárgyalások és a három ország gazdasági kapcsolatainak kiépitése is ezt igyekszik biztositani.

Azonban ha a mezőgazdasági termelés jövedelmét még annyira sem tudják biztositani, hogy a földbirtokba befektetett tőke annyit jövedelmezzen mint a pénz, de ugyanez vonatkozik a házbirtokra is, akkor hiábavaló minden törekvése a kormánynak, vagy bármely tényezőknek.

Milyen más volna ma a helyzet, ha a bankzárlat idején egy éppen ellenkező intézkedést tett volna a pénzvilág. Vagy ha most visszatudnák hozatni az akkor kiszállitott óriási összegeket és értékeket s igy ma mindenki érzi a roppant pénzhiányt, mert senki se tudja eltudja elképzelni, hogy a bejelentett pénz összege valóban forgalomban is volna. A záloglevelekben is igen tekintélyes tőke rejlik, mely összeget okvetlenül a dollár és font kölcsönök rendezésére kellene fordítani szolid, reális feltételek mellett, mint én azt már ezelőtt két esztendővel is javasoltam és most a debreceni törvényhatósági közgyülés is magáévá tette.

A védett birtokok tulajdonosai is a legnehezebb helyzetben vannak, mert az már magába véve tragédia, hogy kölcsönt semmi szin alatt sem kaphatnak és a rendelet szerint adót és kamatot csak kell fizetni, holott több részének a védett birtokosoknak nincs mi-

ből, mert hiába volt jó termés, minden kifogyott az árak katasztrófális zuhanása miatt. Már pedig hitelbe egy kg. kocsikenőcsöt sem kaphat az ember. Igy a gazdatársadalom a legnagyobb katasztrófa előtt állhat. Ha a védettséget megszüntetik, kezdődnek a perek, árverezések, hiszen pl. a dollárkölcsönre a védettség nem is terjed ki. De veszedelemben van a termelés folyamatossága is, mert ma már a hitelképes gazdák sem kapnak kölcsönt, holott a tavaszi és nyári munkáltatás elvégzését el sem lehet képzelni hitel nélkül. Ha segitség nem érkezik ez irányban, a természetes élet törvényei ellen vét minden vezetője a hatalomnak.

A kormány sürgősen kérje számon a Tiszántulon járt miniszterközi bizottságtól ezen a körúton szerzett tapasztaltakat és az igazsághoz hiven megalapitott gazdabajok orvoslását haladéktalanul kezdjék meg. Mert ha a segitség még mindig késik, kiszámithatatlan kár és veszedelembe sodródik az egész egyetemes magyar nemzet éppen az égbekiáltó aránytalanságok miatt.

A Tiszántul gazdatársadalma soha ennyire nem szorult a gyors és megértő segitségnyujtásra. Ennyire kinos és nehéz helyzete még alig volt a gazdának, éppen azért azok, akik még súlyt helyeznek arra, hogy továbbra is nemzetfenntartó elem lehessen a magyar gazdatársadalom, késedelem nélkül álljanak elő a megmentés sürgős munkájának megkezdéséhez.

Az állatok elnevezéséről

Irta: Baltazár János

(2. folytatás.)

Hogy csakugyan nem közömbös a név, pár példával óhajtom bizonyitani.

A tápiószentmártoni ménesben 1874 március 14-én világra jött egy kis csikó, amelyből kifejlődött a magyar lótenyésztés legnagyobb büszkesége, a világ minden versenyének utólérhetetlen futója. Ki ne ösmerné a nevet, ezt a lovat »Kincsem«-nek hivták. Csak egy momentumot a nemes állat életéből. Amint szokás szerint fölényes előnnyel befutott a célhoz, az első és legszebb babérral gazdája ékesitette fel. Nyakát átölelve, szeretettel simogatta, sőt mint mondják, ajakával is érintette a győztes homlokát, — meleg, becézgető hangon, boldogan mondogatta neki: »szép győzelmet arattál édes kincsem«. Milyen másképpen hangzik, mintha igy szólott volna hozzá: »futásod remek volt, drága Paramindr Mahadudur«. Nem azért mintha talán kicsinek tartanám ló nevére Indiának e dus gazdag urát, de már mégis csak illőbb és alkalmasabbnak kinálkozik szótárunkból a Kincsem egy magyar ló név táblájára, mint az igen tisztelt maharadzsának szokatlanul hangzó kétségtelnül kacskaringós neve.

Különben nézzük csak: Kincse volt ez a ló első sorban gazdájának, nem azért mert egy vagyont futott össze, neki, hiszen a boldog főurnak anélkül is volt mit gazdagon aprítani a tejbe; hanem a dicsőség által, mely bir szárnyain vitte lova nevét a világ minden tája felé.

Kincse volt az országnak. Mennyi fénykép maradt fenn róla, ott függ gazdasági tantermekben, férfi szobák falán. A szakirodalom egész külemét megörökitette, pontos feigyezések minden legkisebb csontjáról. Hozzá hasonló méretbeli adatokat sem azelőtt, sem azóta egyetlen lótest nem szolgáltatott. Végül kincse volt az egész világnak, mert nemcsak idebent győzedelmeskedett minden versenytársán, de Német-, Francia- és Angolországban is, úgyhogy 54 rendbeli fényes győzelmével egyedül áll e forgó földtekén. Ezek folytán a Kincsemnél vajjon mi lehetett volna illőbb, szebb, alkalmasabb név?

Itt jön egy másik. Hires ló volt ez is, Király dijat nyert és bécsi derbyt. Talán kitünőségét akarták jutalmazni azzal, hogy Petőfinek nevezték el. Amint legelőször futott a büszke mén e név alatt a gyepen, nyomban feljajdult a sajtó. Erős támadások formájában, határozott kérdőrevonással, hogy mérik lóra adni a nemzet hallhatatlan költője nevét? A válasz azonnal jött rea, postafordultával megjelent egy bűnbánatos hosszú közlemény, ez volt a cime: »Petőfi — Pardon.« Melyben a hires ló tulajdonsa szépen kifejtette, hogy a sérelem tudtán kivül történt, mert a nevet istállómestere találta ki. Ünnepélyesen bocsánatot kért a nemzet től és kijelentette, hogy amint a — nagyon jogos fölhábordás tudomására jött, lova nevét azonnal »Pardon«-ra változtatta át. — Többet szükségtelen idézni a cikkből, azzal ki van fejezve minden, hogy az egész egy olyan nemes, uri és szellemes elintézés, mely a megbánásnak bocsánatkérésnek száz évben nyiló áloéja. Tisztelettel kérdezem itt is, mi lehetett volna ennek a lónak megfelelőbb neve? Bocsánatot kértek hát nagy szellemétől Petőninek, méltóan történt, remekül van igy.

Kifogásolhatnánk talán azt is, hogy történelmi óriásokat nemzetünk kiváló nagyjait bőgő barmokon emlegetik. Attila, Árpád, Hunyadi, Rákóczi, de sok bika hallgat e nevekre. Egy-egy megtisztelő pardont pedig eme hallhatatlanok is érdemelnének. Gondolni kellene pedig arra is, hogy mivel apaállatok, e nagy nevekkel kitüntetett marhák, olyan tenyésztői kifejezéseket használnak körültök, melyeket az éretlen viccelés, emberekre vonatkoztatva lealázóvá alacsonyit.

Sőt tovább megyek — bár nem tartozik ide, nagyjaink iránti tisztelből szóvá teszem azért. Hashajtó vizes üvegre sem ragasztanám a Hunyadi és Rákóczi nevet, a Ferenc Józsefét sem. Mindjárt meg is mondom miért. Egy vidám mulatság leirásának utólján ezt olvastam: »A zenebonás cécó furcsán végződött. Rákóczi vizmars indulo mellett vonultak haza.« Na tessék, hogy fér ez össze? A nagy szabadsághős nevét vizzel, még hozzá keserüvel kapcsolatos futásszerü menetben emlegetik.

Pardonról eszembe jut egy nagyon régi különös történet.

Caligula, a minden rosszaságáról hires római császár, konzuli méltóságra emelte Incitatus nevü kedvenc paripáját. A szenátoroknak üdvözlő tisztelgéssel kellett járulni a ló konzul elé. Képzelhető mit szólhottak hozzá, nem annyira a lóhoz, mint az eljárásra. Hát a két lábu konzul kollégák is, hogy zugolódhattak, de csak titkon egymás közt suttogva. Panasz emelésről szó sem lehetett, a zsarnok császár nem ismert pardont.

(Folyt. köv.)

Debrecenben óriási arányu költözködés várható május 1-én

Kevés a modern kislakás -- A legtöbb költözködés oka az elmaradt lakbér Háztulajdonosok és lakók sérelmei

A lakáskérdés problémája május elsejével, Debrecenben mindig előtérbe tolul, hiszen Debrecenben május elsején történik a legtöbb lakáscsere. Mindenki arra törekszik, hogy minél egészségesebb és minél olcsóbb lakást találjon és már januárban megindul a versengés *és szivós magánnyomozásokat folytatnak az elszánt lakók a 10 vagy 5 pengővel olcsóbb lakás után.* A többség csak olcsóbb lakást akar bérelni, de vannak sokan, akik egészségesebb lakásra vágynak és nedves, levegőtlen szobáikat akarják felcserélni száraz tégláju, napfényes szobával. Az utóbbiból már igen kevés a választék a városban. Sok a panasz a lakók körében, hogy nedvesek a lakások és a háziurak, tekintettel a nagy kőlségre, nem birják házaikat megszabadítani a nedvességtől. *A legkeresettebbek az egy-kétszobás komfortos modern lakások, de ezekből van a legkevesebb Debrecenben.* Nagyon kevés a modern lakás a városban, ami van az főleg csak a tulajdons részére épült családi ház és nincs hely a lakók számra. Lakásinség nincs Debrecenben, nagyon sok lakás van kiadó, azonnal elfoglalható, de bizony kevés felel meg a mai követelményeknek. A háztulajdonos a nehéz gazdasági helyzet következtében nem tud ujjítani, még kevésbé modern lakásokat építeni.

A FELMONDÁSOK OKAI.

Az óriási arányunak igérkező költözködés okai a következő főbb pontokba foglalható össze :

A meg nem felelő lakás, főleg a nedves falak, festés és renoválás elmulasztása.

A gazdasági helyzet romlása következtében beálló jövedelemcsökkenések, melyek arra kényszeritik a lakót, hogy olcsóbb lakást keressen magának, mert az esetleges 10 pengős havi megtakarítás már igen sokat jelnet a háztartásban. *Régi, kedves, megszokott lakásokat cserélnek le ma a lakók, nevetségesnek tetsző bérdifferenciák miatt.* A legtöbben igaz, hogy megbánják a kimozdulást, mely sokszor hosszu vándorlás kezdetét jelenti, míg végre eljutnak a megfelelő helyre, ahol hosszabb időre kiköthetnek.

A háztulajdonos és lakó közti viszony elmérgesedése is okot ad sok esetben a felmondásra. Ez mindkét részről történik igen gyakran a mai ideges, hajszolt napokban. A lakó követel lakásával kapcsolatos fel zerelések, javításokat, melyet a házigazda nem tud teljesiteni, hiszen jövedelme alig futja az adóra. *A lakó kérésének megtagadása már a harag kezdetét jelenti és mivel már nincs a városban la-kásinség, hát egyhamr kész a felmondás,* melynél a hátsó gondolat talán az is, hogy maradok, ha olcsóbb lesz a bér.

A felmondások nagyobb százaléka azonban a háziurak részéről következik be a lakó veszélyére és az indok : elmaradt a lakbérfizetés. *Alig van Debrecenben házigazda, aki ne panaszkodna a lakbérek bizonytalan befizetése miatt.* Sokan panaszkodnak, hogy lakbért egyáltalán nem kapnak kézhez és remény sincs, hogy követelésüket a lakókon behajtsák. A lakó lefizeti a felpénzt és megigéri a bérfizetést, de csak az igéretnél marad. Azóvatos házigazdák igy aztán saját kárukon, már olyan szigoruak kezdenek lenni, hogy ha egy hónapban elmarad a lakbér, azonnal megirják a felmondó levelet, nehogy gyüljön a behajthatatlan követelés. *Ezért aztán sok a kilakoltatás és állandóan foglaltak a városi szükséglakások.*

A lakáscserénél a legnagyobb arányu mozgás a munkásosztálynál észlelhető és a mozgató ok itt kizárólag a gazdasági veszélyben keresendő. *A nagy munkanélküliségben nem birnak lakbért fizetni és vándorolnak egyik utcából a másikba.* Sok háztulajdonos elengedi a hátralevő lakbért, csak azonnal menjen a fizetni nem tudó lakó, hogy másnak adhassa bérbe lakását, remélve, hogy jobban jár.

DRÁGÁBB A KIS LAKÁS, MINT A NAGY.

A lakók részéről a kereslet inkább a kis, komfortos lakások iránt nyilvánul meg. A nagy kereslet következtében, mint a lakók panaszolják, drágák a kislakások, sokkal drágábbak, mint a nagyobb lakások. Az tény, hogy egy kétszobás komfortos lakásért elkérnek 1200 pengőt egy évre és három-négy szobás lakásokat lehet már kapni 1000—1200 pengőért. A családok összébb huzódnak, a nagy lakásokat felmondják, fütésben, világitásban takarékoskodnak, no meg egy-egy szoba butor is értékesitésre kerül, sok szegény uriesaládnál.

A költözködés nem passzió, nem tekinti annak sem a háziur, sem a lakó költséget jelent mindegyikre és csak a kényszerüségnek engedve cserélgetik a lakásokat. *Az épitkezések lehetővététele egyszeriben véget vetne a nagy költözködési láznak.* Lenne megfelelő számu modern, egészséges lakás és a lakók a háziurakkal együtt öregednének meg.

Megfelelő bér, megfelelő lakás, ez a lakók kivánsága. Elviselhető terhek és pontosan fizető lakó, ez a háziurak álma.

MIT KIVÁNNAK A HÁZTULAJDONOSOK?

Az utóbbi időben a háztulajdonosok országszerte, de különösen Debrecenben mind szélesebb körü akciókat indítanak szervezkedésük és a házvagyon sérelmeinek orvoslása érdekében. A Debreceni Háztulajdonsok Egyesülete a mult hó végén megtartott közgyülése óta is tovább folytatja a közterhek enyhitése és a magánterhek rendezése iránt megkezdett mozgalmat, melynek főbb célkitüzései a következők :

A mezőgazdák részére eddig meg-

A DEBRECZEN
Novellapályázatára érkezett pályamű.

ÁRVIZ

Irta : *KOVÁCS MÁRIA.*

János bá' szaporán eseltintgetett a két keselynek. Azok elszánt horkantások kiséretében szelték az agyagos dülő porát. Nem bánta volna János gazda, ha hirtelenében táltosokká cseréli át egy váratlan csoda előre igyekvő lovait, mert égett a talpa alatt a föld. A megbokrosodott Tisza vizözönnel fenyegette az ő idei termését is !

Mintha fizetés járna érte, olyan sűrűn nyujtogatta nyakát a monoton zörgésű ülésről. Közbe-közbe — már csak rájárt a keze — az új ostort próbálgatta, nagyokat pattintva a lovak oldalánál vagy hébe-hóba belesuhintva a fölöttük terpeszkedő tikkadt levegőbe, mintha a feje fölött leselkedő sötét végzetet akarná elűzni. Már az elszabadult hullámok fel-feltörő morajlása is megütötte fülét, melyek a szabadság részegitő mámorában szilaj tánc mellett vigadtak a meghódított földeken.

Egyszerre a lovak megtorpantak ! János gazda is úgy ült, mintha a jól megszolgált kocsi, repedezett fájából nőtt volna ki. Merev ámulatából mindég követelőbb szomjusága hozta magához és ösztönözte hajtotta a terjeszkedő árhoz. A keserűség könnyeket fakasztott János bácsi szemeiből, miközben dolgos két tenyeréből szürcsölte a mindenható vizet. Arany kalászok nedvesen csillogó hegyei segélyt esdve integettek feléje, olykor megingatva bús fejüket, de a rájuk tolakodott víz fojtó ölelésből nem volt menekülés ! János gazda megvérzett vadként céltalanul járt-kelt a temetkező tenger mellett, mert temetett ő is kemény szivében !

Künn a fékezetlen rablólovag — a Tisza nyeldeste a gazdaszivek féltve őrzött szemefényeit. Bent — csalódások, megpróbált szivek minden reménye, bizakodó hite, szivós kitartása az ősi föld viharverte rögeivel szemben való küzdelemben, — a mindent megemésztő sirba fonnyadt ! Míg iszapos vízhegyek hantként borultak az aranyszőke kalászokra és a már üstökét kibányó kukoricára, addig egy magyar bensőjében a lelke, a szive vére temette egy életnek nagy halottjait.

Valami feketeséget görgetett feléje a folyton nyugtalankodó víz. János bácsi éles vizsgálódással meresztette szemeit a víz szinén bukdácsoló ismeretlenségre, mely hol az egyik, hol a másik oldalán hánykolódott az ártengerben, széles gyűrűkben borzolva a vizet maga körül.

Kíváncsi türelmetlenséggel gázolt a gazda a sekély részekbe, hogy meggyorsitsa éhes kíváncsiságának kielégitését. Markos kezének erélyes rántásával szárazra vetette az izgató titkot. Nedvesedő homlokát törölgetve már éppen alaposan szemügyre akarta venni az akadt holmit, mikor gyenge nyöszörgés surolta fülét a víz felől. Ujból fürkészni kezdte a csalóka vizek tömegét.

Az egyre gyengülő hangfoszlányok előző fogásának irányából szüremlettek feléje. Szemei, mint örökké éhes véresék csaptak le a vízhegyekben vergődő újabb jövevényre. János bá' sebesen alámerítette acélos karjait a körülötte hevülő vízrengetegbe.

— Megvagy ! — szalad ki belőle a diadalmas kiáltás és felkapva nedvességtől csillogó karjait, feje fölé lendítette ujabbik foglyát !

Ám az élénk nyöszörgésbe fuló sirással tiltakozott a magaslati levegő ellen ! — János gazda szinte megbabonázva a csodás halfogástól, támolygva igyekezett ki a békésen nyugvó szárazföldre. Ott letette minderősebben kapálódzó terhét, — egy kis barnára sült fiuceskát ! Tétován izgett-mozgott a kis emberke körül, nem tudva kisütni a véletlen fogás titkát.

Pityergésre görbült száj, ijedt fekete szempár — mint fészkükből kivetett fiókák — riadt pislogással szegeződtek rá.

— Hol vagyok ? — szipogta a kis elsodort fióka !

— Most már csak jó helyen ! — sietett ráduplázni János bácsi. Majd pillanatnyilag csendesen örülve, hogy kis vendége nem feledte otthan a nyelvét, ujból tovább adogatta a szót.

— Ugy nézem, egész életedre kiszapulódott az irhád !

— Sokat fürödtem én már, meg fürdök is még a Tiszában — vágta ki a gyerek halk, határozott hangon, közben a tisztasága ellen irányuló sértéstől a duzzogás apró villámai játszottak szemeiben.

— Hát te is tiszamenti vagy ? — terelte a szót János gazda.

— Az hát ! — önérzeteskedett a fiuceska, majd vékonydongájú testén kihúzva szólt : — Tiszaujlaki vagyok én !

Már körül is járatta kis révedező tekintetét a még mindig éhesen ásitozó ártengeren, olykor belefuródva kutató szemével a bizonytalan semmiségbe, aztán mintegy magától kérdezte :

— Ugyan mit csinálnak most édesapámék ?

A kérdésre fájdalmas csend volt a felelet. János bácsi nyugtalanul forgolódott, majd letelepedett, bízva, hogy a szélborzolta vízfaraiok kitörlik fejéből az elhangzottak meredező kérdőjelét, ámde a kis árvízáldozatnak nem létezett már János bácsi, senki és semmi körülötte. Ő kikapcsolódott az élet iszapos árjából és repült vissza egy vertfalu házikó szegényes, neki mégis az életet jelentő fészkébe !

— Most szakadó hálót húzhat édesapám ! — motyogta s a siker jóleső örömével simogatták szemei az ár telhetetlen mélységeit.

— Édesanyám is hófehérre dörzsölheti a ruhát . . . legalább most nem hasogat a keze a vízhordástól, — örvendezett csendesen, megalkudva a sorssal, mely őt száműzte övéitől.

— Hajh ! . . . a Pisti meg magában eresztgeti hajóit a Tiszán, de nélkülem biztosan meglékeli hajóit az ellenség : — a szomszéd Gyuri ! . . . hiszen vezér nélkül nem is csoda ! — megértő lemondással legyintve kis markos kezével.

— Hej ! — ha a Bodri itt volna velem ! — este már otthon találgatnám, hogy kinek a csillaga szaladt le az égen, — álmodozott hangosan a kis idegen.

János gazdára jeges árként ömlöttek a szavak. Akart, sokat akart mondani ! Tülekedtek nyelvére a szavak, de valami titkos erő mégsem engedte kinyitni nyelve zsilipeit. Ostora nyelével bősziramban kapargatta a nedves földet, mintegy kikényszerítve a jó öreg földtől az életébe sorakozó megannyi rejtélynek kulcsát.

— Miért aratta le az ár az ő, meg annyiok termését ? Ezentúl ellenségnek kell már vetni is ? Hisz minden csepp vérével csüng maroknyi földjén, szívvel, lélekkel túrja, nem szorult ő erőszakos, kontárkezek segitségére a legszebb munkában !

— Aztán meg ez az emberporonty is mit vétett, hogy hóbortos szeszélyeinek kedvezve, ebihalként vetegesse a megduzzadt Tisza ? Miféle dühös irigység fente fogát a fehérre meszelt zsúpfedeles házikóra, mikor abban úgyis a sze-

adott és jelenleg tervezett pénzügyi és adóügyi kedvezmények kiterjesztése a dolog természetében rejlő eltérésekkel, de lényegileg teljesen azonos mértékben a háztulajdonosokra.

A háztulajdonosok részére moratórium engedélyezése mindaddig, míg a köz- és magántartozások végleges rendezést nem nyernek.

Az adótörlésnek három hónap alatti tényleges elintézését, erről az érdekeltek értesitését és az adótörlés nyilvántartását. A törléseket eddig gyakran egyévi késedelemmel is intézték és közben letiltották a házbirtokosok megélhetési alapját képező bérjövedelmet, minek folytán az adóssági kamatok sem voltak rendezhetők és a házakat tömegesen elárverezték a hitelezők.

A lakfelmondási és lakbérperekben az ljárás gyorsitását és bérnemfizetés esetén — tekintet nélkül az esetleges bérleti szerződésre és a bérlemény nagyságára és minőségére — az azonnali felmondási jog megállapitását. Jelenleg sokan üzik keresetszerüleg a bérnemfizetéssel kapcsolatban a városon végig a vándorlást, évekig ingyen laknak, az adóalap képződését megakadályozzák és a háztulajdonost ha perel, még további költségekkel károsítják, melyek soha át nem háríthatók az ilyen bérlőkre. Ma már több ezer üres lakás és hivatalosan statuált szükséglakások vanak, nincs tehát indoka annak, hogy a bérlők egyrésze a gyakran még náluk is szegényebb háztulajdonos kárán jusson jogtalan vagyon előnyhöz, különösen *Debrecenben, mely a kisháztulajdonosok városa*, kik ezen visszaélések ellen teljesn képtelenek védekezni.

A bruttó bérjövedelemből 1200 P összegnek mindennemü köz- és magánvégrehajtás alóli mentesitését. Ez a többi foglalkozási ágaknál már meg

---

génység ütött állandó tanyát? Vagy már a Tisza is beállt az élő zsarolók közé, kik ördögi konoksággal üznek szét apát az anyjától, gyermeket, testvért egymástól és a szülőktől?

Gyermeken, szülőn elgondolkozva, madárdalos, akáceserjés temető képe rajzolódott a magyar gazda lelkébe, ki fátvolos tekintettel meredt a búban meghuzódó fakeresztek egyikére. Hiszen ujból teremtette vele az emlékezés — egyetlen fiát! Lelke fakadó rügyét, testet öltött reménységét letarolta a zordon halál! Most pedig egy dolgos év egész termését temeti a megbőszült Tisza!

Neki már mindegy volt! Mindenképpen az Ural puszták ősi álmait ábrándozó, de tüzes magyar önákon ringó lelkét temette fenekellen mélységekbe.

Kísérteties homállyal ereszkedett alá az est, hogy még kétségesebbé tegye a megtépázott magyar jövőt. Egy bagoly húzott el fejük felett éles buhogással, — fujva a takarodót.

— Ülj fel fiam gyorsan a kocsira, mert otthon elhült mán ugyis a vacsora! — és hazaindult a két sorsverte magyar.

Szavazó-lap.

Alulirott

KOVÁCS MÁRIA

„ÁRVIZ"
című
novellájára.

adom szavazatomat.

.....

aláirás.

---

adóssága van és enélkül a háztulajdonosok megélhetése nincs biztositva.

Debrecen város uj burkolási szabályrendeletének változatlan jóváhagyását oly módon, hogy a tközterületek burkolási költségeit közadókból fedezzék. Nálunk eddig nagyarányu burkolatozások történtek, a járulékok zömét közvetlenül a háztulajdonosokra vetették ki, egyik másikra akkora összeget, ami a ház értékének jórésze, úgyhogy több háztulajdonos emiatt tönkre ment. A járulékokat bekebelezték a házakra, ugyhogy azokat ma sem lehet eladni, sem azokra kölcsönt kapni.

Addig is, míg az a Debreceni Háztulajdonosok Egyesülete által megindított szélesebb körü adóreform akció eredményre vezethet, haladéktalanul ki kell kapcsolni az adózás alá kerülő házbérjövedelemből az összes közüzemi költségeket (igy pld. vizdij, csatornadij, kéményseprés, szemétfuvarozás stb.) és pedig minden esetben, akár ki lett lötve e készkiadásoknak a bérlő általi megtéritése, akár nem.

Ezek nagy vonásokban a lakók és házigazdák sérelmei, melyeket a májusi nagy költözködési láz idején felsorolni nem érdektelen.

A debreceni Kollégiumtól a nagy világ közvéleményéig

14 élő nyelvet beszélő debreceni fiu -- Bejárta Európát és mindenütt a magyar ügy szolgálatában állott -- Mikor a saját magyar könyvet norveg eredetiből forditja le

Balogh Barna dr érdekes utja a siker felé

Jól esik megemlékezni a debreceni emberek sikeréről. Ma, mikor olyan szédületesen nagy a verseny minden vonalán az életnek, akkor a magyar tehetség hétszeresen áldott, ha azt jól és okosan igyekszik tulajdonosa a nemzet és haza szolgálatába állitani.

Ilyen szédületesen nagy és értékes tehetség dr. Balogh Barna debreceni fiatalember pompás felkészültségü élete. Nagyon sokan fognak még ma is emlékezni a nevére, hiszen több mint tiz esztendővel ezelőtt igen fontos és nagy szerepe volt az egykori kollégiumi kis diáknak a nehéz megszállás történetében, amint lentebb ki fog derülni.

Jelenleg Angliában van és London irodalmi életében már is beszélnek róla. Rothermere lapvállalatok kötelékében dolgozik és a legelőkelőbb angol irodalmi körökkel tarthat fent ma már kapcsolatot. Most halloltuk ezt a szédületesen nagy sikert, hiszen ma harmincesztendős fejjel nemcsak reprezentálja a magyar irodalmi életet a távol és ködös Albionban, de munkát, keresetet is talál. *Milyen nagy, milyen érthetetlenül nagy dolog ez máma, mikor helyben és saját otthonunk táján semmiféle felkészültséggel és tudással se lehet máról-holnapra elhelyezkedni.*

Ez év januárjában ment ki Angliába Balogh Barna, ahol a Daily Mail szerkesztőségében Wort Price pártfogásával találta meg az első sikereket és elhelyezkedést. Érdekes története van ennek az angliai utnak, éppen azért elmentünk Balogh Barna rokonságához, hogy halljunk valamit az érdekes karrier előtt álló debreceni fiatalemberről, *akinek neve már külföldön sokkal ismertebb és jelentősebb, mint saját szülőhazájában Debrecenben, vagy egyáltalában Magyarországon.*

— Barna ez év januárjában ment ki, — beszél örömmel és bizonyos érthető büszkeséggel fivéréről dr. Balogh Gerőné, Balogh Barna testvére. Ugy került ki Angliába, hogy a mult év végén készített ő egy magyar antológiát, amit lefordított angol nyelvre. Ezt az antológiát vitte ki, hogy Angliában kiadót keressen munkájára. *Ennek a könyvnek legérdekesebb része az a verse testvéremnek, melyet édesanyánkról irt és 11 nyelven jelentetett meg könyvében, természetesen saját fordításában.*

Tizenegy nyelv. Hirtelen megállunk és kicsit elöprengünk a hallott csoda fölött. Harmincéves fiatalember és 11 nyelven beszél a magyar nyelven kivül. Nemcsak beszél, de ir és fordit is, ami tudvalevőleg elég nehéz ügy egy nyelven is, hát még tizenegyen.

— *Ó, nemcsak 11 nyelvet beszél a testvérem,* — mosolyodik el a nővér. — *Barna 14 élő nyelvet beszél. Vagyis; bir szóban és irásban csaknem ugyanúgy, mint a magyar nyelvet.* Csodálatos nyelvtehetség volt már gyermekkorában. Harmadikos gimnazista korában ilt járt a kollégiumi iskolában, már németül, angolul, franciául beszélt. Ekkor fogadott hozzá édesapánk nyelvmestert, aki egy hét után jött és azt mondta az apánknak: ne tessék feleslegesen költeni erre a gyerekre, hiszen tökéletesen tud ez már angolul. Tehát nem is volt több nyelvtanitója. Kézikönyvek segitségével tanult meg még arabul is éppen a legutóbbi időkben. *Beszél angolul, franciául, olaszul, spanyolul, portugálul, németül, dánul, hollandul, svédül, norvégül, törökül, japánul, arabul, eszperantóul ...*

Egy pillanatra megszédül az ember. Még ha rokonnyelvek is találkoznak a 14 nyelvben, mégis csak roppant teljesitmény mindezt a sok nyelvet tudni, beszélni és irni.

— Mikor legutóbb itthon járt Barna, egy portugál lapot olvasott fel, mely lap arról cikkezett hosszasan, hogy ez a magyar nyelvfenomén milyen tökéletességgel birja a portugál nyelvet és senki se hinné el, hogy nem született portugál irását olvassa.

— Igen érdekes esete volt a sógoromnak, — szól most bele dr. Balogh Gerő is a diskurzusba. Spanyolországban, ahol Arragon nevü ismert spanyol iróval került nagy barátságba. Itt úgy megszerették éppen nyelvtudásáért, hogy *megbizták a magyarországi spanyol delegátussággal, ami kétségkivül nagy dolog volna anyagi jelentőségénél fogva is, ha Barna ki akarná használni, mert ez a megbizatás azzal járna, hogy minden spanyol áruból, ami bejön Magyarországba, ő bizonyos százalékot kapna.* Legutóbb is értesitették, hogy bizonyos biborcsiga és nagy narancsszállitmány érkezett, a sógorom azonban üzleti ügyekhez nemcsak nem ért, de egyenesen huzódik is az effélétől. Egyetlen célja, szenvedélye és valóságos életkérdése az irodalom. Ennek él, ezért küzd, tanul és járja a nagy világot. Ismeretes legutóbbi bicikli utja is, mikor Belgiumban járt és meglátogatta Ottó királyfit is és akkor nagy cikkekben számoltak be erről az utjáról a belga lapok ...

— Igen, az bizonyos, hogy Barna nem üzletember, — szól közbe a távoli világjáró testvére, — az elmult esztendőben pl. Faud egyiptomi király hivta meg, hogy államának mezőgazdasági muzeumában foglalja el az egyik igen előkelő és vezető állást. Hajójegyet, első havi fizetését elküldték előre, azonban akkor még élt az édesanyánk, akit Barna halálosan szeretett, igy nem vállalta el a kitüntető megbizatást, mert akkor egyszer s mindenkorra le kellett volna kötnie magát Faud király országához. Más két kézzel, örömmel kapott volna az ilyen ajánlaton, mi nem tudtuk rábeszélni, hogy elfogadja ...

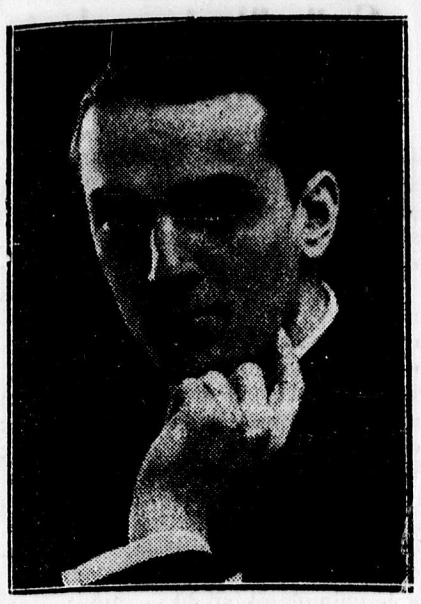
— Nem, mert messzebb menő céljai vannak a sógoromnak, — veszi át ismét az ügyvéd a szót, — *magyar szempontból is jelentősebb munkát akar végezni még pedig nemcsak egy országban, hanem a nyugat minden nevesebb nemzetének házájában.* Az elmult évben készült antológiát most kivitte Angliába, hogy angolul adja ki, majd onnan át akar menni Franciaországba, Németországba és sorba minden jelentősebb kulturáju népnek a nyelvén akarja megszólaltatni a magyar irókat. *Senki és semmi más nem akar lenni, mint iró, aki saját müveit és a magyar irómüvészek munkáit akarja ismertté s megbecsültté tenni az egész müvelt világ előtt.*

— Igen érdekes egyébként magyarországi irodalmi munkássága is. Ezt még igen kevesen tudják, de mi most már nem csinálunk titkot abból, hogy mikor hiába kisérletezett magyarul irt müveivel a magyar szerkesztőségekben, akkor támadt egy mentő ötlete. *Egyik nagy és legjelentősebb, mások szerint is igen sikerült könyvét nem magyarul irta meg, hanem norvég nyelven. A könyv megjelent Hjalmar Hanson* név alatt. *Igen nagy sikere volt. Mindjárt meg is bizta egyik magyarországi kiadó Barnát, hogy fordítsa le ezt a könyvet magyar nyelvre. Igy tehát Balogh Barna a saját könyvét, magyar gondolatát és álmait, melyeket az ős vikkengek múlt életével ruházott fel, norvég eredetiből lefordította magyar nyelvre.* A magyar irodalmi élet nagy dicsőségére és pártatlanságára való tekintettel. Ha ezt a könyvét először magyarul irja meg, talán ma is kiadatlanul maradt volna ...

— Nagy nyelvtudása és fordító készsége révén került kapcsolatba a Pesti Hirlappal, ahol különösen Pekár Gyula szerette meg, aki maga is igen sok nyelvet beszél. Mikor megtudta, milyen nagy és szép munkát végez Balogh Barna a külföldi lapokban megjelent irásaival, pártfogolni kezdte. *Mert tessék csak elképzelni, hogy egy debreceni fiu tökéletes japán nyelven a japáni lapokban ismerteti a Hortobágyot és általában a magyar pusztát.* Mekkora sulya és jelentősége van ennek a dolognak is. Már pedig az történt, hogy Balogh Barna japánul küldte el a cikkeit a nagy japán lapoknak, melyek természetesen nagy örömmel közölték az érdekes irásokat, csak azt nem akarták elhinni, hogy született magyar ember irta ezeket a cikkeket ...

— Levelek, ujságok és díszoklevelek bizonykodnak a Balogh Barna óriási nyelvtudása és felkészültsége mellett és Pekár Gyula ezt a nagy érdemet igyekezett honorálni azzal, hogy most, mikor Angliába ment a fiatal magyar iró, a legelőkelőbb angol körökhöz irt ajánló leveleket. Igy került be a Daily Mailhoz Wort Price révén, majd az egyik előkelőbb irodalmi nagyság környezetébe is, Lédi Nordonhoz, aki külön meghivta kastélyába, hogy huzamos ideig szerezhessen tájékozódást a magyar irodalmi és kulturális életről...

Olyan, mintha valahonnan a mesék messzeségéből hallaná az ember ezeket a szivderitő hireket. Hogyan, hát lehetséges még ma is, hogy a tudás és tehetség győzedelmeskedik, hogy siker

DR BALOGH BARNA.

koronázza az elhivatott művész lélek önzetlen munkásságát? Ugy látszik, hogy történnek még szerencsés csodák a magyar föld szülötteivel is. Erre kivételesen értékes példa a dr. Balogh Barna élete, felfelé ivelő karrierje, mely innen a debreceni Kollégium tövéből hajtott ki, innen indult el a Nagyerdő lombjai alól, hogy meghódítsa a világot és ámulatba ejtse messze országok sokkal szerencsésebb plánéta alatt született fiait...

Mert évekkel ezelőtt jósoltak ugyan szép és sikerekben gazdag jövőt baráti és ismerősi körben Balogh Barnának, *de senki se merte volna akkor hinni, hogy ezek a jóslások valóra válnak.* Közismert dolog volt az Debrecenben a megszállás ideje alatt, hogy Balogh Barna, mint a ref. gimnázium diákja, milyen nagy ámulatot keltett és elismerést szerzett, mint az ántánt tisztek tolmácsa. *Skót, angol és francia tisztek vele fordíttatták le pl. a helyi lapok anyagát és mikor egy alkalommal éppen Padlof angol tiszt fordíttatta az egyik debreceni lapot, történt meg az alábbi eset. Balogh Barna kézbe vette a magyar szövegü helyi lapot és nyomban olvasta a magyar szöveget angolul az ámuló angol tisztnek.* Hihetetlennek látszott ekkora tudás az angol előtt, azért hirtelen elkapta a fiu kezéből a magyar lapot, hogy vajjon nincs e a lap mögött az angol szöveg... Persze, hogy nem volt ott, ellenben a Balogh Barna tudása angol szöveg nélkül is visszatudta adni a teljes angol szöveget a magyar lapból. Más alkalommal, mikor egy magasrangu kinai tiszt jött Debrecenbe, autóval mentek el a gimnáziumba, hogy Balogh Barna jöjjön el tolmácsnak nem kevés ámulatára a kinai magasrangu tisztnek...

És még ki tudná azt mind szerbe, számba szedni, ami a mai zavaros és tulzottan lázas sietésü életben megtörtént ezzel a zseniális nyelvtudásu magyar fiuval, akinek nemcsak fejében, de az ujjaiban is ott van a 14 nyelvnek minden ismerete, mert pl. idegen nyelvü szöveget behunyt szemmel is ugyan olyan jól gépel, mint más ember látónézéssel. Akárhány nagyforgalmu vállalat szivesen vette ideig-óráig levelezési munkáját és ma is találna elhelyezkedést számtalant is, ha az elhivatása és a magyar szó iránti rajongása nem vinné, nem sodorná az irodalmi és művészeti irányok felé. Mert nem kereskedelmi, üzleti levelezést akar Balogh Barna szédületes nyelvtudásával szolgálni, hanem az örök és egyetemes művészetet és irodalmat a magyar nyelv iránt érzett mérhetetlen rajongással és mesébe illő szeretettel...

És zengi a magyar szó értékét, a magyar nyelv szépségét és a magyar gondolat mindenekfelettiségét 14 nyelvén a nagy világnak, mert ez a szépségesen szép sors rendeltetett számára.

A kollégiumi kis diák, aki már a gyermekkor padjaiban három világnyelvet beszélt, most a férfikor küszöbén 14 nyelven hirdeti, hogy ma legnehezebb sors magyarnak lenni, de szebb minden más nemzet sorsánál és nincs nép, akivel cserélni tudna köztünk a legszegényebb földfia is...

Mert ez a föld az, melyért élnünk s halnunk kell széles e világon, bárhova is sodorta el a végzettel társult élet eme ezer esztendő véres küzdelmével megszentelt föld fiát. Magyar lélekben, szivben, ha nyelvben tizennégyféleképpen is fejezi ki magát...

Dr. Sz. Rácz Imre.

Vitális Imre, az utolsó bihari utonálló rémtette

Irta: **Kiss István** ny. községi főjegyző.

Pár évtizeddel ezelőtt a dánosi rablógyilkos czigányok rémtetteihez hasonlóan, országos szenzációt váltottak ki Vitális Imre berettyószentmártoni lezüllött kisbirtokos által elkövetett rablással párosult gyilkossági esetek is.

Ez a jobb napokat látott ember, mindaddig, míg vadászszenvedélye kis vagyonából ki nem forgatta, tisztességes és becsületes életet élt családja körében. Mint kitünő lövőt a környékbeli uri emberek többször meghívták körvadászatokra s igen kedvelték szerény és alkalmazkodó modoráért. Nem is sajnálta a pénzt drága fegyverek és töltények beszerzésére s hangos vadászmurik rendezésére. Vadászszenvedélye amilyen mértékben fokozódott, olyan mértékben apadt napról-napra kis vagyonkája, mígnem egyszer végképpen kicsuszott lába alól, nem maradván egyebe egy kis nádfedeles házacskánál.

Vagyonának elpusztulása után nagyon bántotta, hogy nem tud tovább is Diána istennőnek áldozni s egészen tosszul érezte magát, ha néha-néha kisétált a határba s hallotta a vadászok és hajtók vidám zaját s a sürü puska ropogást. Ez a neki rendkívül kellemes zaj, egyszerre megbillentette lelki egyensulyát s hogy vadászszenvedélyének továbbra is hódolhasson, elhatározta, hogy bármi úton-módon sok pénzre kell szert tennie, hogy vagyonilag is regresszálja magát.

UTONÁLLÓ LETT!

Első véres tette a Kardó község birójának meggyilkolása és kirablása volt. Ezt a jómódu embert egy nagyváradi vásáron szemelte ki áldozatául. Ugyanis amikor

a biró több darab szarvasmarháját nagyobb összegü pénzért eladta s hazafelé indult szekerével, Vitális töltött fegyverrel a vállán nyomon követte az országuton.

Amikor a biró a Félix fürdő táján egy útkanyarulathoz ért: Vitális lekapván válláról fegyverét, rövid célzás után

a birót orvul agyonlőtte

aki nyomban meghalt.

Ekkor Vitális a *halott biró kabátjának zsebéből a pénzeszsacskót magához véve, a szekeret a holt bíróval együtt útjára eresztette.*

Vitális a rablott pénzzel kerülő utakon, szántóföldeken keresztül *minden célnélkül futott tovább, tovább. Mígnem egyszer teljesen kimerülve, egy bokrokkal szegélyezett kiszáradt árokba feküdt le, hogy kipihenje magát.*

Itt fektében gondolta végig aztán elkövetett szörnyü tettének sulyos következményeit.

Lelki tépelődése közben fejéhez kapva vette észre, hogy kalapja hiányzik. Fekhelyén körülnézve sem találta meg.

Ez a kalap lett árulója!

A gyilkosságot követő másnap a tett szinhelyén a nyomozó csendőrség rátalált a kalapra. A kalap még alig használt volt. Bélésében egy berettyóujfalui kalaposmseter bélyegzőjének lenyomata volt látható.

A csendőrség a kalaposmester üzletébe kiszállt, ahol a kalaposmester a felmutatott kalap eladására vonatkozólag előadta, hogy *legjobb emlékezete szerint a kalapot pár héttel azelőtt Vitális Imre nevü berettyószentmártoni lakosnak adta el.*

Ezen biztosnak látszó nyom alapján a csendőrség rögtön kiszállott Berettyószentmártonba s meglepetésszerüen betoppantak Vitális lakásába. Vitális nem volt otthon.

Felesége s anyósa az előttük felmutatott kalapban Vitális kalapját ismerték fel. A csendőrség közölte velük, hogy a kalapot a kardói biró meggyilkolásnának szinhelyén találták.

A két asszony arcszine halott halványra változott. Rögtön nyilvánvaló lett előttük, hogy Vitális távolléte, megtalált kalapja s a kardói biró meggyilkolása, szoros összefüggésben állanak egymással. Vitális hollétéről felvilágositást adni nem tudtak.

A talált kalap nyomán a csendőrség részéről széleskörü nyomozás indult meg Vitális kézrekerítésére.

Javában folyt már üldözése, amikor egy késő estén, a csendőrgyürün keresztül belopakodva, lakását megközelítette, annak ablakán halkan bekopogtatott. Felesége az ajtót kinyitva Vitális belépett a szobába. Anyósa amint meglátta, rögtön heves szemrehányással illette, átkozta, szidalmazta véres tettének elkövetése miatt. *Vitális csendre intette anyósát, félvén a csendőrök felfigyelésétől. Azonban az anyós még jobban és hangosabban káromolta, mire Vitális anyósát célba véve egyetlen lövéssel halálra sebezte.* Ő pedig az ajtót gyorsan felszakítva, a sötét éjszakába elrohant.

Ezzel már két gyilkosság terhelte meghibbant lelkiismeretét.

A csendőrkerületi parancsnokság most már 200 főre menő csendőrséggel vette kezébe Vitális üldözését.

A csendőrparancsnokság Berettyószentmárton községházából irányította a nyomozást, illetve üldözést. Innen lettek kiküldve a járőrök a meghatározott helyekre.

Egyik sötét estén nyolc óra tájban, két tagból álló járőr indult ki, hogy a falu környékét megfigyelje. Amint a falu melletti köztemető árkához értek, az árokból gyors egymásutánban két puskalövés dördült el. A járőr mindkét tagja találva lett. A vezető őrmestert mellén találta a lövés és azonnali halálát okozta. A másik pedig oly sulyosan sebesült meg, hogy hetekig élet-halál között lebegve feküdt a nagyváradi csapatkórházban.

A csendőrgyilkosság után a legnagyobb lendülettel s legkisebb gyanus jelre is kiterjedőleg indult meg Vitális üldözése. De mintha a föld nyelte volna el! Sehol, a legcsekélyebb nyomravezető momentum sem mutatkozott, dacára a hetekig tartó folytonos, szünetnélküli nyomozásnak.

Kósza hirek keltek szárnyra aztán arról, hogy Vitális rablóbandát szervezett s tervbe vette a jómódu falusi gazdák kifosztását. Ezen kósza hirek — mint később kiderült — felelőtlen, rossz hirü emberektől származtak, akik kihasználva az általános pánikszerü rémületet, nagyszerüen kamatoztatták azt saját javukra. Szóval valóságos vámszedői lettek a fellépett tömegfélelemnek.

Többek között K... községben néhány notórius tyuktolvaj korán reggel az utcákon irott cédulákat dobált széjjel, melyeken az állott, hogy: »minden tehetős gazda ma estére az utca felőli ablak közibe, szalonnát, sonkát, kolbászt, kenyeret tegyen ki, mert ellenesetben az egész falu ki lesz rabolva és a házak felperzselve!« Aláirva: Vitális Imre rablóvezér.

Nosza lett még nagyobb rémület a falu népe között! *Estére az ablakközök megteltek jóféle disznóságokkal, kenyérrel, kalácsal, stb. A gazdák pedig be sem várva az esti 8 órát, lakásaikba jól bezárkózva, ágyaikba bujva, fogvacogva töltötték el — nagy félelemben — az éjszakát. Ezen éjszakán egyetlen ember sem merte kitenni lábát az utcára.*

De éjfél felé jöttek aztán csoportosan a bekormozott arcu, rossz gunyáju tyuktolvajok, furkós botokkal kezükben, vállaikon zsákokkal és tarisznyákkal s nagy óvatossággal kezdték összeszedni az ablakokba kirakott holmikat. Az összeszedett elemózsiát aztán egy megbeszélt helyen összegyüjtve s azon »bajtársias« módon megosztozva hetekig tartott a vig lakmározás.

A másik egészen humoros történet pedig a V... községbelieken esett meg:

Egy gyenge látóképességü öreg mezőőr, az éjszakai örködés után, a korai reggeli homályban amint hazafelé tartott, hogy a falu alatti deszkabódészerü »hullaház« nyitott ajtaja előtt egy gyanuskinézésü bundásember — kezében nagy darab kenyérrel, szalonnával — jóizüen fröstököl. Mellette a földön iókora nagy bunkós botja hevert.

A mezőőr illedelmesen »jóreggelt« kivánt az ismeretlen embernek, aki csak úgy »foghegyről« mondta vissza az »adjon Istent«.

»Ez az ember senki más nem lehet, mint Vitális« — gondolta el hamarjában. S ezzel az elgondolással rohant a községházához, ahol a hajnali édes álmából a kisbirót felzavarva lelkendezve adta elő, hogy Vitális éppen most reggelizik a hullaház előtt. Bunda van rajta s mellett a földön kétcsövü fegyvere. Elfogása most biztosra vehető volna, ha néhány fegyveres ember rajtaütne és ily módon élve vagy halva kézre kerülne.

A kisbiró rögtön szaladt a segédjegyző lakására, akiről tudta, hogy katonaviselt ember, tartalékos hadnagy s hogy többféle lőfegyverrel rendelkezik.

A segédjegyző a kopogtatásra felébredvén, gyorsan öltözködni kezdett s közben hallgatta a kisbiró előadását Vitálisról.

— Röglön szaladjon! és 15—20 puskásembert zavarjon fel s küldje ide őket lakásomra, hozván magukkal fegyvereiket, mentől több tölténnyel együtt — adta ki a parancsot a kisbirónak.

Alig félóra multán már, vagy husz puskás ember ott sorakozott a segédjegyző lakásának udvarán. A segédjegyző állig felfegyverkezve, előadta az embereknek, hogy Vitális itt van a közelben a hullaház előtt és most itt van a legkedvezőbb alkalom élve vagy halva kézrekeríteni.

Az emberek némelyikébe egy kis »félsz« kezdett tanyát ütni, de azért mindnyájan százszázalékos bátorságot hangoztatva, megbeszélték a támadási módozatokat. Ezek szerint a hullaházat körbe veszik s lassu lépésben nyomulnak feléje. Amikor már 50 lépésnyire megközelítették és a Vitális alakja feltűnik, a segédjegyző harsányhangon élet-halálra való megadásra szólítja fel. Ha pedig Vitális esetleg benn volna a hullaházban, úgy akkor megrohamozzák a hullaházat s roham közben pár össztüzet leadnak, amelyre biztosan reagálni fog Vitális.

Az ily módon megkezdett támadást 50 lépésig semmi incidens nem zavarta

meg. Feltűnt azonban a társaságnak, hogy Vitális nem mutatkozik s hogy a hullaház ajtaja be van téve, miből arra következtettek, hogy a reggeli szalonnázás után Vitális egy kis hajnali álomrahajtotta fejét s az ajtót ő tette be.

Ekkor a segédjegyző komandójára eldördült az első össztüz, roham közben a második. De semmi jel vagy mozgolódás a hullaház felől! Mindössze az történt, hogy egy pár erősebb lövés a hullaház oldaláról 2—3 darab lazán álló avatag deszkát lesodort.

»Mélyen alhatik odabent« mondják egymásnak az ostromlók. Igy fektében még jobban elnyomhatjuk! De kinek lessz elég mersze az ajtót belökni!?

Erre a veszélyes feladatra a bátor és hatalmas termetü községi »gátbiró« vállalkozott, de csak azon feltétellel, ha az összes emberek — kézben tartott fegyverrel — benyomulnak utána a hullaházba.

A nagyerejü gátbiró az ajtót benyomva, utána tódultak a fegyveres emberek »kész«-ben tartott fegyverrel. A hullaház közepén, a kopasz földön a fejebubjáig bundával betakart ember feküdt, kinek csizmás lábai a bunda alul kikandikáltak. Egyszerre 20 puskacső meredt a fekvő alakra, miközben a gátbiró lerántotta róla a bundát. Ekkor lön nagy meglepődés és keserü csalódás! de mind emellett nyugodt fellélegzés! Az üldözött »nagyvad« helyett egy szegény vándorló énekes koldus ébredező, ijjedt arca bámult az őt körülvevő fegyveres népségre. Az emberek rögtön felismerték benne a »Rigó« günynéven ismert énekes koldust, aki reszkető vékony hangú énekléssel járta a községeket. Valódi nevét senki sem tudta. »Rigó«-nak maradt holta napjáig.

A V .. községbelieket máig is gúnyolják, a hullaház ostromlásáért s kérdezik tőlük: »mennyit kaptak a Vitális elfogásáért?

A szerencsétlen Vitális a nagy üldözés dacára sem jutott élve a földi igazságszolgáltatás kezére! *Egy vasárnap reggelen jókor, belopakodott saját — üresen hagyott — házába és borotválkozni kezdett. Egy arrahaladó öregasszony az ablakon keresztül meglátta Vitálist. Az asszony azonnal a csendőrséghez futott s egy mondatban közölte, hogy »Vitális a saját házában most borotválkozik.*

A csendőrség nyomban körülvette Vitális házát s a zárt ajtón keresztül megadásra szólította fel a parancsnok. Vitális erre — minden felelet nélkül — az ajtón keresztül egy puskalövést adott le, mire a csendőrök az ablakon keresztül elárasztották lövésekkel a szoba belsejét. Tüzelés közben belülről ismét egy lövés dördült el, amely azonban nem kifelé lett irányítva. Ez a lövés oltotta ki Vitális életét! Ágyára feküdve, a puska csövét álla ala illesztve, lábujjával a ravaszt megnyomta s a robbanó lövedék szétvetette koponyáját.

A végén kiderült, hogy az egész üldözés alatt *Vitális ki sem mozdult falujából. Rokonai és jó ismerősei ide-oda bujtatva oly ügyesen rejtegették, hogy nem tudtak a csendőrök nyomára akadni.* Legutolsó buvóhelye a határban félreeső helyen, egy iszalaggal sürün befutott mély árok volt, melynek falába ásott kavernaszerü szük helyiségében tartózkodott.

Jatzkó Cia művészetét csodálják a portugálok

Levél Lisszabonból Jatzkó Ciához, kinek filmjei most érkeztek a portugál fővárosba — Francia illatszergyáros parfőmöt nevezett el Ciáról

Jatzkó Ciának, a debreceni szinház kedvelt és népszerü tagjának tudvalevően nagy sikerei voltak a filmművészet terén is. A kis »csodaprimadonna« nemcsak mint gyermekszinésznő, hanem mint filmszinésznő is ismert nevet vivott ki magának. Jatzkó Cia több filmben vállalt szerepet, melyek most járják a külföldet és mint az alábbi levél bizonyítja, dicsőséggel.

Jatzkó cia az elmult napokban az alábbi levelet kapta Lisszabonból:

Lisszabon, 1934. IV. 2.

Kisasszony!

Filmjei elhomályositották a mozivilág csillagait. Az egész világ csodálja az ön zseniális kulturáját, u. i. az Ön művészete, mondanom sem kell, a világon a legjobb

Magam részéről elsősorban, mint a legkiforrottabb művésznőt bámulom, amilyet mi, portugálok a vásznon láttunk. Arra a nagy szivességre kérem, küldjön nekem egy fényképet aláirással, hogy megrendezhessünk egy versenyt több sztár között, akik között Ön az első.

Hálás köszönettel, kisasszony, maradok az Ön őszinte bámulója

Artur Ferreira Lopes.

Arca do Everasto no. 1-c. Losboa — Portugal.

A portugál fővárosban tehát nagy sikert értek el azok a filmek, melyeken Jatzkó Cia művészete ragyog. Hírneve azonban más külföldi országokban is megvan. Franciaországban is ismerik, hanem nyilván nagy népszerüségre tett szert. Ezt bizonyitja, hogy a Chiaparelli nagy illatszergyár engedélyt kért arra, hogy egyik készitményét Cia parfőmnek nevezhesse el.

Örömel veheti tudomásul a publikum, hogy Jatzkó Cia hirnevet és becsületet szerzett külföldön nemcsak magának, hanem a magyar névnek is.

Gyümölcstermelési verseny

A Gyümölcstermelők Országos Egyesületének Hajduvármegyei Fiókegyesülete Hajduvármegye területére a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamarával kapcsolatosan, a kamarakerület területére kiterjedőleg ez év folyamán gyümölcstermelési versenyt rendez, a mely abból áll, hogy a termelők behoznak, vagy beküldenek csinos dobozban finoman csomagolva a mezőgazdasági kamarához idényszerüen minden igen szép gyömölcstermésből: földieper, málna, köszméte, ribizke, őszibarack, kajszi barack, meggy, nyári alma, körte, görög- és sárgadinnye, csemegeszőlő, szilva és ringló, őszi alma, körte, téli alma, körte fajtákból 10—10 darabot, illetőleg a kisebb gyümölcsökből 30 szemet, a dinnyefélékből 3 darabot és a szőlőfajtákból 3—3 fürtöt, teljesen ép állapotban, ággal és egészséges levelekkel ellátva, a fajta nevét, a termelő nevét és pontos címét rájegyezve.

Kaszanyitzky Endre úr szép nagy s a délutáni naptól védett oldalon fekvő kirakatát ezen gyümölcsök állandó kiállitása céljára átengedte.

A termelők részére díjazást is tüzünk ki, még pedig I., II. és III. díjat. A díjak tárgyi díjak. Lesz egy vándordij is, mely az egész Tiszántúl gyümölcstermelői részére szól, minthogy a mezőgazdasági kamara kerületében minden vármegye fiókegyesületében egyidejüleg lesz a verseny. Címe: Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara és a Gyümölcstermelők Hajduvármegyei Fiókegyesülete gyümölcstermelőinek állandó kiállitása és versenye. A díjakat is kiállitjuk. A fajtákat megnevezve állitjuk ki, tehát e kiállitásnak pomológiai jellege is van, mely nagy mérvben ismeretterjesztő hatással fog birni.

AZ ÉLET ÁRJA...

REGENY. — Irta: VECSEINE JANKOVICH LUJZA.

(14. folytatás.)

— Majd megtisztul újra, ha helyet enged az okos szónak. Ne kódorogjon szüntelen. Ne éljen az országuton. Látja, elrenyhül, eliszaposodik a lelke egészen, ha még tovább is üzi ezt a céllalan, mihaszna életet. Hisz van az ember úgy néha, hogy neki futna fejével a falnak, hogy összezúzza a koponyáját. Tudom én jól. Voltam én is úgy. Mikor a négy kis gyermekkoporsót egyszerre vitték ki innen az udvarról. De aztán csak belenyugodtam valahogy. Az Isten adta, Isten elvette őket. Nyugodjék hát meg kelmed is. Nézzen körül. A világ szép. Az életet meg kell becsülni. Az árnyék mellett ott van a fény, a rossz után jön a jó. Az éjszaka nem lehet olyan hosszú, hogy virradat ne kövesse. Hallgat reám István gazda?

— Hallgatom, hogyne hallgatnám!

— Lássa, itt nálunk, a gazdaságban mindig szükség van munkáskézre. Az ispán úr éppen tegnap mondta, hogy aratáskor kellene egy megbizható ember, aki felügyelne az idegenből ideszakadt aratókra és később a cséplőkre. Hát itt van az a megbizható ember. Az Isten küldte. Kap tisztességes fizetést, csinos, tiszta házat, fát, gabonát, elegendőt. Mert én tudom, hogy sem egy, sem két hónapra szegődik el, hanem nálunk marad, míg a világ. Látja, itt az uraságot csupa régi emberek szolgálják. Talán én vagyok köztük a legfiatalabb és én is 10 esztendeje, hogy a méltóságos urék kenyerét eszem. Fogadja meg a szavamat. Gondolja azt, hogy az Isten, az irgalomosztó Isten mutatta meg ezt az utat, ahol a munka és békesség várakozik rá.

Bató István meg se moccant a beszéd alatt. Mintha odaszegezték volna. Csak nézett a majoros gazdára, kinek ajkáról úgy folytak a kenetes szavak, mintha pap lett volna.

Milyen jó ember. Orvosság ennek minden szava. Csakugy kenegeti a sebzett szivét...

Körültekintett a tiszta, csinos szobában. A paradicsom ez, vagy mi? Csakugyan. Minden olyan tiszta rendes itt. A fehérre sikált padló beterítve szőttes pokróccal. A meszelt falon képek: Kossuth apánk és Rákóczi... Az ajtó felett, a tálason tarkavirágos székely kancsók. A fal mellett az ágyak magasra vetve csikos huzatokba bujtatott dagadó párnákkal és dunyhákkal. Az ablakon fehér függöny, a fáján piros muskátli, cserepekben. A szomszéd házból halk dudolást, a szövőszék ritmikus kattogása kisér. Ott bizonyára a gazdáné dolgozik. És a nyitott ajtón át látni lehet a dombok felé futó szántóföldeket, hallani a vidám füttyszóval dolgozó béreseket és ott, távolabb, az árnyas fák közül, a bádoggal födött templomtornya csillog ide, a kereszttel.

Igen... Itt talán érdemes lenne ujból kezdeni az életet.

És Bató István ottragadt.

Derék, jó munkás vált belőle. Később a régi életkedve is visszatért valamelyest és alig telt bele két esztendő, ujra beállott a rendes, boldog emberek sorába. Meg is házasodott. A második asszonya, a csinos Szilágyi Zsuzsánna, eleven, tüzről pattant menyecske volt, merőben ellentéte az elsőnek, aki Isten adjon neki örök nyugodalmat, gyávácska volt egy kicsit. Mindentől félt, mindjárt megijedt és gyakran panaszkodott, hogy látások gyötrik. Talán a szomorú sorsát látta előre szegényke...

Ez meg, a köből is olajat tudott facsarni, amint mondani szokás és nem volt az a nehéz munka, mit játszva el ne végzett volna. Mint az eleven tűz, olyan volt a járása-kelése és áldás, gyarapodás kelt a nyomán.

Ennek az asszonynak volt az első gyermeke Bató Ferenc, akire már négy éves korában felhivta a figyelmét Lipthaynénak Rác Mózes, a majoros-gazda.

— Táltos ez a legényke, méltóságos asszonyom, valóságos táltos. Irni, olvasni, számolgatni tud már. Elleste a béres gyerekektől, akik iskolába járnak. Én azt hiszem, tanitatni kellene ezt a gyereket tovább, ha itt az elemit kijárta.

Igy történt, hogy a gyerek Brassóba került, az érettségi után, pedig a budapesti orvosi egyetemre, mivelhogy ahoz a pályához mutatott nagy kedvet.

Nagy, igen nagy tisztesség volt a Bató párra, mikor a fiuk hazahozta a kitűnő orvosi diplomát. Az ünnepi ebédre a kastélyba voltak hivatalosak mind a hárman és mikor az ezredes úr felköszöntötte őket, az egyszerü szülők szive betelt mennyei gyönyörüséggel és mélységes hálával az Isten és a méltóságos urék iránt.

XI.

Bató, most, hogy egyedül maradt szobájában mindezeken újra végiggondolt. Oda állott a nagy tükrösablak elé és elmerengve nézett le a körutra.

A téli alkony gyorsan szállott a nyüzsgő emberrajra. A villamos lámpák, mintegy varázsszóra gyúltak ki, mintha a csillagok onnan felülről egyszerre hullottak volna alá, hogy estére felékesitsék a szép fővárost.

Lehunyta szemeit, hogy lelkének szabad repülését semmi se gátolja és egy pillanat alatt otthon volt.

Szeretett ilyenkor gondolatban otthon bolyongani. Az édesanyja szövőszéke körül, az ő okos, életrevaló mondásait vigyázni, az apja becsületes, barázdás arcát nézni, a többi munkások vidám nótáit, tréfálkozásait, tündérmeséit hallgatni.

Mert minden nagy tudása mellett is lelkében megmaradt egyszerü székelynek és ha mégis ilyen nagyra vitte, az ő fenomenális eszének lehet tulajdonitani, a szivének igazán nem sok része volt benne.

Istenem, ha csak a szivére hallgat, talán ott hajtja ő is az ökreit az apja mellett, ki a szántásra, vagy fát hord be a szekéren a lombjavesztett havasi erdőkből.

este is szinházba kell mennie. Megigérte és be kell tartani az igéretét. Lipthayék ebben a tekintetben nem ismernek tréfát. Az ő befolyásuknak tulajdonitható, hogy a hivatását fanatikusan imádó ember a társadalmi életnek is úgy ahogy eleget tett; eljárogatott velük ide-oda. Mert nekik nem tudott ellentállni.

A szép csillámu Olt folyó, amely jóval az ő világrajövetele előtt a Végzet szerepét játszotta a Bató-familiában, Gidófalvára vezette az apját. Azóta a Lipthay családé voltak ők testestől-lelkestől. Ha kivánták volna az életüket, egy szó nélkül feláldozták volna. Ezt a fanatikus odaadást hatványozott mértékben örökölte a doktor, aki csakugyan nekik köszönhette ragyogó pályáját, mostani fényes pozicióját, mindenét.

(Folytatjuk.)

Debrecen, 1934 Aprilis 15. Vasárna

Judas Matyi

BIZTOS NYUGALOM.

— Uram, a szomszéd család kéri, adná kölcsön éjszakára a gramofonját.
— Nagyon szivesen. Talán táncolni akarnak?
— Nem kérem, aludni szeretnének.

MÁMOROSAN.

— Nini, egy berugott lámpaoszlop.

A TÁNCHELYEN.

— Azt állítja ez a hölgy, hogy harminc éves.
— Lehet, hogy a pezsgő teszi, de én bizony a duplájának látom.

A fekete kéz

Jóbné szinte lihegve fogadta hivatalból hazatérő urát. Egy cafatka papiros szeletet szorongatott, amelyről a megdöbent Jób a következőket olvasta:

»*Ha nem tetszik 3 pengőt kiadni a Zsuzsinak, úgy éccaka magam jövök érte, amit mindkettőnk érdekében szeretnék elkerülni. Nem fenyegetés akar ez lenni, de őszintén mondom, baj lesz, ha a pénz nem lesz a Zsuzsinál. Tisztelettel . . .*«

— No, mit szólsz ehhez? Már ide is elkerül a Fekete Kéz. Lásd itt az aláírás helyén két fekete ujjlenyomat.

— Mindenesetre szerény ember lehet! — szólt Jób töprengve. — Azt tanácsolom, adjuk oda Zsuzsinak a három pengőt.

— Könnyen dobálod a pénzemet, azt meg kell adni s meglehetősen gyáva vagy. Én nem ijedek meg az efféle fenyegetéstől. Hadd jöjjön az a Fekete Kéz éccaka. Itt vagy mellettem, a védöm! Mitől féljek?

— Zsuzsi mit mond?

Kivallatták, Zsuzsi nem tudott semmiről, míg a piacon járt, addig dughatta valaki a konyha ajtón keresztül a cédulát.

A rejtély már kora délután megoldódott. Egy kéményseprő kocogtatott be a konyhába s megkérdezte Zsuzskót:

— Itt a pénz?

Feleletet sem várva folytatta:

— Ilyen házat is alig lehet találni, soha senki sincs itthon, legalább néha magát találnám egyedül . . . Meg van a kéménytisztításért járó három pengő? Vagy kénytelen leszek a főnök urnak jelenteni. . . . Éccaka még sem jöhetek, hogy itt találjak valakit s a nagyságos urékat zaklassam . . .

Jóbné kissé fölényesen jegyezte meg az urának:

— Látod, *te már fizetni akartál . . .*

(Rany.)

CSAK 1 MOSOLYT

MINDENNEK A TETEJE.

— Halljátok, gyerekek — panaszkodik a színházigazgató — ma olyan csapnivalóan játszottatok, hogy többen a nézők közül már jelentkeztek és kérték törlésüket a szabadjegyesek listájáról.

FURCSA KÉRDÉS

— Miért lesznek öngyilkosok az emberek?
— Többnyire azért, mert unják az életüket.
— No és ez szórakoztatja őket?

ZONGORAHANGOLÁS

— Nézze hangoló ur ez a billentyű nem szól.
— Megjavítsam, kérem?
— Dehogy! Azt szeretném, ha a többi billentyüt is ebbe az állapotba hozná.

KEDVEZŐTLEN PILLANAT

— Ki az ördög verhet föl ebben a hajnali órában a legjobb álmomból?
— Oh, papa, az bizonyára Pali lesz, aki meg akarja kérni a kezemet. Igérd meg, hogy nagyon kedves leszel hozzá.

IDŐK VÁLTOZÁSA

— Asszonyom, az útlevelében fekete hajunak van feltüntetve, pedig úgy látom, szőke.
— Óh, az útlevelet még tavaly állították ki

RANY LEXIKONJA

KÖKÉNY. Erdőn vadon növő fanyar gyümölcsféle, melynek, sajna, husa vékony s kőből van a béle.

KÖNYV. Huszonnégy betücskével kötetek megtelnek, de melyek most kiadóra s vevőre nem lelnek.

KÖNNY. Oly omló sósas nedü, ha nevetünk-sirunk; örömünkben ha bőven van s bánkban, ha nincs zsirunk.

KÖPENYEG egy büvös jószág s hasznos azonfelül, mert aki azt jól forgatja, diszsirhelye kerül.

KOVAKŐ, mit másik nevén TÜSSZKŐ-nek is hivnak, amelyek azonban szikrát szikrázni nem birnak.

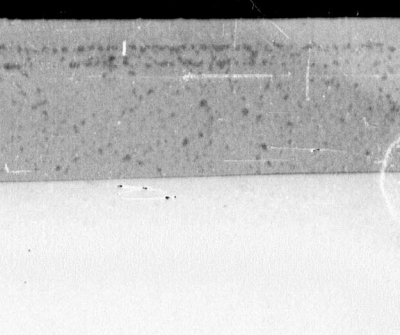
KÖRMÖCBÁNYA, hol aranypénzt vertek és bányásztak, melynek aztán jó apáink a nyakára hágtak.

KÖTÉL. Len s kenderből fonott — mondjuk — vastag spárga, mely átsegit sok búsongót boldogabb világba.

KÖVÜLET-té szoktam válni, ha nőm ruhaszámlát mutat elém és olyankor szemem nem — csak szám lát.

KRÉTA. Igen furcsa anyag, ujjal szokták fogni s mely a cech felirásánál duplán szokott fogni.

KRITIKA, azaz BIRÁLAT sátán tudománya s a KRITIKUS a pokolnak bosszu adománya.

Pondró István levele

Kérem tsak őrmester Horváth!

— Pondró István »reflekszioimaiból« —

50-ven évvel ezelőtt, a nagyerdő sürübb volt, a Hortobágy nagyobb volt, Debretzen kissebb volt. A piatz uttsai tsonkatorony előtt (a mostani Kontsek urék háza helyén) egy nagy otsmány békanyálas potsolya volt (kutyák és matskák szaporulati fölöslegjeit ebbe volt divat beletzuppantani, de akadt benne döglött malatz is, vagy egy idétlen borjatska, hol meg egy elvetélt tsikó vagy göndör bundás bárányka). A házi haszonállatok fiataljainak még nem dukált külön temető, tsak a nagy dögöknek. (Manapság már másképp van.) Árpádtér még nem volt, tsak pár nádfedeles vityilló. Schaff Gyula kotsmája helyén vadvizes totsogókba jártunk fürdeni és sok volt itt a tekenős béka. (Egyszer fürdés után egy zsombék szélén ülve húztam volna fel a tzipőm. Kezdem érezni, mintha földtsuszamlás keletkezne. Nagy tekenősbéka mászott ki — »alólam«.) Az templom helyén akkor is állott egy középület, tsakhogy Bacchusnak áldoztak benne, lévén az egy kotsma, névleg »Tsitsogó«(Akadt benne ember minden héten, akit agyon ütöltek, néha kettő is. Két lóhátas rendőrpandur folyton portyázott és a kápára tsüngesztett »karikás«-sal léptennyomon itélkezve osztotta az igazságot, ahol rendbontás volt kirobbanóban. Strandfürdőnek, tsolnakázó tónak, stadionnak, purgatoriumnak (egye meg a fene), krematóriumnak hire hamva se volt még, mert a mostani városbiró még tsak kis rövid selyemplundrás patzalista volt az elemi oskolán.

Az hatvanutcai köszörüs ur Papiszák, akkoriban volt felszabadult legény. Pityiri Nagy Pista is még tsak kezdett betanulni a talyigás mesterségbe. De az Vilmos huszárok laktanyája meg volt és ebben örmester ur Horváth már benn volt. Bundásoknak megrettegtető atyauristene. Nagy volt a sürgés forgás, közeledett a Hubertus. (Most sok kabátot tsinálnak ilyen nevüt.) Ilyenkor pedig az ünnep versenyező lófuttatással volt kaptsolatos. Gróf Ćekszüell Ghyllenbandt kapitány arany fogantékos rájtpájslijját megtsillogtatva a napfényben, odainti örmester ur Horváthot és szól neki ékes — honi nyelvünkön. Zie Wachtmeiszta! Enkemet gikelsz muszaj metyek Beschprechung tsinálik tiszturakokkal a ferseny. En a nátyerde tiszturakal kilofakolsz. Rajtschul maka megdard és fityász nem hipa esni ety se nem lónak. Ferstanden? A pites puta huszáron bagázson kiokdadolsz a ló gimélni és nem strupiert ginczolsz. Ferstanden? (Mig ezt elhadarta fel is mászott az oda vezetett magasvérüre s

beadva a vasat neki elvágtatott az éjszaki kapun a nagyerdei lóverseny pályához.)

Horváth urnak pedig (mivel hogy ő is ki akart lovagolni a tiszturakkal) olyan emberevő kedve támadt, hogy az indulattól a piros sapka félre fittyent a fején. Két szeme villámokat lövelt a bajusz kifenve, előre igazítva, mintha fekete rigó madarat nyelt volna s annak a két szárnya maradt volna ki, nem akadt ember, aki sokáig állani tudta volna a tekintetét. Beszélni, ölni, gyilkolni tudott a szemeivel. A két bajusz állott, mint a vasvilla, mintha fel akarna velük valakit nyársalni.

24-gy huszárból álló abteilung lép be a lovardába. Horváth ur sasszeme keres, kutat, mustrál. Minden rendben, hiba nints. An der linken Hand. Schritt marsch! Halt! Aufsitzen! Megy minden mint a karikatsapás. A schritt (lépés) a trapp (ügetés), a kurtzer galopp (rövid vágta), a kleine Tour (kis kör), grosze Tour (nagy kör), majd a »Wechselt« (váltani), Schulternherein (vállat be), Kruppherein (farat be), a Pferde Kopfherbei (ló fejhajlítás). Sikerült minden. Egy szalmával befont rudat hoznak be. Hetvenöt czenti magasan beállítják, ugratáshoz.

Az örmester ur bal tsizmaszárába egy ujnyi vastag nádvessző feszül a piros szarvasbőr rajthuzli mellett, bal kezében virgónia szivar (br. Üchtritz főhadnagy urtól kapta) jobb kezében a hosszu lovarda ostor. Meginduł az első huszár, átrepül, jön a másik, jön a többi. Hanem egy kis baj jelentkezik. Horváth urat majd szét veti az inulat, hogy haragos gerjedelmének sehogysem nyilik alkalom — kifejezést adni. És jön az alkalom még pedig egy úgynevezett zenerális darázs alakjában. Nagy rovar ez, fekete sárga potrohhal, a ló ha a dongását hallja, még a bárány szelid is megvadul tőle. (Amugy Syrex gigas a tudományos neve.) Schayer Izidor szürke heréltje már hegyezi a füleit, de nemcsak a lovasa is, mert nyakát érintette a sárga potrohos bogár. A szárakat elereszti, a »Sólyom« a rud előtt megáll és a szegény Izor lónélkül átrepül a rudon. Felmászik, ujból neki lovagol az akadálynak, a darázs egyenest a ló balfülét tsiszolja. Nagy hirtelen megáll a »Sólyom«, Schayer megint átbukfenczel. Az őrmester pedig irtózatos felindulásában balra eldobja a szivart, jobbra az ostort. Letérdel, sapkáját leveszi és felfohászkodik. Te szentséges allerhöchster kriegsherr ott fenn a fényességes mennyboltozat mögött, mikor az a pokolbéli fekete angyalok agg káplárja Belzebub ebéd után lejobb izüt bagózik rugd ki megszentel papucsoddal a pofájából az angyali bagót, hogy leköphesse ezt a haszontalan szár és tzombnélkül lovagoló huszár maskurát, aki itt csufitja a kunkorgós bajuszu Vilmos tsászár ditsőséges regementjét, hogy a Maros vize follyon bele szép tsendesen. Avval úgy vágott végig a földön ülve maradt deliquensen, hogy a nadrágot 12 öltéssel operálta be a kompanie schnajder. Hasonló lyókat kíván

Pondró István.

AHOL NINCS...

Feleség (éjszaka fölébred): Hallod, Pali? A szomszéd szobában betörő jár.

Férj: Sohse bánd, kedves! Nálunk legfeljebb egy kis mesterségbeli gyakorlatot szerezhet.

SKÓCIÁBAN

A skót felesége bekiált a házba az urához:

— John, John! A házunk kertjében egy idegen tehén van.

— Fejd meg gyorsan, aztán kergesd ki!

Bugyi Sándor talyigás eselei

Kimacskázlunk egymással

Csak kipzeljük mán kigyelmetek, engem a járásbiróság a mult héten husz pengő pízbüntetísre ítílt, pedig tiszta igasságom vót. Azt kérdezte tüllem a tekintetes biró úr: Igaz-i, hogy Bende Gáspárnak azt monta: »Többre becsülöm a pipámba lívő bagót, mint tíged«.

— Igaz, tekintetes biró úr kírem, aszontam neki.

— Na, ha aszonta, hát ezennel elítílem magát húsz pengő pízbüntetísre becsületsértísír. Megnyugszik vagy fejlebbez?

— Mán hogy nyúgodnék meg, alászon istálom, mondok, hisz én nem követtem el becsületsírtíst evel a kis igazmondásommal, mer mír azír, hogy nékem a bagó nagy ílvezetet nyújt, kivált ha a nyelvemmel is utánanyúlok, oszt jól megforgatom, hömpölygetem a jukass fogamon, de Berde Gazsi nemhogy ílvezetet nyútana, deg sőt mindigbosszant és sokszor a tyukszememre hág még a Koplalóba is, akkír én űtet vakszemen szoktam lökni az öklömmel, de meg egyéb csinnyaivel is sokszor rászógált mán arra, hogy én űtet semmire se becsűjjem. Hát kírem alászon ezír becsűlöm én többre a pipámba kucorgó bagót, mint űtet. Mert ha én eztet a pipámból kipiszkálom és a balkípembe bétejjesítem, oszt attúl kezdve ott kucorog az ínyemen, hát a nékem nagy bóldogság, de ha Berde Gazsit piszkálom ki a hejjibűl, akkor az éngem kípen toszít, oszt én rendesen csak azután ütöm fel az állát. Eccóval ű nékem ártalmomra van, de a bagó mindig használ és felfrissít.

Igy megmagyaráztam neki a dógot, így a szájába rágtam az igasságot, mintha csak szivarvíget rágtam vóna. Oszt még se vette le rúllam a húsz pengőt, hanem aszonta: jobb, ha kidőfi kend, mer ha fejjebbez, harmine pengő lesz.

Hát kidőftem, ledőftem az asztalra. Azut ott hattam, oszt bánatomba azonnal elmentem a Hullaházba, hogy leöblítem a rajtam eset igasságtalan sérelmet. Ahogy belípek, kit látnak szemeim: a bírót, akki engem elítílt. Ott ölelgette Mártonffi Pistát a hentest, azut koccintott vele és együtt ittak.

Megtuttam oszt a furfangot, akki abbúl állott, hogy minekelőtte és a járásbiróság ípületibe írtem vóna, elibem állott két ember, akkik aszonták, hogy most nem ebbe az ípületbe lesz a birósági tárgyalás, mer meghesedozott belőrűl a fal meg a tukatur, oszt életveszedelmes a benne való lítel. hát evíget űket, mint életmentő személyeket azír rendeltík ki az uccára, hogy a pereskedő felekezeteket a szomszíd házba kalahúzojják által. Na jól van, én elhettem eztet, által is mentem a szomszídba, oszt ott tanáltam a huncut nem bírót, akki rám sózta a húsz pengő büntetíst, oszt ehen mán issza is egye meg a fene.

Na én se vótam rest,, megforgattam a lőcsöt a fejem felett, azut vígig vágtam vele az asztalon, de úgy, hogy egísz hosszába vígig hasatt.

Erre felugrott a szélhámos álbíró, oszt asse tutta hirtelen hányadán van, mer még a szítpattanó üvegcserepek is berepültek a tátott szájába, akkiket a lőccsel gyártottam boros poharakbúl.

— Add vissza a húsz pengőmet, zsivány, — ordítotam rá rettentő mírgesen.

De nem atta vissza, hanem elszalatt.

Le se üthettem, pedig akartam, mer ügyesen féreugrott a lőcsöm suhintása elől. Ekkor ugrott be hozzánk Albert Béla, Ódal Gyurka és Szoboszlai Jankó.

Mondok: ne ide ugrájjatok be, hanem ugorjatok utána ennek a tekergőnek, akki most szalatt el a húsz pengőmmel.

Na fogatták a szót, utána ugrottak. De hiába. Jól látták ugyan az úccán, kergettík is, de nem tutták elfogni, mert úgy járt annak a lába, mint az olajozott istennyila.

Hanem, hogy kárba ne mennyík a futásuk, fogtak helyette egy másik tekergőt, akkirűl kisütöttík, hogy senki más, mint Tituleszku, az olá külügyminiszter, mer ahogy űk monták: sárgásfekete a bűre, komisz a nízíse és sűrűn pislog. Ezt lódították elibem. Én oszt elébb csak níztem, később tapogattam, azut vallattam. Nem vallott semmit, még azt is lassan.

— Hát, mondok e csakugyan nem lesz már, mint az magyarfaló szörnyeteg, akkirűl egy olá lap is leszette nemríg a keresztvizet, mer azt is írta rulla, hogy olyan koros izé, akkirűl még azt se lehet megállapítani, hogy milyen nemű.

Aszongya erre Mártonffy nekem: Hát oszt mi legyík mán evel a koros nemtommicsodával Sándor bátyám, mer én a mezőre szándíkozok menni?

Ezt feleltem neki versbe:

Majd a mezőn, ne fílj Pityu lesz kút,
Megfürösztjük a rossz Tituleszkut.

Hát lehet, hogy meg is fürösztöttük vóna, csakhogy egy rendőr lípett be az ajtón, oszt beleavatkozott a dógunkba, mer aszonta, hogy akkit mink a mezőre akarunk hurcolni és megfürészteni, a nem Tituleszku, hanem, ahogy ű a fizimiskáját nízi, vagy a tifliszi betörő, vagy az afganisztáni legujabb trónkövetelő. De a se lehetetlen lökte hozzá göresnek a rendőr, hogy a legujabb olá összesküvisnek egyik szökevíny cinkosa. Még meg is szagolta ráadásba és minekutána ilyen nagy szagértelemmel víglegesen megállapította, hogy nem tugya bizonyoson megállapítani az élletőnek a kiléttyit, átalvette tüllünk. Mink meg átattuk. Csak azután bántuk meg eztet, mer aztat mink tökíletesen megállapítottuk, hogy ezt a rendőrt még Debrecenbe sose látták és így nem lehetetlen, hogy ez is csak álrendőr, mint ahogy az is álbiró vót, akki engem húsz pengőre ítílt, egye meg a fene.

Most mán azon keztünk oszt gondolkozni, hogy ne szalaggyunk-i ki a kocsmábul és ne fogjuk-i el az álrendőrt és ne hozzuk-i vissza űtet is, meg a Tituleszkut is, akki hátha mégis csak igazi, egye meg a fene. Mán majdnem erre határoztuk magunkat, de hozták ám az új rendeisű borunkat, akkinek a megkóstolását nem lehetett elhalasztani. Na hát ez oszt csakugyan érvínyesen teshezálló ital is vót, akki abbúl is megteccik, hogy Albert Béla nyávogni kezdett tülle és egyúttal úgy láccott a kikiőtögetett nyelve, minha valami kis macska akarna kimászni a szájábúl, hogy a tőfeles színezetű száját lenyajja.

De ebbe mesmeg csalóttunk, mer nem igazi kis macska nyávogott, hanem Albert maga. Oszt ahogy ebbe gyönyörköttünk, eccer csak ott vót körülöttünk az igazi kis macska is.

Szoboszlai hozta egy zsákba. Abba a zsákba, akkibe Mártonffi Pistától elemelte. Mer a Mártonffié vót a macska. Azír csentík el a macskát, mer kegyetlen szíp meg okos jószág vót. Oszt hogy soha vissza ne szökhessík Mártonffiho, egy nagy fene köszörűkövön leköszörűltík a macska körmit. Albert Béla hajtotta köszörűkövet, Szoboszlai köszörült.

Mikor így kikíszítve kivettík a macskát a zsákbúl és az asztalra tettík, Mártonffi mingyá megismerte, hogy ez az övé és sírva borult rá a macskára, de lerángattuk rúlla, mer agyonnyomta vóna. Na lett oszt ebbűl olyan nagy banyadalom, hogy sose láttam hozzá hasonlót, mer mán meg egy vín asszony ugrott be közzénk az úccárúl, oszt erővel el akarta vinni a macskát, mer az az övé, aszongya. Ezen olyat múlatott Ódal Gyurka, hogy nevettibe mán az ódalát is fogta. Igen ám, de azut a banya úgy ugrott neki ott helybe mindenkinek, mint egy igazi füfű vín macska. Erre én meglíptem és hazajöttem, mer olyan nagy baj vót ott, hogy még száz lípísnyire is mindig csak ez a szavazat hallaccott ki a kocsmábul: »Ereszd a hajam!«

De idehaza is kerekedett ám egy banyadalom, mer a vín asszonyom így szólt hozzám: »Nem ismerek rád, te nem vagy az én fírjem!«

— Szent Isten, mondok, hát én is ki vagyok cserélve, mint az álbíró, meg az álrendőr. Az ám, tisztára úgy van, hát e vígett oszt bocsássík meg a nacscsága, akarom mondani nagysárga, vagy hogy is tisztejjem mán Bugyiné tekintetes asszont, csakugyan, most jut eszembe, hogy én a Csiréné komám asszony fírje vagyok, megyek is én ű hozzá. Alásszógája, jó íccakát.

Demán erre megijett a koros kordoványom, nem engedett el, hanem bepofozott a házba és lenyomott a vacokra. Girincen fekve eszmílkettem oszt rá az én szomorú fletemre, akkit mán olyan rígen kénozok ezen a göröngyös födön a lúval, meg egy csökönyös asszonnyal.

Jövendőmondó

Rovatvezető: GAYNÉ ÉDY.

»*Odisseus.*« Kedves levelével örömet szerzett. Annyival inkább, hogy három év után is fáradságot vett magának velem közölni, hogy jóslatom utolsó tétele is bevált. Szivemből kívánom, találja meg benne a boldogságot. És most miután meggyőződött róla, hogy hihet nekem, forduljon csak a jövőben is bizalommal hozzám bármilyen ügyében. Ha kívánesi az »ő« jellemére is, küldej be az irását, legalább megtudja milyen társat kap benne. Még egyszer sok-sok boldogságot kíván és ujabb sorait várja — de nem három év mulva — a rovatvezető.

»*Pimpóka.*« A levelet ne küldje el, mert csak bajt csinál vele. Ellenben személyes intézkedése sikert hozna. Az útja csak később fog eredménnyel végződni. A bélyeget mind megkaptam. A könyvemből sajnos már nem küldhetek. Elfogyett, talán majd a legujabból. Dehogy haragszom, csak bármikor, mindenkor szivesen rendelkezésére állok.

»*Rezeda.*« Ne higyje el minden szavát, akkor keveset csalódik. Majd még ezután jön magának az igazi. Ne gondolja, hogy maga az egyedüli s ki fog még nagyobb csapást is heverni. Örüljön, hogy legalább egy jót is mondok: az állásában megmarad s ez is elég fontos s talán még fontosabb. Hiszen leány van annyi ebben a férfihiányos világban, mint égen a csillag s majd eljön a maga csillaga is.

Debreceni Versbokréta.

Tavaszi érzések

Kiöntő, útszéli árok
jegenyefás partján állok.
Felnézek a magas égre,
szivem derül uj reményre.

Felszárasztó, meleg szelek
fújnak a nyers mező felett,
meztelen fák ruhát öltnek,
szemnek tetsző reménzöldet.

Korhadt nyárfa ujra éled,
beteg testben uj a lélek
s aki ezer sebet kapott :
nem liheg vért és haragot.

Távol sötét erdő terül,
szél muzsikál szüntelenül.
Szemközt éppen most szántanak,
ragyog fejem felett a Nap.

Földillatú, tavaszi táj
felejteti azt, ami fáj.
Szelid, mint a kék ibolya
s gyöggyit, mint anyánk mosolya.

Amit elfeledtem régen :
kezdek hinni már a szépben.
Szeressen mindenki engem,
szeretet van a szivemben.

Tavasz : a legnagyobb béke,
az ébredés örök képe.
A nyár érés, az ősz mulás
s tavasz az uj megindulás.

TÓTH ENDRE.

Kórházban . . .

Az ágyamat csendben körül állták.
Zavarban voltak, nézték a táblát,
És az arcom . . . sápadtnak találták
A fejem alatt emelték a párnát . . .

Valaki kérdezte : hogy vagyok . . .
Aggódva nézte, mennyi hát a lázam.
Idegen arc volt. Suttogva szóltam :
Reggelre testvér üres lesz az ágyam!

— Elmegyek már. A szomszéd is elment.
Sok éjszakán együtt volt velem . . .
S az éjszaka, hogy a hold lement,
Érte jöttek. Elment csendesen.

Valahol a csengőt cibálta a portás
És lassan üres lett a kórterem.
A madám bejött. Az arca rózsás . . .
Egy kis láz volt, szólott kedvesen.

POLGÁR GYULA.

Örök az élet

Ne mondd, hogy elveszett örökre
minden,
Hogy csak szegény por és hamu a
vég ,
Hogy a sirunkon nőtt regős virágból
nem lesz számunkra egy sem
osztalék ;
Hogy elrepült és többé vissza nem jö
E földi létben kinált alkalom . . .
Nem! Oh, ez fényt kioltó rut
hazugság.
Hiszen nekem még nem volt
nappalom.
Szív s lélek nélkül napvilágra jönnek
A drága gyöngyök — romlás
méhibő
S a kincs, mit én keblemre zárva
hordok
Napfényt se látva, semmiségbe dől
A holt anyagnak egy halottja
sincsen.
Atom atomhoz forrva nő, terem ;
Halott rózsának porba hull a szirma
De illatának útja végtelen . . .

Sátorhegyi FARKAS DEZSŐ.

Vénülök

Vénülök, érzem vágyam mulóban,
Unott lesz minden, kedvem fogyó
ban .

Halkul a szivem szerkezetje már,
Észre sem veszem : egyszer csak
lejár . .

Ellene tenni ugyan mit lehet ?
Bizni, remélni, — meddő képzelet..
Ugy sem találok menekvő utat :
Ha titkos ujj a sir felé mutat ! . . .

RÓZSÁSSY LÁSZLÓ

Erek a halálnak

Beteg vagyok, úgynak dőltem.
Megsárgult arcom, fáj minden tagom,
Egyedül vagyok dohos szobámban,
Senki sem hallja fájó panaszom.
Mogorva lettem, elkerülnek !
Titokban jót kacagnak rajtam,
Az emberek most ostoroznak,
Kiknek nemrég javokat akartam.
Lelkem kitártam mindenki előtt,
Nem értettek meg . . . elfordultok
tőlem . . .
Rágalmaztak s kiabáltak :
Hogy az irigység beszél belőlem.
Bamba szemekkel sokáig néznek
E paraszt lelkek, ahol meglátnak.
Bánat emészt, hogy elzárkózottan
Érek a Halálnak . . .

ERNYEI ISTVÁN.

Excelsior !

Nagyot, magasztost, végtelent
Egy szó hevit, alkot, teremt,
Nem szó nem puszta fogalom :
Világrendítő hatalom
Excelsior !

Excelsior ! a harc dala,
A vér megifjul általa,
A vér megifjul, forr, emel,
Vigyj engem is az égbe fel
Excelsior !

Fel hát, előre fel ! Habár
A táj vigasztalan, kopár,
Nincs földi kincs, nincs hatalom,
Mi visszatartson utamon,
Excelsior !

Szennyezve bár a földi lét sarától
Azt képzelem lábam virágba gázol
És győzve rut valón s a zord
halálon
Az Istent, Istent mégis megtalálom!
Excelsior !

BALÁZS MIKSA
VI. rgimn. tan.

Félek . . .

Idegen utcák hűs árnyától,
Vén, kopott házak holt szavától
Félek . .

A lazug ajkú, sanda mától,
Most látott ember mosolyától
Félek . . .

Lépni bús, tegnapi halomra
S visszanézni a tegnapokra
Félek . . .

Hajszolni kéklő messzeséget,
Remélni mindörökre szépet
Félek . . .

Céltalan erre-arra menni,
Szegényen, árván is szeretni
Félek . . .

. . . Haldokló, néma, néma csöndben,
Mikor a szivem vére csöppen . . .
Félek . . .

NAGY FERENC.

GYERMEKEK DEBRECZENJE

1934 ÁPRILIS 15. SZERKESZTI : PALI BÁCSI. 15. SZÁM.

Az óriás kezek

Irta : ALEXANDER DUMAS.

Franciából fordította : *Szőke Emma,*
VI. gimn. tanuló (Dóczi).

(1. folytatás.)

Egy szegény kisfiu jött az erdőből, hátán cipelve akkora rőzse-csomót, amilyent egy kis gyermek csak elbir. Willinek hivták ezt a kis fiut és 11 éves volt. Fáradt és éhes volt. Arcán nagy könnycseppek gördültek végig. Nem annyira az éhség és a fáradság miatt sirt, hanem azért, mert apjára gondolt, akit a mult tavasszal vesztett el. Amikor hazament, a házat üresen találta, édesanyja is épp oly kemény munkát végzett, mint ő. A ház nem volt bezárva, habár üres volt, mert anyja nem gondolt arra, mikor elment, hogy bezárja az ajtót, mert tudta, hogy a tolvajok úgy sem mennek be ilyen szegény lakásba. Belépett a konyhába és néhány szál fát tett a tűzre, Nemsokára világító láng csapott fel, melynél megmelegítette meztelen és dagadt lábait. Akkor a füstöt nézte, mely fantasztikus alakokat rajzolt a széles kandallóban s amely felhőbe borította a telőzet gerendáit. Nagyot sóhajtott, mert nem látta a tüzön a mormotát.

Egy sovány macska ült a tűzhelyen és úgy látszott, hogy ugyanazt teszi, mint ő.

— Lehetetlen, hogy ez sokáig tartson, — gondolta a gyermek, — mert én most kezdek nagy és erős lenni és a jó Isten az ő jóságából, elég erős karokat adott nekem, hogy dolgozhassam ; szegény anyám ellenben napról-napra gyengül. Mostanáig ő dolgozott értem, most már én dolgozom érte. Ha én felnőtt ember leszek, ő nem fog többé dolgozni, hanem otthon marad főzni. Ma az ebéd hiányzik, de nem fog többé hiányzani, hála az én munkámnak.

Willienek igaza volt, hogy így beszélt, mert ő csakugyan dolgos volt és nem maradt tétlenül, mióta kis kezeit használni tudta.

Megvárta tehát nyugodtan anyja visszatérését. Anyja vissza fog jönni bizonyosan, kifáradva a munkától, hogy vele ebédeljen, habár az ebéd nagyon sovány volt.

Nem kellett sokáig várni, az ajtó kinyilt s a jó asszony megjelent az ajtóban, Williet átölelte, majd sírva rogyott le egy székre. Nagyon fáradt volt s nagyon összetört. Mindössze csak egy darab kenyeret hozott.

A gyermek átölelte s aztán halkan így szólt hozzá:

— Anyám, nekem az az elhatározásom, hogy világgá megyek munkát keresni, végtére nem lehetek tovább terhedre.

A jó asszony zokogásban tört ki.

— Én jól tudom, hogy ez nehéz, — folytatta a kis Willie, — de te bele fogsz egyezni, jó anyám, mert nincs más mód kikerülni az élhséget. Amikor te egyedül leszel, eléggé meg leszel elégedve velem és amikor én leszek magam egyedül, mindent megteszek, hogy kivonjam magamat ebből a bajból. Azután, ha megnövök, erős és szerencsés leszek és viszont fogsz látni gazdagon, hogy öregségedben gondot viseljek rád és hogy többé ne legyen szükség arra hogy dolgozzál.

Willie anyja meghatódott, de megértette, hogy a kis fiunak ez az egyetlen módja, hogy megszabaduljon a bajból.

A nap tündöklő és fényes volt, mintha bátorítani akarná a kis gyermeket értékes elhatározásában.

Willi kinyitotta az öreg diófaszekrény ajtaját, elővette egyetlen cipőjét, melyet nagy gonddal rakott el az ünnepnapokra. Megkefélte vasárnapi ruháját, amely valójában nem volt jobb, mint amelyet hétköznap hordott. A szegény asszony maga foltozgatta meg. Csaknem csinos volt ekkor Willie.

Az anyja és fia szomoruan elték a száraz kenyérmardékot, kerülve egymás tekintetét, hogy ne lássák egymás könnyes szemeit.

Óh, higyjétek el kedves gyermekeim, akik szeretitek édesanyátokat és akik titeket nagyon szeretnek, hogy a kis Willienek sok bátorságának kellett lenni, hogy bucsut mondjon anyjának.

— Menjünk édes anyám — rebegte végül — el kell mennem, lásd, az idő szép, mosolyog rám, az út úgy látszik mintha egy hatalmas füves rét volna.

Az anya kutató szemeivel nézte, mintha ő először hallott volna erről a dologról, fájdalommal ölelte át fiát, oly gyöngéden ,ahogy csak egy édesanya teheti.

A gyerek próbálta megvigasztalni és megnevettetni, végül feltette fejére sapkáját, magához vette botját és koldustarisznyáját, megölelte anyját, majd kilépett először abba a világba, mely előtte teljesen ismeretlen volt.

Azonban az anyja fájdalmasan kiáltott fel. Willie visszafordult és a szegény asszony közeledett feléje, hogy karjaiba zárja és elkisérje a kerten át, mely egyedüli örömük volt, mely bele esett a gyermek utjába. Ott kissé meglassították lépésüket. Minden virág egy barátnő volt, aki félrehajolva az útról úgy látszott, mintha kérdezné, hogy mért megy el. Végül a kis rácsos kertajtó kinyilott és Willie átlépte a küszöböt. Itt még könnyek és csókok voltak, végül a jó asszony belátta, hogy ez a helyzet nem maradhat tovább. Nagyon szomorú volt. Eltakarta arcát és sirt a fátyla mögött.

A gyermek megfordult, mert érezte, hogy milyen nehéz elhagyni az annyira szeretett édesanyát, de mivel tervét már kitüzte, egy utolsó »Isten hozzád«-ot mondva, elhivott anyjától sirva.

A pacsirta vidám dalokat zengve felszállt a reggel üde kékjébe. A nap első óráinak üde és párás levegője felfrissitette égő fejét, könnyei felszáradtak, de kis szive, fojtogatva a zokogástól, fel-feldobogott. Mennél inkább távolodott a háztól, lépte annál inkább vidámabb lett.

Előtte még a föld sokat igérő volt, gyermeki lelke telve volt a siker álmaival. Arra az örömre gondolt, mely elárasztaná szivét akkor, ha ő visszatérve gazdagon, ugyanott találná anyját, ahol elhagyta. Akkor minden gazdagságát anyja lába elé helyezné.

Amint ezek a gondolatok forogtak fejében, megvigasztalódott és dalolgatott menetközben, hogy bebizonyítsa magának bátorságát és akaraterejét.

(Folyt. köv.)

Lédi naplója

Irta: *Wagnerné Szüts Adél.*

A varju eset óta nem mozdultam ki a házból. Én mennék, de nem visznek el, mert mint mondják: megrendült irántam a bizalom. Kénytelen vagyok házimulatságot rendezni, hogy felderitsem egyhangu életemet. Mindig Marit lesem, a háztartásbeli alkalmazottat, akit napjában többször sikerül megtréfálnom. Ugyanis elcsenem tőle a tollseprőt, vasporos kefét és zsákmányomat elrejtem a cukros ládából alkotott nyugágyam tarka rózsás párnája alá. Milyen élvezet nézni, hogy keresgéli a foglalkozásához szükséges fontos kellékeket! Ilyenkor szinte szeretném mondogatni neki: tüz, tüz, viz viz . . — de csak hagyom, nem zavarom meg lázas kutatásában, amint össze-vissza hajlong, majd engem utánozva négy-kézlábra áll és egészségügyi tornát végez, bár nem is szól a rádió. Egy ilyen alkalommal félórai keresés után végre sikerült rájönnie a kefe rejtekhelyére, akkor is úgy, hogy megtálta vasporos ábrázatomat, melyet a sörtének sikeres elrágása idézett elő nálam. Csakhogy azzal a kefével ő nem müködhetett többet, hiába vette el tőlem. Persze sietett bevádolni engem asszonyomnál és kárörömmel nézte, amikor erősen dörzsöltek szappanos meleg vizzel, hogy eltüntessék rólam a fekete álarcot.

Életem legunalmasabb órái azok, melyeket a család a moziban tölt el. Ilyenkor a gazdám, aki velem együtt nem kedvelője a filmeknek, — itthon marad, — kényelmesen elhelyezkedik, elővesz egy könyvet, annak lassan megszámlálja minden egyes lapját, közben pedig egy hosszuszáru botot szopogat, amelyből igen kellemetlen, orrbosszantó füstöt ereget. Ő azt mondja a müveletre, hogy: pipázik! . . .

Az elmult vasárnap az unoka három jegyet hozott, igy tehát kivételesen mind a hárman elvonultak képmozgást nézni, anyámat és engem pedig bezártak a szobába.

Nem tudom megérteni, hogy lehet ez az unoka annyira gyerekes . . . Még hetek mulva is azon mulat, amit a filmen látott. Ugyanis, — amint mesélte, — a filmkomikus szobainasi minőségében nagytakarítást rendezett és három szoba berendezését egy szobába hordta össze, ha pedig valaki csengetett, akkor a butorok alatt mászott ajtót nyitni...

Hát még ez is valami?

Elhatároztam magamban, hogy amig oda lesznek, én is megrendezek egy vigjátékot. Anyám álmosan lefeküdt, én tehát egyedül müködtem. Megerőltető munkával sikerült kinyitnom az éjjeli szekrény ajtaját, ahonnan kihordtam az összes cipőket, papucsokat, — melyeket az unoka »kényelmi csosszantyúknak« nevez — és ezeket felvittem az ágyra, mig az ágyon levő díszpárnát lehuztam a kályha elé. Furesa szaga van egy ilyen díszpárnának . . . Madár szaga van . . . Kiváncsi voltam rá, hogy mit rejthet magában, ennek megoldása végett kibontottam a tokot — sajnos e müvelet alatt a felső huzat is megsérült, de legalább úgy szállingóztak belőle a tollak, mint télen a hópelyhek. Ez igazán megérte a fáradságot mert mulatságos látvány volt. Meg anyám is gyönyörködve nézte, pedig mióta házasnak indult, azóta az evésen és alváson kivül nem érdekli egyéb, hanem most az egyszer jó kedve kerekedett, örömében ledobálta a heneserre rakott himzett párnákat és kölcsönösen kipróbáltuk, hogy milyen fekvés esik rajtuk. Szépen el is aludtunk. Arra ébredtem fel, hogy gazdáink hazaérkeztek. Gyorsan felugrottam és kiváncsian lestem a hatást. Vártam, mikor kezdenek nevetni, azonban mégcsak el sem mosolyodtak. Sőt, ellenkezőleg! . . . Gazdám pálcát ragadott a kezébe és kergetni kezdett bennünket. Nem akartam nagyon kifárasztani, inkább gyorsan bebujtam az ágy alá, hol anyám nála szokatlan fürgeséggel igyekezett megosztani velem számüzetésemet. Jónak láttuk estig ott tartózkodni, mer ami biztos, — biztos! . . .

Megfogadtam, hogy ez lesz az utolsó filmszerelésem. »Rendeztem eleget, rendezzen már más is . . .« Én jót akartam.

A magyar történelem

Irta: *DAKU ISTVÁN.*

(Folytatás.)

XIII.

VILÁGHÁBORU.

De jaj! De jaj a martalóc
Hazánkra tüzcsóvát vetett!
Bomba robbant! zugva-bőgve
Bosszú fülé a nemzetet.

Óh, te drága magyar haza,
Óh én büszke, bus magyarom!
Ujra villogott a kardod
Bosszut állni a latrokon.

És ment a hős, ment előre,
Oda, ahol a vér terem —
Zászlaját diesfény övezte
És győzelemre győzelem! . . .

— De kezünkből forradalom
Ragadta ki a hősi jelt;
Sárbatiporták a zászlót,
S véle együtt ki védni kelt! . . .

S ültek őrült halotti tort,
Koncul dobtak minket oda
A bérencek asztalára! . . .
Volt tivornya s volt lakoma . . .

Akit ezer évig védett
Vérhullajtva a hős magyar;
Európa tombol, őrjöng:
Magyart látni nem akar!

Halottak bus temetője
Volhinia-véres mezők . . .
Amerre a szem ellátott
Fejja mellett új fejja nőtt . . .

Még sem volt elég annyi sok
Vérhulatás és könny-özön:
Csufos, gyászos békét diktált
Trianonban a körörém!

Ezer év sok dicsőségét
Befödte egy nagy sirhalom;
Történetünk legsötétebb
Napja Te: átkos Trianon!

XIV.

TRIANON UTÁN.

Trianon bus Mohácsok
Sötétvégü Mohácsa,
Trianon! mongol dulás
Véres Mohi pusztája!

Végzetek bus végzete
Széggyenteljes vad határ!
Parancsod: kin, valóság!
Nem élet az — de halál! . . .

(Folyt. köv.)

A kényes Klárika

De kényes volt a kis Klára
csodaszép uj ruhájára:
fodros-bodros, szine rózsa,
verset lehet irni róla.

Mint egy páva ugy lépeget,
észre sem vesz más gyermeket,
akik pedig játszni hivják
s mert nem megy — rá nyelvük
nyujtják.

A cselédet meg sem látja,
Aki pedig száját tátja:
de ezt sem veszi most észre,
átsétál más udvarrészre.

Tyukanyó ott hozzá bujna,
Bodri kutya megbámulja;
nem törődik tyukkal-ebbel,
megy közöttük lobbal-sebbel . . .

És ez a baj: semmit sem lát
s az udvaron a nagy tócsát
nem látja s elesuszik ottan
s pocsolyába belpottyan.

Kikecmergett a nagy sárból,
alig látszott a csuf sártól;
mocskos, szurtos a szép ruha,
Klárika — jaj — hogy busula . . .

Tyukanyó még most is nézi,
milyen csunya, ő is érzi;
Bodri sem szól, hisz ha szólna,
rég cirkuszi csoda volna . . .

S hogy kacagtak a gyerekek
s kiabáltak ilyeneket:
»ó, de szép vagy, szép vagy Klára,
kényességnek nagy az ára!«

És elmenni Zsuzska mellett
Klárikának mégis kellett,
elsomfordál, szeme könnyez . . .
»Ej, — szól Zsuzska — de csuf igy
ez.«

Hát még anyu, hogy meglátta,
mivé lett szép uj ruhája,
ő is busult, sirt a lelke,
mert a szép ruhát kedvelte.

Elöszedtek egy másikat,
egy már régesrég meguntat,
hordta Klára, mert a sárost
mosásba kell adni mármost.

Addig ócska ruhájában
járhat Kláti bánatában
s most már nem oly kényes fajta,
hogy nem uj a ruha rajta.

RANY.

Gyurka almát lopott

Nem volt a faluban oly szép gyümölcsös kerjt senkinek, mint Huszár Benedek uramnak. Azért senki ne csudálja, hogy a kis Csorba Gyurka átkívánkozott ebbe a gyönyörüséges kertbe. Hiszen csak azt várta, hogy Huszár Benedek uram kigyönyörködje magát az ő szép fáiban, amint a kertből kilépett ecou, átvetette magát a kerítésen, aztán fel a legszebb almafára! Arra amelyen azok a csikos sólyomalmák nosolyogtak. Egy szempillantás alatt tele rakta a zsebeit, tele a kebelét, a kalapját s aztán — igen, az után csikordult a kert kapuja, jött Huszár Benedek uram. A következő pillanatban Gyurka már lent volt a földön, ijedtében eldobta a kalapját s mire Huszár Benedek uram odaért, rég átugrott a kerítésen, szaladt mint a szél, fel egyenest a szénapadlásra.

Ezalatt Huszár Benedek uram a sólyomalmafa alá ért, körülnézett s csóválgatta a fejét.

Felvette az eldobott kalapot. Mindjárt tudta, hogy kié.

— No várj csak, Gyurika, várj . . .

Mosolyogva szedte fel a földön elhullatott almákat, telerakta a kalapot s úgy ment át Csorba György uramhoz.

— Adjon Isten jó estét, öcsém uram.

— Adjon Isten, Huszár Benedek uram. Tessék, foglaljon helyet nálunk.

— Nem ülök le, öcsém uram. Csak azért jövék, hogy egy kalapot találtam a kertemben. Nézem, nézem, vajjon kié lehet. Ejnye, mondom, ez senki másé, csak a kicsi Csorba Gyurikáé. Bizony ha az övé, én haza is viszem neki. Bizonyosan a szél hozta által. No ha áthozta a szél, gondoltam, tele rakom almával, hogy ne jöjjek üres kézzel. De hol van Gyurika?

Csorba uram kiment az udvarra s tele torokkal kiabált: Gyurka, hé!

Merthogy már sötétedett is. Gyurka rosszul érezte magát a szénapadláson s lassan elésompolygott.

— Gyere csak, gyere, nézd milyen szép almát hozott Huszár bácsi.

— Hoztam biz' én, mert tudom, hogy Gyurika szereti. Nesze, fiam, viseld jól magad, hozok máskor is.

Gyurkának torkán akadt a köszönöm. Huszár Benedek uram pedig csendes jóccakát kívánt s haza ballagott.

Gyurkát következő összel kollégiumba vitte az apja, mikor azonban hazajött az első vakációra, mit gondoltok, ki volt az első látogatója? Huszár Benedek uram. De most sem jött üres kézzel: hozott neki egy kosár sólyomalmát.

— Nesze, édes fiam. Tudom, hogy szereted ezt az almát . . .

Szegény Gyurka szemét lesütötte s bizony nem látta, hogy Huszár Benedek uram hamiskásan összekacsintott Csorba uramnal. És valahányszor hazajött a kollégiumból, Huszár Benedek uram sohasem feledkezett meg Gyurkáról. Mindig vitt neki sólyomalmát, mert hogy Gyurka azt nagyon szerette . . .

Esztendő mult esztendő után. Gyurka már végezte az iskoláit, tanár lett belőle, a szülőfalujától messze velődött, de onnan is haza jött abba a kis faluba, hol a legszebb sólyomalmák teremnek. Nem egyedül jött most, hanem a feleségével. S ugyan mit gondoltok, ki volt Csorba György tanár úr első látogatója? Bizony nem más, mint Huszár Benedek uram. És most sem jött üres kézzel. Csakhogy most nagyobb kosarat hozott, tele sólyomalmával s nem a tanár úrnak, hanem a feleségének.

— Tessék, kedves hugomasszony, — mondotta a régi kedves, hamiskás mosolygással. Emlékszem, hogy az ura nagyon szerette ezt az almát, szeresse maga is . . .

Csorba tanár úr egy kicsit most is elpirult, de aztán nevetve rázta meg Huszár Benedek uram kezét.

— Áldja meg az Isten!

És elmesélte az almalopás történetét s hogyan szégyenítette meg őt mindegyre Huszár Benedek uram. Szidásnál, verésnél mennyivel többet ért az öreg úr leckéje!

Pali bácsi viccesköny véből

Pali bácsi és a csokoládé

Egyszer megkérdeztem egyik kis olvasómat, az elemista Erzsikét:

— Most mondd meg nekem őszintén, kit szeretsz jobban: engem vagy a csokoládét?

— Pali bácsit, — hangzott a felelet.

— Aztán miért nem a csokoládét?

— Hát azért, mert Pali bácsitól kaphatok csokoládét, de a csokoládé nem hoz Pali bácsit, — felelte a kis Erzsike.

FÖLDHASZONBÉRI ÁRVERÉS

A református egyház tulajdonát képező Bellegelő 450, 474, 476, 491, 492, 493 tanyaszámú ingyeniskoláztatási, 82—155 holdas, valamint 2 dr. 90—90 holdas tanyátlan és az Ondód-Vedres düllőbeli 8. sz. 41 holdas ingatlanok f. évi április hó 23-án hétfőn délelőtt 9 órakor a református egyház tanácstermében (Kálvin tér 17.) tartandó újabb árverésen f. évi október hó 1-től haszonbérbe adatnak. A kikiáltási ár 10 százléka bánatpénzül letendő. Az árverési feltételek és a haszonbéri szerződés egyéb feltételei a gazdasági gondnoknál megtekinthetők.

Küldöttség.

HIRDETMÉNY

A Köntösgáti északi, a Köntösgáti déli és a Füzfacsószházi csordajárásra hajtócédulák kiadása ügyében.

A köntösgáti északi, déli, valamint a füzfacsószházi csordajársára hajtócédulák f. évi április hó 16-tól kezdve a városi számvevőségnél (I. emelet 13. sz. szoba) válthatók ki. A legeltetési díj felerésze a hajtócédula kiváltásakor befizetendő, a másik felerésze julius hó 15-én esedékes. A köntösgáti csordajárásoknál a legelődij tehenenként 35 P, a füzfacsószházi legelőnél 40 P.

Figyelmeztetem a belső csordajárásra hajtani szándékozó gazdaközönséget hogy igyekezzenek hajtócédulájukat minél előbb kiváltani, mert *ha a létszám betelik, senki sem válthat hajtócédulát.*

A köntösgáti északi és a füzfacsószházi legelőre mindenki csak 1—1 tehénre válthat egyelőre hajtócédulát, második tehénre csak abban az esetben ha április hó 25-ike után is lesz még hely.

Gazdasági Tanácsnok.

HIRDETMÉNY

Értesítem Debrecen sz. kir. város jószágtartó és tarka tenyészállatokat nevelő gazdáit, hogy a füzfacsószházi és köntösgáti csordák tehenei részére szükséges bikák megtekintését f. évi április hó 17-én, kedden délelőtt fél 9 órakor tartom meg.

Akinek 2—3 éves fajtiszta, tarka, kifogástalan minőségü bikája van eladó, az a fenti időre állítsa ki bikáját a Baromvásártér mérlegháza elé.

Gazdasági Tanácsnok.

Bükk, tölgy, akác

vargafa szükségletét hasábban, vagy aprítva, alacskai, ózdi, egercsehi szenet pontosan mérlegelve házhoz szállít legolcsóbban

Prohászka és Társa

BETHLEN U. 44. EÖTVÖS U. 18. (Telefon 11-61.) szerezheti be. Apritott akácfa házhoz szállítva 280 fillér mázsánként.

APRÓHIRDETÉSEK

Az apróhirdetések dija hétköznap 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vasárnap 10 szóig 60 fillér, minden további szó 6 fillér. Vastag betűből álló, valamint levelezési, házassági apróhirdetések és a kezdőszavak dija kétszeresen számittatik. Apróhirdetések csak a dij előzetes lefizetése mellett közölletnek. A közlési dij vidékről postabélyegben is beküldhető. A kiadóhivatalban hagyott címek csupán kiadóhivatalunkban, Debrecen, József kir. herceg ucca 1. szám (Bika bérház) tudhatók meg.

Levelezés

Springer
van-e ki e céget nem ismeri. Fotocikkek állandó friss raktára, előzékeny kiszolgálás, papíráruk. Telefon 30-57. 647. 5. 1.

Szeretnék
megismerkedni olyan amatőrfényképezővel ki a Berzéki fotoszaküzletet még nem ismeri Piac ucca 38. udvarban. 559 4. 29.

Magánnyomozó iroda

Varga ucca 40.
Nyomoz, megfigyel, informál, Gálócsy ny. detektiv. 1259 5. 8

Alkalmazást nyer férfi

Ügyes
kifutó felvétetik, Epreskert ucca 11. sz. füszerüzlet. 1669

Házmester,
lakás, fütés, világitás, dijazással, alkalmazást nyerhet nyugdijas előnyben. Vasbútorgyár. 1703

Rikkancs
hirlapárusításhoz azonnalra kerestetik igazolvánnyal, esetleg igazolvány nélkül, 18 éven felüliek jelentkezhetnek Vó ujságpavillon, Nagyállomás. 1756

Házmestert
felfogadok lakásért, — pénztért. Lorántffy u. 13. szám. 1741

Gépészkovács
hosszabb gazdasági gyakorlattal konvencióra felvétetik. Széchenyi u. 21. 1979

Kifutót
élelmiszerüzletbe felveszek, — jelentkezni Hatvan u. 2. trafik. 1985

Fejni tudó
bennkosztos hónapos felvétetik Varga u. 34. 1896

Kereskedelmi ügynökség keres megbizható jól bevezetett elsőrendü helyi ügynököt azonnali belépésre. — Csakis elsőrangu erők jelentkezzenek. Cim a kiadóban. 1953

Cipészsegédet
állandó raktári munkára felveszek, Kovács Vilmos, Verbőczy u. 2. 1951

Szabósegéd
nadrágszabósághoz felvétetik. Szabó, Kigyó u. 30. 1946

Asztalosmester
azonnali munkát kaphat Csereinél, Csapó u. 83. 1945

Gépész
gőzmagánjárók javitásához felvétetik szerény dijazással. Jelentkezés hétfőn, Király. Hunyadi ucca 2. 1974

Kifutót
jó családból felvesz — Müszaki Társaság, Hu Müszaki Társaság, — Hunyadi ucca 17. 1786

Erdőőrnek
harminc-negyven éves nyugalmazott erélyes csendőrt keresek. Hatvan ucca 1. ajtó 23. 1855

Házmester
felvétetik esetleg egy gyermekkel, Dózsa ucca 14. sz. 1846

Házmester
ki kertészethez ért, — nagyerdői villába felvétetik. Simonyi ut 30. 1872

Egy
jó családból való fiu hentestanulónak felvétetik, Kinizsi u. 60. 1875

Cipészsegédek
tex munkára felvétetnek, Kovács, Széchenyi u. 42. 1877

Alkalmazást keres férfi

Kétszáz pengő
jutalékot adok ki pénzbeszedői, vagy ehez hasonló nyugdijas állásba juttat, ezer P kaucióm van. Cim „Ezer pengő" jelige a kiadóba. 1941

Alkalmazást nyer nő

Gyermekszerető
tiszta főzőmindenest felveszek. Hunyadi 17. — földszint 1. z 1752

Füszerüzletben
kiszolgálóleány felvétetik. Füvészkert u. 14. — Vasárnap 10. szám. 1726

Napszámos
asszonyt keresek, ki — szépen most, surol, takarit. Jelentkezni lehet 8—10-ig. Cim a kiadóban. 1573

Varrodába
kézileányt felveszek, Mester ucca 4. szám. 1976

Kifutó
leányt azonnal felvesz Simon foglechnikai laboratórium, Miklós u. 27. szám. 1956

Kézimunka
és fehérneművarrásban jártas leányt felvesz, — Sty, Hatvan ucca 13. 1982

Varrodába
kabátvarrónőt, vagy férfit keresek, Szent Anna 11. szám. 1983

Egyszerü
szorgalmas, fiatal bejáróleány, egésznapra felvétetik, kéttagú családhoz, Szent Anna 41. 1907

Női
szabósághoz tanuló-leányokat felveszek, — Bocskai-tér 3. 1912

Varrodába
tanulóleány felvétetik, Széchenyi ucca 35. sz. keresztépület, balra. 1927

Német
kisasszony, két kis gyermek mellé felvétetik. Jelentkezni lehet Hatvan ucca 6 I. emelet 19. 1871

Tüzőnő
és ragasztó felvétetik, Szent Anna ucca 22. sz. Molnár. 1861

Munkásnő
gépvarráshoz felvétetik. Vass zsáküzlet, Piac u. 6. szám. 1869

Egy
ügyes megbizható kifutóleány azonnal felvétetik. Jelentkezés hétfőn reggel, Biró festő és tisztitó, József kir. herceg ucca 2. szám. 1815

Szakácsnő
felvétetik, jó bizonyitvánnyal, Piac ucca 16. második emelet, 4. ajtó. 1853

Deutsches
Fräinlein wird gesucht, auf drei Monate zu einer, Dame aufs Land Antrag persönlich Sonntag von 2—4, dr Kovácsné, Piac ucca 10. II. emelet 1860

Alkalmazási keres nő

Napi
egy pengőért házhoz megyek varrni. Cim az Antalffy könyvkereskedésben, Szent Anna és Varga ucca sarok. 1859

Német
kisasszony, aki még beszél franciául és zongorázik, alkalmazást — keres május 1-ére. Vidékre is elmegy. Cim a kiadóban. 1536

Teljesen
árva leány mindenesnek elmenne. Péterfia 22. szám. 1809

Ajánlat

Cukorbetegeknek
szénhydrátos, tresfarin-diétás tápszerek kaphatók, Deutsch Albert és Fia cégnél. 248. 4. 26.

Cserépkályhák
átrakását mindenféle rendszerre felelősséggel legolcsóbban vállal, Ilia István kályhás, Piac u. 77. szám. 1488

Tűzifa száraz
bükk, tölgy és gyertyán fából aprítva, 100 kg-ot már hazaszállitva 3.20 számit **Halász Bertalan** tüzifa- és szénkereskedése, a Margit-fürdő mellett. Telefon 10-24. 1851 10. 25

Tükrök
gyártása, üvegek csiszolása, régi tükrök fon csorozása, üvegezések Sipkovits, Nagyvárad u. 15. szám. 1476 5. 10.

Szeplő,
májfolt, sömör, archuzódás ellen kozmetikumért forduljon bizalommal Földes vegyész illatszertárához, Bikabérház Vigmozi bejárat. 1148 5. 7.

Műlépek,
kerítésfonatok, kertiszerszámok permetezők nyugágyak, lóczalábak, tüzhelyek, Nagy vasüzletében, Csapókanyar 1539 4. 26.

Osztálysorsjegyet
ha a Szász trafikban vesz, szerencséje ezerszeres lesz. Húzás április hó 14-én. Piac ucca 64. szám. 5. 14

Kilós
maradékot állandóan taetok, selyem is van. Dégenfeld tér Rózsa u. 1658

Izletes
urikonyha, családi adagolás, Csapó u. 19., udvarban jobbra. 1790

20 darab
malacot vállalok felesbe. Értekezni lehet vasárnap. Nyil 53. 1731

Fajtiszta
bronzpujka tojás darabja 40 fillérért előjegyezhető Saád Gyulánénál, Aradványpuszta Szabolcsmegye. 1459

Költöztetéseket
legolcsóbban eszközöl Csengeri, Simonffy utca 30. szám. Telefon 32-21 19-18. sz. 1545

Üvegezést
ablakok gittelését üvegtető javtiását, szolid árban vállalom — Bóer László üveges mester Rthermere u. 14. 1592

Papirkereskedés
megszünik, áru és berendezés olcsón eladó Betthyány u. 2. szám 1637

Pászka
kg-ja 57 fill. 10 kg vételnél árengedmény. Orth. izr. Hitközség, Reáliskola u. 3. 1667

Oláh
kárpitosmester, Rákóczi 13. Olcsón, jól, kivánatra háznál dolgozik. 1755

Női,
férfi fehárneműt és ágy huzatot a legnagyobb igényeket kielégitően készitek. Szőnyiné. Széchenyi u. 3. Lengyel festő üzletében. 1827

Ablakok,
ajtók készen kaphatók. Nagyvárad u. 14. Blattner és Társánál. 1840

80 P-t érő
fényképezőgépemet tartozékaival használt kerékpárral elcserélném. Juhász, Vigkedvü Mihály u. 2. I. 1852

Marhát
vállalok nyári legelőre és tarka bikát dijtalanul tartok. Nap u. 1. sz. 1848

Ágysodronyok
drótsodorony keritések, összecsukós vaságyak, mosdók, álló ruhafogasok stb. olcsón készülnek Ottónál, Rákóczi 13. 1862

Poloskairtást
Cyangázzal, lakások vizsgálását felelősséggel vállalom. Kiss Méliusz tér 7. 1961

Kereslet

Nádat,
1200 kévét keresek meg vételre. Ajánlatokat irásban, vagy személyes tárgyalás a kiadóhivatal pénztáránál. vv.

Keresek
tejet állandó hordásra, kifutót elsejére, Lorántffy ucca 1. szám. 1850

Pricsnyerget
kmoplett kantárral keresek megvételre. Huszár Gál 2. — Telefon 16—61. sz. 1747

Ablakot,
ajtót bontásból jó állapotban levőt keresek. Kálvintér. Eemlékkert-trafik. 1651

Füszerüzletnek
helyiséget forgalmas helyen keresek azonnalra. Füszerüzlet jeligére a kiadóba. 1763

Elhanyagolt
rossz furott kutat vesz, kutfurást vállal Kiss Lajos kutfuró, Rákóczi u. 31. 1719

Keresek
megvételre 300 n. öl föld et 300 pengőig. Cim a kiadóban. 1724

Használt
öntöttvas fürdőkádat jó állapotban megvételre keresek. Telefon: 33—32. szám. 1657

Elveszett
egy pénztárca Csapó u. 19. számnál 2 lópaszszussal és 7 pengővel. Becsületese megtaláló a pénzt megtarthatja, az iratokat adja postára a rendőrségre. 1762

Tanyára
10—14 l fejőtehenet és malacokat tartásra vállalok. Szondy u. 6. — Dicsőné. 1742

Oktatás

Naményi
gyors- és gépíró iskolában szakszerű, s gyors, olcsó kiképzés. Előkészítés a tavaszi gyorsírói államivszgákra. Államérvényes bizonyítvány. Törvényszéki tárgyalások, közgyülések, előadások legyorsírását az iskola beszédíró hallgatói végzik. 584 3. 30—4. 30.

Német-
társalgásra keresek született németet félnapra. Kölcsey ucca 15., délután 3—6 óráig. 1936

Vegyes

Használt
fégszekrényt veszek. — Irásbeli értesítést kér dr Baróthy Zoltán törvényszék.

Kétkemencés
pékség, lakással, azonnal kiadó, Gyár ucca 4. 1920

Élelmiszer, ital

Tehéntartó
és tejszállító kisgazdák Jelentsék be a Takarékosság Kereskedelmi Részvénytársaság irodájában, Debrecen, Deák Ferenc ucca 6. szám, a naponta állandó helyekre szállított tejmennyiségüket.
Kényelmes árúhitelt nyernek! melyen át havi tejmennyiségük értékének hatszorosát is nyomban levásárolhatják. Tejpénzükből törlesztenek, azzal az előnyös rendszerrel, hogy a lefizetett összeg nyugtájával azonnal új vásárlásokat eszközölhetnek a mindenkor lefizetett teljes összeg erejéig a város régi nagy meghizható 46 üzletében.
Minden előnyt, ami eddig csak a havi fizetéssel biró tisztviselő embereknek állott rendelkezésére, rendelkezésére állítjuk a kisgazdaközönségnek. 1837

Tejet
naponta 20 litert veszek Hadházi uó 21., fűszerüzlet. 1715

Eladó
házi sózott szalonna. — Nyil u. 126. 1738

Akácméz
eladó, Kovács Sándor, Kolónia mellett. Telefon: 11-29. sz. 1771

Jó tejet
napi 25—30 literig, állandó szállításra elvállalok. — Kifutó fiút felveszek. Késes ucca 69, fűszerüzlet 1988

Izletes,
jó magyar házikoszt már ötven fillértől, bent étkezésre és kihordásra. Házhoz is elküldjük. Kút ucca 62. sz. 1881 4. 31.

Autó, motor kerékpár

Eladó
egy jókarban levő segéd motoros kerékpár 250 pengőért. Nyil u. 17. 1712

Renault
négyülésü, kisfogyasztásu, kifogástalan állapotban eladó. — Mikes Kelemen utca 13. 1594

350 kem
motorkerékpár eladó. — Ugyanott egyszerü ügyes bejárónőt felveszek, Sarok u. 2. 1631

NSU
segédmotoros kerékpár jókarban eladó. Nagy, műszerésznél, Hatvan utca. 1654

Ariel
motorkerékpár — 250 kcm teljes generál javított eladó. Apafi u. 125. 1772

Méray
motorkerékpár 350-es, kitünő állapotban 400 pengőért eladó. Török Bálint 5. 1830

Motorkerékpár
350-es jókarban eladó. Malomköz 3. sz. Megtekinthető csak vasárnap. 1810

Ford
autó kifogástalan állapotban olcsón eladó. — Temető utca 14. sz. 1788

500-as
szóló motorkerékpár kifogástalan állapotban olcsón eladó. Széchenyi utca 34 garázs. 1839

Eladó
egy alig használt női kerékpár. Bajnok u. 9. 1843

„Indián"
hatszázas, oldalkocsival Csepel segédmotoros kerékpárok eladók, elcserélhetők, Király, Hunyadi ucca 2. 1973

Motorkerékpár
350 üzemképes, eladó, Piac ucca 7. I. udvar. 1971

Motalkó,
literje negyvenkettő fillér, tiszta benzin ötvennégy fillér, hitelesített kannákból. Emerich Lászlónál, Halköz. 1957

Ford autó-
alkatrészek, új gumikkal, modern gyermekszék, irógép, eladók, Hatvan ucca 58. sz. 1981

Eladó
keveset használt német gyártm. kerékpár. Ára 80 P. Vigkedvü u. 24. III. a 1866

Használt
kerékpárt keresek jó karban, férfinek, alacsony vázzal, vagy nőnek. Ferenc József út 28/b. Miklós. 1929

Teljes ellátás

Teljes ellátást
gyereknek, vagy nagyobb leánynak, nagyon olcsón adok. Értekezni Széchenyi ucca 5. sz., varroda. 1833

Társ

500 pengővel
szezonipari cikkhez társat keresek, lehet nő is. Cím a kiadóban. 1695

Egy
jóforgalmu üzlethez 300—400 pengővel társat keresek, Böszörményi ut 87. 1759

Társat
keresek régi jól bevezetett üzletemhez. Cim a kiadóban 1901

Pénz

Kényszer-
kölcsönkötvényért legmagasabb árat Balázs bankiroda, Piac ucca 89 fizeti. Ingatlankölcsönök folyósíttatása. 1906

Ezer
pengő kölcsönt keres háztulajdonos, biztos lakbérlekötéssel. Címeket a kiadóba „Biztospénz" jeligére. 1851

Iroda

Svetits
bérpalotában kiadó egy irodahelyiség a megfelelő előszobával és mellékhelyiséggel. Sv.

Utcai
szoba előszobával irodának, esetleg butorozva is kiadó. Arany János u. 16. 1776

Üzlet, műhely, raktárhelyiség

Cukrásznak,
fagylaltozónak, hentesnek, üzlethelyiség azonnal kiadó, Horthy kórházzal szemben Halásznál. 1687

Kiadó
üzlethelyiség minden célra alkalmas, Füvészkert ucca 14. 1467. 4. 15

Üzlethelyiség
15-ére, olcsón kiadó, évek óta cipészműhely. Értekezni Maróthy Gy. ucca 22. szám. R 4. 15

Tágas
üzlethelyiség portállal Piac 56 alatt kiadó. 1768

Fűszerüzlet
jóforgalmú kiadó. Bármilyen célra. Árpádtér 24. szám. 1723

Ipari
célra alkalmas üzlethelyiségek kiadók. Értekezni Goldmann, Külsővásártér 13. 1864

Üzlethelyiség
kiadó. Bádogos ucca 2. Alföldi palota. 1779

Üzlethelyiség
forgalmas helyen, májusra kiadó, Piac ucca 89. szám. Blattner-ház. 1911

Műhelynek
lerakatnak, uccai lejáratú pincehelyiség kiadó, Hatvan ucca 4. sz., főpostával szemben. 1959

Az iparostanonc,
iskolának Burgondia u. felőli frontján egy üzlethelyiség azonnalra kiadó. A szabadkézből leendő bérbeadás tárgyában értekezni lehet városháza I. em. 35. sz. helyiségben a hivatalos órák alatt. 1980

Kálvintér 5.
püspöki palota és Kistemplombazárnál üzlethelyiségek május 1-ére kiadók. Értekezni lehet g. gondnoknál, Kálvintér 17. szám.

Atadó üzlet, vendéglő

Borbélyok'
Vidéki jómenetelű üzletemet kedvező feltételek mellett olcsón eladom vagy bérbeadom. Kovács L. borbély, Vámospéres. 1765

Koresma
forgalmas helyen lakással május 1-ére kiadó. Károly Ferenc József ut 70. 1842

Füszerüzlet
áruval átadó, esetleg társulok, lehet nő is. Cim a kiadóban. 1867

Kiadó
30 éves, ujonnan renovált pékség lakással. Széchenyi ucca 50. 1917

Hangszer

Harmonika
kétsoros, alighasznált olcsón eladó, Rákóczi u. 13. sz. Ottónál. A.

Zongora
hosszu, jókarban lévő, eladó, Délután 3—5 között Rákóczi 65. 1806

Nagybögő
jóhangu, olcsón eladó, Pacsirta ucca 10. II. ajtó. 1890

Kereszthuros
zongorát bérbe keresek, Ajánlatokat „Bérlet" jeligére kiadóba. 1923

Zongora
bérbe kiadó Piac ucca 19. sz. Kalapszalonban. 1984

Bútor

Gyermekkocsit,
sportkocsit, csak helybeli gyártmányt kérjünk, gyártja a Debreceni Vasbútorgyár Rt. Elismert legjobb, legszebb minőség és kivitelben. 626 vv

Féregmentes
háló szobabútor, elutazás végett, olcsón eladó, Kazinczy ucca 12. 1679

Modern
konyhaszekrény, asztal, kályha, sperherdt, ágyterítő, függönyök eladó. Jókai 7. 1808

Hármas
szekrény fehér, hozzá székek, asztal, virágállvány eladó. Megtekinthető: 2—4-ig. Cím a kiadóban. 1572

Márkás
úriszoba, műremek garniturával, ritka alkalmi vétel, elutazás miatt eladó. Bővebbet Svetitspalota házfelügyelőjénél Piac ucca 43. 1950

Ebédlőbutor
és képek olcsón eladók, Szeremlei u. 13. szám. 1893

Modern
új dióháló, konyhaberendezés, olcsó áron eladó, Bethlen ucca 3. 1845

Szalón,
ebédlő, úriszoba, többféle antik bútorok eladók, Piac ucca 44. 1932

Világos
hálószoba eladó, Maróthy György ucca 13. 1949

Modern
új bútorok, minden elfogadható árakban árúsíttatnak. Bútororaktározás jutányosan, Király ucca 1. szám. udvarban. 1955

Nagy
és kis ebédlőkredenc kifogástalan állapotban eladó. Dohánybeváltóhivatal. Megtekinthető: délelőtt. 1784

Sötétháló,
rézágyakz madracok, s szekrények, Biedermayer-garniturák, csillár, sezlon, eladók, Csapó u. 9. szám. 1977

Kiadó lakás egy szobás

Kiadó
városi kislakás, a tüzérlaktanyával szemben levő Kassai úti kislakásos telepen egy szoba, konyhás lakás szabadkézből kiadó. Értekezni lehet a helyszinen Stieber József telepfelügyelőnél. Polgármester.

Kiadó
egy szoba, konyha, mellékhelyiségekkel Eötvös ucca 60. szám. 1682

Modern
szoba, konyha, spájz, s mellékhelyiségekkel, f. évi május hó elsejére kiadó, Árpádtér 10. 1672

Utcai
szoba, konyha mellék helyiséggel kiadó. Bethlen 56. 1831

Egy szoba,
konyha, spájz május 1-ére kiadó. Ötmalom u 1. szám. 1823 4. 17.

Utcai
egy szoba, konyha, spájz kiadó. Cserepes u. 12. sz. 1819

Szép
egy szobás lakás kiadó május 1-ére. Csillag u. 16. szám. 1817

Egy szoba,
konyha, spájz, kamara kiadó. Rákóczi 65. 1805

Kétrendbeli
különbejáratú utcai szoba fürdőszobával kiadó. Simonffy u. 2-a. I. 1. 1804

Szép
szoba, konyha, spájz kiadó. Homokkert, — Szabó Kálmán 20. 1796

Egy szoba,
konyha pincével május elsejére kiadó. Eötvös utca 62 1787

Kiadó
szoba, konyha, spájz és fáskamara május 1-re. Pesti 57. 783

Svetits
bérpalotában május elsejére kiadó egy garzonlakás mellékhelyiséggel és komforttal. Sv.

Kiadó
egy szoba, konyha, kamara, előszoba, mellékhelyiségekkel, népfürdő nél, Kassai út 33. szám. 1836

Szoba,
konyha, spájz, mosókonyha használattal kiadó, Honvéd ucca 37. 1838

Május 1-ére,
vagy azonnal kiadó egy szoba, istállóval, Boldogfalva ucca 21. 1835

Szoba,
konyha, spájz, májusra kiadó, Lorántffy ucca 46. sz. Cegléd ucca sarok. 1832

Kiadó
egy udvarra nyiló padlós szoba, egy, vagy két személynek, május 1-re Kút ucca 24. 1831

Kiadó
nagy szoba, konyha és spájz május 1-ére. Székely u. 7. 1725

Egy szoba,
konyha kamarával — azonnal kiadó. Csigekert utca 27. 1728

Utcai
szoba mellékhelyiségekkel május 1-ére kiadó. Baross u. 10. 1729

Modern
egyszobás lakás kiadó mellékhelyiségekkel — együtt. Vénkert, Domokos Lajos u. 16.

Kiadó
egy utcai szoba, előszoba, két utcai pince. — Bethlen u. 59. 1733

Kiadók
többrendbeli utcai pincelakások. Kandia 5. 1735

Kiadó
egy szoba konyha. Böszörményi ut 81. 1636

Kiadó
szoba, konyha ujonnan festve, mosókonyha — használattal. Nyil u. 126. szám. 1737

Egy szoba,
konyha, féregmentes, — mellékhelyiségekkel — májusra kiadó. Kar 22. 1745

Utcai
szoba, konyha (esetleg műhellyel) május elsejére kiadó. — Mester tizenöt. 1748

Kiadó
május elsejére szoba, — konyha jószágtartással. 14 pengőért. Homok u. 11. szám. 1749

Kiadó
május 1-ére egy szoba, konyha. József kir. herceg u. 24. 1766

Uccai
egy szoba, konyha, s spájz, május elsejére kiadó, Berecsényi ucca 30. szám. 1888

Kiadó
szoba, konyha, kamara, disznótartással, Gohér ucca 21. szám. 1868

Kiadó
újonan festett egy szoba konyhás lakás, Méliusz-tér 15. szám. 1861

Kiadó
egy szoba, konyha, s spájz, fáskamara, május elsejére, Nap ucca 1. szám. 1849

Kiadó
nagy szoba, konyha minden helyiséggel, külön udvarral, nagy kerttel 16 pengőért — Mátyás király u. 36, Csapókert. 1915

Kiadó
szoba, konyha, kamara nagy kerttel azonnalra havi 10 pengőért Irén u. 3 1914

Kiadó
egy szoba konyha mellékhelyiségekkel május 1-re Vörösmarthy u. 32. 1928

Kiadó
egy szoba, konyha, spéiz május elsejére Cegléd ucca kilenc. 1919

Kiadó
egy szoba, konyha mellékhelyiségekkel Tompa Mihály u. 3. — Berta malomnál. 1925

Egyszobás,
előszobás, konyhás lakás kiadó májusra — Meszena u. 7. sz. 1926

Egy
szoba, konyha spájz, május elsejére kiadó, Kurue ucca 1. 1962

Kiadó
modern egy szoba konyha, víz-, villany van, május hó elsejére, Bundi ucca 13. 1969

Egyszobás
kétszobás, háromszobás Csapó ucca 41. Értekezhető Szent Anna 7. 1942

Egy
szoba, konyha, spájz, kiadó, Honvéd ucca 13. 1937

Kiadó
udvari szoba, kis konyhával, május elsejére. Önmelegítő fürdőkád eladó, Kölcsey ucca 15. 1952

Kar ucca 23.
szám alatt egy szoba, s konyhás lakás, azonnal kiadó. A.

Uccai
szoba, konyha, spájz s fáskamara, május 1-ére kiadó, Eötvös ucca 68. 1856

Nyárilakásnak,
évi lakásnak kiadó, május elsejére, Simonyi út 6 sz., erkélyes szoba, előszobával, konyhának megosztható fürdőszobával, (parkett, gáz, villany, Hardtmudt kályha.) 1873

Kiadó
szoba, konyha, spájz, s mellékhelyiségekkel, f. évi május elsejére, Monostorpályi út 22. szám, 1874

Kiadó lakás
két szobás

Kettőszobás
előszobás mellékhelyiségekből álló lakás, május elsejére, szép tiszta, virágos udvarban kiadó, Hatvan ucca 24. 1661

Kétszobás
lakás Külsővásártér 9. sz. házban május 1-ére kiadó. Értekezni: Papp Lászlónál, Ferenc József ut 16. 1781

Két
kisebb udvari szoba és konyha, előszoba kiadó. Bundi u. 8. 1727

Két szoba,
konyha, spájz májusra kiadó, Pacsirta 56. 1674

Két szoba,
konyha mellékhelyiségekkel május 1-ére, — Arany János u. 41. 1757

Kétszobás,
háromrendbeli udvari lakás átalakítva uj festéssel Piac 56. alatt kiadó. 1770

Kétszobás
előszobás utcai lakás hozzátartozékaival kiadó, Böszörményi ut 8. 1773

Kétszobás
konyhás lakás mellékhelyiségekkel kiadó — május 1-ére. Deák Ferenc u. 22 1829

Kiadó
két szoba, konyha, és spájz május 1-ére. Vasvári 30. sz. Tűzérlaktanya háta mögött. 1826

Kétszobás
lakás kiadó, Csapó u. 31. szám. 1824

Kétszobás,
tiszta udvari lakás szép virágos udvarban Kölcsey utcán májusra kiadó. Azonnal lefoglalható. Értekezni Szappanos u. 22. 1822

Kiadó
kettő szoba lakásnak, irodának, rendelőnek is alkalmas. Csapó 17. — emelet. Ugyanott nagy üzlethelyi[illegible] 1813

Kiadó
kettőszobás családi ház mellékhelyiségekkel, — telekkel, Nyulas, Ali-telep, Százados u. 6. szám. 1797

Magasföldszintes
uj épületben utcai — 2 szoba, konyha, spájz május 1-ére kiadó, Erzsébet u. 51 1844

Kiadó
két szoba, konyha és spájz. Rendelőnek is alkalmas. Mester utca 44. 1834

Kiadó
2 szoba, előszoba mellékhelyiségekkel Kölcsey u. 8. 1795

Minden
kényelemmel ellátott 2 szobás lakások kiadók. Központi fütés. Lift. — Szent Anna és Varga utca sarok. 1794

Svetits
bérpalotában május elsejére kettőszobás lakások minden mellékhelyiséggel és komforttal bérbeadók. Sv.

Kétszobás
utcai, egyszobás udvari kiadó. Teljes tej. Varga utca 25. 1789

Ujonnan
épült lakóházban egy és kétszobás uccai szép lakás, továbbá egy üzlethelyiség kiadó. Fahidi, Szoboszlai út 3. 1114 4. 20

Két szoba,
konyha, spájz május hó elsejére kiadó, Nyil u. 19. szám. 1895

Kiadó
Erzsébet ucca 77. alatt kétszobás fürdőszobás lakás. 1882

Kiadó
kétszobás udvari lakás, külön konyhával ugyan ott pincelakás is, Timár ucca 16. szám. 1889

Kiadó
kettőszobás lakás, júliusra, Monliezredes u. 14. szám. 1884

Uccai
két szoba, konyha, kamara, mellékhelyiségek kelkel május 1-ére, — Apafi ucca 22. sz. 1883

Kiadó
két szoba, előszoba, s konyhás udvari lakás, május elsejére, Egymalom ucca 3. 1964

Honvéd ucca 49.
két szoba, konyha, kamara, fáskamara május elsejére kiadó, több lakó nincsen. 1947

Két
szoba, konyhás lakás kiadó május 1-re. Péterfia 54. 1870

Vargakert,
Közép u. 14. alatt kiadó 2 szobás és 1 szobás lakás hozzávalóval. 1847

Két
szoba, előszoba és mellékhelyiségek kiadó — Eötvös ucca 10. 1897

Uccai
2—3—4 szobás modern lakás kiadó Arany János 48. 1910

Egyetem
mellett két szobás villa lakás kiadó Komlósi ut 34. Értekezni Arany János 48. 1909

Kiadó
két szoba, konyha, speiz Késes u. 86. 1916

Uccai
lakás, két szoba, konyha, előszoba, speiz májusra kiadó. Beresényi u. 30. 1930

Kétszobás
uccai lakás, konyha, speiz, fáskamara májusra kiadó. Teleki 92. 1934

Különböző helyeken
a következő városi lakások kiadók: A Szoboszlai uti bérházban egy és két szobás lakások f. évi május hó 1-re, a Rakovszky uccai bérházban egy és két szobás lakás f. évi május hó 1-re és a Bocskai téri II. sz. bérházban fsz. két szobás lakás május hó 15-re. A szabadkézből leendő bérbeadás tárgyában értekezni lehet Városháza I. em. 35. sz. helyiségben a hivatalos órák alatt. 1980

Kiadó lakás
három szobás

Kiadó
3 és 2 szobás modern, s féregmentes lakások olcsón, májusra, Barnyi ucca 42. szám Baross uccából nyilik. 1704

Kiadó
azonnal 3 szobás és 2 szobás modern udvari lakás fürdőszobával. — Vár utca 8. 1802

Kiadó
három, esetleg kétszobás kertes ház a Nádor utcában. Értekezni: — Károly Ferenc József ut 13. 1791

Háromszobás
fürdőszobás irodának, rendelőnek is alkalmas udvari lakás ujonnan átalakítva és festve — Piac 56 alatt kiad. 1769

Egyedülálló
3 szobás utcai lakás — mellékhelyiségekkel — egész udvarral kiadó, Vendég u. 79. sz. 1128

Kiadó
jutányosan villamos végállomás mellett háromszobás, terraszos — alápincézett kerti villalakás azonnal. Értekezhetni: Gazdák Bankja, Kossuth utca. 1801

3 é 4
szobás, komfortos lakások a Hungária palotában májusra kiadók. 1799

Svetits
bérpalotában háromszobás lakások minden — mellékhelyiséggel és komforttal május elsejére kiadók. Értekezni lehet a házgondnokságnál. Sv.

Három szoba
fürdőszobás modern lakás, május elsejétől olcsó bérrel átadó. Hatvan ucca 18. II. e. Székely. Értekezni lehet Simonffy ucca 7. szám papírüzlet. 1589 vv.

Háromszobás
utcai lakás május elsejére kiadó. Rákóczi u. 29. szám. 1713

Kiadó
lakások, Piac 77. Modern 3 szobás utcai, 4 szobás udvari félmodern 2 szobás és 2 szobás földszintes, mosdófülkével. 1750

Háromszobás
utcai fürdőszobás lakás május elsőtől kiadó. — Szepességi u. 32. sz. — Széchenyi utca sarokhoz második. 1761

Háromszobás
előszobás, fürdőszobás lakás kiadó. Teleki u. 13. sz. 1760

Honvéd 26.
háromszobás uccai lakás májusra jutányosan bérelhető. 1876

Kiadó
3 szoba előszobával, uccai, májusra. Kazinczi ucca 12. 1898

Háromszobás
modern lakás kiadó májustól Piac 75. alatt 1899

Kiadó lakás
nagyobb

Ötszobás
elsőemeleti modern uccai lakás, május elsejére kiadó, Rákosi Jenő u 4 szám. 1660

Kiadó
négyszobás lakás, fürdő szobás. Bethlen ucca 24 szám. 1650

Svelits
bérpalotában négyszobás lakás azonnalra is kiadó. Értekezni lehet I em. 2. ajtószám. Sv.

Négyszobás
május 1-ére és elsőemeleti ötszobás lakás augusztusra kiadó. Ferenc József ut 16. Alföldi palota. 1780

Négyszobás
szép családi házamat, 300 négyszögöl gyümölcsössel olcsón bérbeadom, avgy eladom, s esetleg belvárosi házzal, ráfizetéssel is elcserélem, Gilányi ucca 17-C. 1149 4. 17.

Ötszobás,
modern komfortos, melegvízfütésü most épülő családiház, Vilmos császár úton, augusztus hó elsejétől kiadó. Felvilágosítás Dohánybeváltó hivatal, Koncz főfelügyelő. 1569

Május
elsejére kiadó négyszobás, modern emeleti villalakás, villamos — megállónál. Károly Ferenc József út 23. sz. 1568

Kiadó
májusra négyszobás utcai urilakás. Ferenc József ut 16. 1553

Négy-
ötszobás utcai földszinti modern urilakás — Arany János 20. Értekezni emeleten. 1771

Poroszlay út 11.
villa májustól kiadó. Értekezni Csapó ucca 63. 1978

Kiadó
ötszobás modern parkettes uccai lakás, kaputól balra, május elsejétől, Egymalom ucca 3. 1963

A Szent Anna u.
10—12. sz. bérház félemeletén két rendbeli (jelenleg dr Békés Kálmán és dr Barabás Béla bérletében álló) négy szobás és I. emeleten három szobás konfortos lakás május hó 1-re kiadó. A szabadkézből leendő bérbeadás tárgyában értekezni lehet városháza I. em. 35. sz. helyiségben a hivatalos órák alatt. 1890

Kiadó
ötszobás uccai lakás, 3 szobás uccai lakás, egyszoba előszobával uccai lakás irodának, Hunyadi ucca 6. 1989

Lakást keres

Keresek
lehetőleg május 1-ére modern négyszobás földszintes kertes lakást a belváros területén, — Wiener, Kossuth ucca 27. szám. 1649

40 pengőt
fizetek annak,
aki három, vagy négyszobás, fürdőszobás, elő szobás modern lakást szerez, lehetőleg családi házban, a város belterületén, bagy a Honvéd u. Vénkert, Nagyerdő környékén, így Simonyi út, Kardos ucca, Csanak József ucca stb., részen. A lakás május elsejére szükséges. Ajánlatokat szóbeileg kérem a Debreczen kiadóhivatalánál leadni, folyó hó 15-ig.

Keresek
kapualatti bejárattal — bútorozott szobát diszkrét környezetben. — Ajánlatokat esötörtökig „Szolid úr" jeligére a kiadóba kérek. 1743

Pénzkölcsönt
adok kisebb lakásért, Leveleket „azonnal is" jeligére 1814

Keresek
november 1-ére 4—5 szobás, komfortos lakást nagyobb gyümölcsössel és sertésólakkal. Cím a kiadóban. 1575

Nagyerdei
városi nyaraló 1, 2, 3, 4 bármelyikében bútorozott, vagy bútorozatlan napos szobát keres, — azonnal is, nyári szezonra úrinő. Leveleket „Nyugdíjas" jeligére kérek. 1944

Bútorozott szoba

Bútorozott
kényelmes szoba keresztény családnál, ellátással is azonnal kiadó, Csapó u. 19., udvarban jobbra.

Csinosan
bútorozott szoba, jutányosan kiadó, Arany János ucca 56 újabb épület. vv.

Uccai
bútorozott szoba, egy, két személyre kiadó. — Pacsirta ucca 49. szám. 813 vv.

Modern
kétszobás fürdőszobás lakás bútorozva kiadó, Teleki ucca 7. 1500

Bútorozott
szoba, egy vagy kettő, fürdőszoba és esetleg konyha használattal is központi fütéses lakásban kiadó. Érdeklődni: Üvegkereskedelminél, Rózsa ucca 2. 1686 vv.

Csinosan
bútorozott szoba urihölgynek kiadó, Hatvan u. 24. sz. 1803

Különbejáratú
bútorozott szoba, két személynek kiadó. Simonyi ut 15. 1785

Havi
hat pengőért kvártélyt adok tisztességes nőnek Nyil u. 33. 1782

Bútorozott
nagy szoba kiadó, több személynek is. Péterfia u. 54. 1717

Kiadó
kapualatti különbejáratú bútorozott szoba. — Kandia 5. 1734

Uccai
különbejáratú bútorozott szoba kiadó. Kassai ut 5. Árpádtérnél. 1740

Csinosan
bútorozott szoba, fürdő szoba használattal olcsón kiadó, Piac ucca 49. II. folyosó végén. 1954

Butorozott
kis szoba olcsón kiadó fürdőszoba használattal Piac 59. II. lépcső. 1933

Kapualatti
különbejáratu csinosan butorozott uccai szoba azonnal kiadó — Egymalom 4. 1865

Dienes József

OFB ingatlanforgalmi irodája,
Füvészkert utca 16.

Foglalkozik ingatlanok adásvétele, parcellázás, lakás, üzlet, földbérlet, pénzkölcsön és biztositási ügyletekkel a legelőnyösebb feltételek mellett. **Eladó** többszáz ingatan. Részletes leirás és fényképek irodámban és a püspöki palota muzeum felőli kirakatában megtekinthetők.

Keresek
eladó házakat, telkeket, földeket, szőlőket, földbérleteket. 1935

Különbejáratu
elegáns butorozott szoba irodának alkalmas, kiadó Piac 44. 1931

Egy
különbejáratu csinosan butorozott uccai szoba azonnal kiadó Arany János ucca 34. 1857

Kiadó
nyaralóknak butorozott szoba terrasszal és különbejáratu butorozatlan, Poroszlay u. 21. 1893

Uccai
butorozott szoba két urinő részére kiadó — Eötvös 33. 1894

Bútorozott
uccai szoba, május 1-re kiadó, Piac ucca 28-A, II. emelet. 11. 1967

Külön
lépcsőházi bejáratú bútorozott szoba, olcsón azonnal kiadó, Piac 30., emeleten. 1960

Ingóság eladás

Eladó
új nagy ikerablakok, elsőrendü munka. Kigyó ucca 5. szám. 96

Uj Singer
sülyesztős varrógép olcsón eladó, Hatvan u. 36. 3. ajtó. 1986

Magyarruha
6—10 éves leányka részére, alig használt, eladó. Rákóczi u. 18.

1500 és 2000
literes víztartály kerítés oszlopnaq faragatlan fa eladó, Csapó ucca 23. 1651

Eladó
polituros ágy, márványlapos éjjeliszekrény, tornyos spór. — Méliusz tér 13. 1753

Eladó
egy jókarban levő — gyalupad. Rigó u. 12-c. 1714

Két
ló után egy erős igásszekér kitünő állapotban eladó. Kar u. 37. — Ugyanott nagy boroshordók. 1716

Eladó
félháló butor, mángorló szőlőprés, kádak, egyéb bútorok, Eötvös 7. 1718

Százkilós
hitelesitett mérleg tizedes mérleg sulyokkal eladó, Ispotálytelep 1. 1736

Eladó
gladiolus, dupla piros virágú erős muskátli tövek. Rákóczi 62. 1739

Eladó
villanyluszter szabályozható, olcsón, fehér porcellánernyővel. Kigyó u. 53 1746

Antik
szalongarnitura, csillárok, gázspór, szekrények, nagy tükör, stelázsi, beföttes üvegek, irógép. Arany János u. 1. I. em. 1732

Irógép
asztalspór olcsón eladó, Arany János u. 4., földszint. 1792

Hentes,
mészáros berendezés, jégszekrény eladó. Péterfia 56. szám. 1790

Használt
csempelapok olcsón eladók az Alföldi Takarékpénztárban. 1778

Gyermekkocsi
mély, használt jó állapotban eladó, Széchenyi utca 55. 1775

Ajtók.
ablakok igen jó állapotban tokkal eladók. Baross u. 28. 1841

Eladó
fűszerüzleti berendezés, Árpádtér 24 1821

Egy
lapos négykerekü féderes kocsi 4 mázsáig bir eladó. Teleki 73. 1818

Eladó
tejes kannák, 110 literes tejgyüjtő edény, jármok. Bekecs 9-b. 1816

Tizenkétrámás
(ikerablakok) eladók, Ulak. 150x160. Csapó 49. sz. 1812

Varrógép
jókarban, jutányosan eladó, Egyletkert ucca 3. Csónakázó mellett. 1858

Eladó
baromfi- és sertésól, s góré, ebédlőszekrény, s asztal, székek, ebédlőszerviz, Széchenyi ucca 86. szám. 1879

Férfiruhák,
átmeneti kabát, kifogástalan állapotban eladó, Montiezredes ucca 14. 1885

Egy
jókarban levő gyermekkocsi eladó, Erzsébet u. 97. szám. 1891

Stráfszekér
és egy kétkerekü taliga eladó, Böszörményi út 2. szám. 1902

Eladó
Singer varrógép, alighasznált. Értekezni lehet Nagyerdei tejivó 5. szám. 1922

Jégszekrény
és gyermekkocsi, modern, mély, vasaló, vágódeszka, eladó, Rothermere ucca 36. 1921

Eladó
használt üzletajtó, redőnnyel, ablakok s üveg ajtók, Vigkedvü Mihály ucca 35. szám. 1958

Ingóárverés.
Hatvan ucca 1—3. sz. alatt ulvari üzlethelyiségben, üzleti berendezések, asztalok, stb. f. hó 17-én, délután négy órakor árverésen eladatnak.

Irógép,
kisebb modern ebédlő, háló, edények, konyhakredenc, olcsón eladó, Arany János ucca 6. sz. feljárat baloldali. 1970

Ablakok,
ajtók, új épületfák, kétszobás épületre. Értekezhetni lehet Szent Anna ucca 7. sz. 1943

Uriszoba,
berendezés, ülőgarnitura, vitrinek, könyvszekrények, heneserek, ebédlőszekrények, székek, asztalok, előszobabútorok, borbély üzleti berendezések, schőberfotelek, fürdőkádak, igen olcsó áron eladók, Ingóságközvetitőben. 1940

Ingóságvétel

Szőlőprést
egy-két hektósat, kádat szőlődarálót és más felszerelést keresek megvételre Maróthy György ucca 22. szám. délután 2—3 óra között. R.

Kútszivattyúk.
kétcsöloscső, üstház, dugattyúbőrök, kútkagyló eladók. Kútásást vállalok, Honvéd ucca 58 sz. 1938

Eladó ház

Kiadó,
vagy eladó május 1-ére a Burgundia ucca 19. számú magánhoz, ritka szép négyszobás, comfortos lakással. Bővebbet Liener műtermében, Csapó ucca 1. szám. 1950

Eladó
Sarok u. 12. számu ház esetleg kertes házzal elcserélhető.

Balatonszentgyörgyi
házamat elcserélem v. eladom kertségivel is. Kar u. 22. 1825

Eladó
Köntöskert, Kis u. 26. sz. ház vagy elcserélhető olyannal, amelyen 1000—1500 P adósság van. Értekezni a helyszinen. 1811

Eladó
több adómentes kis ház telepen részletfizetéssel is. — Értekezni Gazdák Bankja, Kossuth utcán. 1800

Négy darab

ez évi apróhirdetési nyugtáért egy darab

Zsölye mozijegyet ad a kiadóhivatal.

Siessen beecserélni apróhirdetési nyugtáit, mert május 1-től csak mindig a folyó havi négy apróhirdetési nyugtát cseréli be Zsölye mozijegyre a kiadóhivatal.

Gazdasági eszközök

Tengeri ültető,
kalmár rosta, különféle gazdasági felszerelés, uj kocsiszerszám eladó Cserepes u. 12. 1820

Egy
jó pékkocsi, egyéb pék felszerelésekkel eladó Boldogfalva 17. 1887

Vetőgép
15 soros, kitünő állapotban lévő, 90 pengőért eladó Bocskai tér 7. 1913

Szőlőkarók
hasitott uj akácból, 3 éves, 2 méteres, 10 fillérjével Ispotály ucca 19. sz 1924

MÁV 47
húszéves cséplőszekrény, tiz légkörös lokomobillal, ötös-hatos gőz magánjáró, hengerfurókészülék, nehéz ekék eladók, elcserélhetők, Király, Hunyadi ucca 2. 1972

Tengeri ültető,
amerikai gyártmányú eladó, Pacsirta ucca 64. B. szám. 1968

Eladó
adómentes szoba, konyha, 440 n. öl földdel, — 1600 pengő. Csapókert, Magyar u. 19 1807

Eladó
kétszobás családi ház, szőlő és gyümölcsös, — 5000 P. Lepke u. 3. — Csapókert. 1722

Adómentes
és olcsó a Kinizsi utca 13. számú kétszobás — családi ház. 1662

Balatonszentgyörgyi
nagy gyümölcsösü házamat elcserélem kertségi vagy vidékivel. Kar 22. 1744

Eladó
családiház, gyümölcsössel, Posta ucca 5-B. sz. Arany János ucca folytatása. 1854

Eladók
Nyil ucca 119. Hajnal ucca 19. és 27. Csillag ucca 13. sz. több kisebb nagyobb bérjövedelmes ház, kedvező fizetési feltételekkel. Tanyásföldek 10—12 hold. — Megbizott Balázs, Piac 89. szám. 1904

Gerébi-telep
Madách ucca 6. számu ház eladó. Értekezni a helyszinen 1908

Bakóczy László

ingatlanforgalmi irodája. Piac u. 40.

Alkalmi vételek:
Kossuthuccai villamosnál négyszobás, parkettes, adómentes, főuri villa 8000 pengő lábkölcsönnel 12.500.
Kisállomásnál Faiskola 7, háromlakásos, nagytelkü téglaépület mint örökség minden elfogadható áron 6500.
Zápolya 6. központban 200 öl saroktelek, három lakással, nagy istállóval, épitkezésre ritka alkalom 5200.
Péchy 10., Simonyi 10. mellett 300 öl telek 4400.
Földek, házak, szőlők, telkek a legnagyobb választékban.
Mindennemü felvilágositás dijtalan. 1918

30 éves
adómentes uj komfortos családi ház villamos — megállónál, erdő mellett kedvező kölcsönnel eladó. Kassai ut 38. 1754, 5, 1.

Eladó
nagytelkü sarokház, — Nyil ucca 1. szám. Gazdálkodóknak alkalmas. Értekezni Nyomtató u. 16. szám. 1939.

Egyetemhez
közel csodaszép kis villa lakás, nagy gyümölcsössel, minden kényelemmel, igen olcsón bérbeadó, vagy eladó, — ugyanott 3 házhely is eladó. Bővebbet a helyszinen a tulajdonosnál. Andrássy út 101., vagy Békési Béla ucca 5. sz. 1950

Eladó,
vagy kertségben levő kisebbért elcserélendő Csemete ucca 13. Ajtó ucca 4. olcsón eladó. Megbizott Samu János, Hunyadi ucca 24. 1965

Eladó házhely

Horthy Miklós
sugárút mellett, 300 négyszögöl telek olcsón eladó, Poroszlay út 18. 41 4. 15.

Kuruc ucca 110.
számú sarok telek eladó Mellette két lakás kiadó május elsejére. 1720

Házhelyek
Pozsonyi úton gyümölcsös, Bezerédi ucca 13. házzal olcsón, részletre eladó. Tulajdonos Balázs. Piac ucca 89. 1903

Villatelek,
Horthy Miklós utnál, villalakás, téli-nyári. Andrássy úton, olcsón eladó, Balázs, Piac ucca 89. szám. 1905

Földbérlet

Ebesen
40 hold tanyás föld kiadó. Értekezni: Csillag utca 79. 1721

62 hold
elsőminőségü fekete — föld Ebesen sok épülettel kiadó. Báczi u. 3-b. 1764

15 hold
vasúti állomás mellett, tehenészetre, gyümölcsösnek kiválóan alkalmas, Hajdúmegyében eladó. Értekezni ügyvédemnél, Csáthy, Deák Ferenc ucca 9. 1892

88 hold
szántóföld a városhoz közel bérbeadó Péterfia ucca 50 szám. 1900

Tengerinek
két hold fekete föld bérbeadó. Értekezni lehet Petőfi-tér 12. 1975

Eladó föld

Károly Ferenc József ú
34-C. sz. szőlős gyümölcsös, építésre alkalmas háztelek eladó, 300 ö Értekezni István-malomban. 1677

Eladó
halápi állomáshoz gyalog 20 percre 36 kat. hold szántú két tanyával.. Vételár 13.000 pengő, amely összeg teljes egészében átvállalható Kigyó u. 32 . 1667

Halápon
harmincholdas elsőrendü tanyás birtok eladó. Máté ingatlaniroda. — Blahéné 14. (Rendőrpalota mellett.) 1663

Hajduszoboszlón
eladók: állomásnál 310 öles telek 600, aszfaltos utcában 2 szobás házzal 600 öles 1800, fürdőnél 3 szobás nagy telekkel 2200 P. 600 pengővel átvehető. Vágó Elek ingatlaniroda. — Hajduszoboszlón. 1586

Hajduszentgyörgyi
vasuti állomás mellett Rákóczi szőlőben 1200 n. öles jókarban levő szőlő eladó. Felvilágositást ad a szőlőcsősz. 1570

Ebesen
40 hold, Bánkon 48 hold föld, mindkettő tanyás. Ondódon 9 hold tanyátlan, vagyon rendezés céljából eladó. Értekezni Pécsi és Pap ügyvédeknél, Werbőczy ucca 4. 1948

Eladó
Ondódon, állomáshoz közel 8 hold. Cserei állomásnál hét hold. Megbizott Samu János, Hunyadi ucca 24. 1966

Eladó állatok

Tizenhét darab
hizott sertés eladó, Polgári-tanya, Diószegi út. 1758

Eladó
többféle fajcsibék, — tyúkok, jó házőrző kutya, Széchenyi ucca 86. 1878

Felelős szerkesztő:
PÁLFY JÓZSEF

A Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt. kiadása